

การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกร
ในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

นางสาวไพลิน สังกษ์สงเคราะห์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกส่งเสริมและพัฒนากาเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2562

**Adoption of Good Agricultural Practice for Pineapple of Farmers
in Cha Am District, Phetchaburi Province**

Miss Pailin Sungsongkhoh

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Agriculture in Agricultural Extension and Development

School of Agriculture and Cooperatives

Sukhothai Thammathirat Open University

2019

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกร
ในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
ชื่อและนามสกุล นางสาวไพลิน สังข์สงเคราะห์
วิชาเอก ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร
สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เจียวหวาน
2. รองศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2563

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ภรณ์ ต่างวิวัฒน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เจียวหวาน)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา จันทร์คง)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ
จังหวัดเพชรบุรี

ผู้วิจัย นางสาวไพลิน ตั้งขันธ์เคราะห์ รหัสนักศึกษา 2609001819

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน (2) รองศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ

ปีการศึกษา 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับการผลิตสับปะรดของเกษตรกร ในประเด็นต่อไปนี้ (1) ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (3) การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (4) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (5) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ประชากรในการศึกษา คือ เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด จำนวน 320 ราย กำหนดจำนวนตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน่ ได้จำนวน 178 ราย ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยวิธีการจับฉลาก สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 53.95 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด เฉลี่ย 18.31 ปี สมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.83 คน รายได้จากการขายผลผลิตสับปะรด เฉลี่ย 18,948.75 บาท/ไร่ ขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรดเฉลี่ย 30.03 ไร่ โดยร้อยละ 52.2 เข้าที่ดินผู้อื่น (1) ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีอยู่ในระดับมากที่สุด และเกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ อยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะจากสื่อออนไลน์ (2) เกษตรกรเห็นด้วยเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็น การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติอย่างสมดุล (3) เกษตรกรยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการยอมรับประเด็นการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว คือ เกษตรกรเห็นว่าควรเก็บเกี่ยวสับปะรดที่ความแก่เหมาะสม ส่วนการยอมรับในเชิงปฏิบัติ พบว่า เกษตรกรยอมรับอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะการยอมรับประเด็นด้านแหล่งน้ำ คือ น้ำที่ใช้ต้องไม่มีการปนเปื้อนวัตถุอันตรายต่อผลผลิต (4) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี คือ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและความคิดเห็นของเกษตรกร โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น ขณะที่แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติ และ (5) เกษตรกรมีปัญหาด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน โดยมีข้อเสนอแนะว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐควรถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีเพื่อให้ได้มาตรฐานการผลิตสับปะรด การติดตามการผลิตอย่างต่อเนื่อง และจงใจเกษตรกรให้เห็นประโยชน์ของการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีเพื่อการผลิตสับปะรดให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยทางอาหาร

คำสำคัญ การยอมรับของเกษตรกร การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี การผลิตสับปะรด จังหวัดเพชรบุรี

Thesis title: Adoption of Good Agricultural Practice for Pineapple of Farmers in Cha Am District, Phetchaburi Province

Researcher: Miss Pailin Sungsongkhoh; **ID:** 2609001819 ;

Degree: Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development);

Thesis advisors: (1) Bumpen Keowan, Associate Professor ;

(2) Dr. Benchamas Yooprasert, Associate Professor; **Academic year:** 2019

Abstract

The objectives were to study farmers' practices according to the principle of good agricultural practice (GAP) for pineapple production in the following aspects: (1) knowledge and knowledge resources of GAP, (2) opinions of farmers toward GAP, (3) the adoption of GAP, (4) factors relating to the adoption of GAP, and (5) problems and suggestions of the adoption of GAP.

The population were 320 pineapple growers; 178 samples were determined by Taro Yamane's formula, and simple random sampling with lottery method was applied. Statistics used were frequency, percentage, minimum value, maximum value, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The results showed that most of the farmers were male with the average age of 53.95 years and completed primary education. The average experience of pineapple production was 18.31 years. The average numbers of household member and income of pineapple production were 3.83 persons and 18,948.75 Baht/rai (1 rai = 1,600 square meters). The average of pineapple production area was 30.03 rai. 52.2% of them rented the land. (1) The farmers' knowledge of GAP was at the highest level while they received information from various sources at low level especially online media. (2) The farmers had positive attitudes towards GAP at high level especially the fact that GAP could help to balance and protect natural living organism. (3) The farmers' opinions on adoption of GAP was indicated at a high level especially the aspect of harvest and post-harvest practices (the age of harvesting suitable for consumption and /or processing). They adopted the practical aspect at the highest level especially the water resources (water used in the production processes shall come from sources that do not cause contamination of hazardous substances against produce). (4) The number of household member and farmers' opinion towards GAP had positive statistical significant relationship with the GAP adoption in term of opinion. Knowledge source of GAP was positive relationship with the practical adoption. (5) Problems of an extension and support were identified. Knowledge of GAP to meet standardization, steady production follow up, and the advantage of GAP utilization in pineapple production as food safety standardization should be transferred to the farmers by the government officers.

Keywords: Farmers' adoption, Good Agricultural Practice, Pineapple production, Phetchaburi Province

กิตติกรรมประกาศ

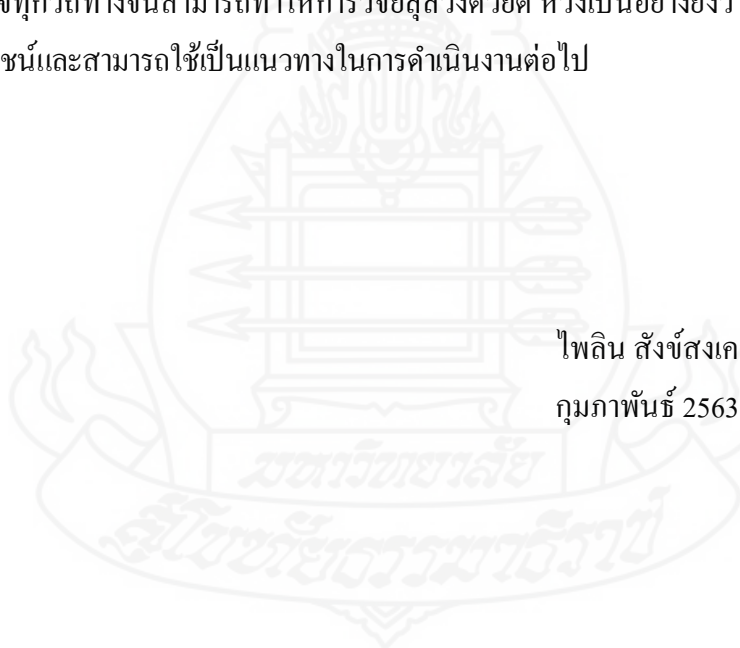
การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างสูงยิ่งจากรองศาสตราจารย์ บำเพ็ญ เขียวหวาน รองศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ภรณ์ ต่างวิวัฒน์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ปรีक्षा ตรวจสอบแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะด้วยดีตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์

ผู้วิจัยได้รับการสนับสนุนข้อมูลการวิจัยครั้งนี้จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ นายชาญณรงค์ พวงสั้น เกษตรจังหวัดเพชรบุรี นายอำพล แพบุตร เกษตรอำเภอชะอำ และนางสาวคนธ์ แชลสตรอม นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบุรี ที่อนุเคราะห์ในการตรวจสอบเอกสารข้อมูล ตลอดจนเกษตรกรทุกท่านใน อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ ครอบครัว และเพื่อนๆ ที่คอยห่วงใย ให้กำลังใจ สนับสนุนความสำเร็จทุกวิถีทางจนสามารถทำให้การวิจัยลุล่วงด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์และสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

ไพลิน สัจจ์สงเคราะห์

กุมภาพันธ์ 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับ	8
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	11
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้	12
แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร	15
แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร	17
สภาพการผลิตสับปะรดและการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรด	21
สภาพทั่วไปและสภาพการผลิตสับปะรดของเกษตรกร ในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี	23
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ของเกษตรกร ผู้ปลูกสับปะรด	40
ตอนที่ 2 ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	48
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	56
ตอนที่ 4 การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกร ในอำเภอชะอำ	60
ตอนที่ 5 ปัญหา และข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี	69
ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	77
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	84
สรุปการวิจัย	84
อภิปรายผล	89
ข้อเสนอแนะ	95
บรรณานุกรม	98
ภาคผนวก	104
ก แบบสัมภาษณ์	105
ข ระดับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น	122
ประวัติผู้วิจัย	130

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 2.1	ข้อมูลการผลิตพืชที่สำคัญ ปี 2561 ของอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี.....	24
ตารางที่ 2.2	ข้อมูลการผลิตสับปะรด ปี 2561 จังหวัดเพชรบุรี.....	25
ตารางที่ 3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	32
ตารางที่ 4.1	สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล.....	40
ตารางที่ 4.2	สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร.....	42
ตารางที่ 4.3	สภาพทางสังคมของเกษตรกร.....	46
ตารางที่ 4.4	ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี.....	49
ตารางที่ 4.5	ความรู้ที่เกษตรกรตอบได้ถูกต้องเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี.....	51
ตารางที่ 4.6	ระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้จากสื่อต่างๆ.....	52
ตารางที่ 4.7	สรุประดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้จากสื่อต่างๆ.....	55
ตารางที่ 4.8	ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี.....	56
ตารางที่ 4.9	การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี.....	60
ตารางที่ 4.10	สรุปการยอมรับในเชิงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี.....	66
ตารางที่ 4.11	สรุปคะแนนการยอมรับในเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี.....	69
ตารางที่ 4.12	ปัญหาเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี.....	70
ตารางที่ 4.13	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี.....	73
ตารางที่ 4.14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ ความถดถอยเชิงพหุ.....	78
ตารางที่ 4.15	ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการวิเคราะห์ ถดถอยเชิงพหุแบบปกติแต่ละคู่ โดยแสดงในรูปเมตริกสัมพันธ์.....	79
ตารางที่ 4.16	การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุความสัมพันธ์ของตัวแปรกับการยอมรับ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น (Y_1).....	80
ตารางที่ 4.17	การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุความสัมพันธ์ของตัวแปรกับการยอมรับ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติ (Y_2).....	82

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
ภาพที่ 2.1 แผนที่อำเภอชะอำ.....	23
ภาพที่ 4.1 สรุประดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้จากสื่อต่างๆ.....	56
ภาพที่ 4.2 สรุปการยอมรับในเชิงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี.....	67

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกสินค้าเกษตรรายใหญ่ที่สำคัญของโลก มาตรฐานสากลจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งมีพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ.2551 เพื่อควบคุม กำกับ ดูแลความปลอดภัยอาหารอย่างเบ็ดเสร็จ ตลอดจนห่วงโซ่อาหารตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนถึงปลายน้ำ (Food chain) เพื่อให้สินค้าความปลอดภัยต่อผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ ส่งผลให้สินค้าเกษตรและอาหารของไทยได้รับการยอมรับและมีขีดส่งออกไป ตลาดโลกขยายตัวเพิ่มมากขึ้น (สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ, 2562, น. 1) การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (Good Agricultural Practice : GAP) คือ แนวทางการปฏิบัติใน ไร่ นา เพื่อผลิตพืช ให้ผลผลิตปลอดภัย ปลอดภัยศัตรูพืชและมีคุณภาพ เน้นวิธีการควบคุมและป้องกันการเกิดปัญหาในกระบวนการผลิต (กรมวิชาการเกษตร, 2555, น. 1) ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตสินค้า เกษตรและอาหารเพื่อส่งออกรายใหญ่ของโลก จึงจำเป็นต้องแก้ไขและเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันสินค้าเกษตรและอาหารเพิ่มมากขึ้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่หลักในการ รับผิดชอบโดยตรง ได้ให้กรมวิชาการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมกันรณรงค์ให้ เกษตรกรผลิตพืชและอาหารที่ปลอดภัย มีคุณภาพ และมาตรฐาน มาใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปปรับปรุงกระบวนการผลิตให้มีคุณภาพที่ดีตรงตามมาตรฐานที่ กำหนดมีความปลอดภัยทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค (เฉลิมศรี คู่มมะ, 2547, น. 2-3)

สับปะรดจัดเป็นผลไม้ที่มีความสำคัญกับประเทศไทย มีการส่งออกสับปะรดและ ผลิตภัณฑ์อันดับ 1 ของโลก มีส่วนแบ่งการตลาดประมาณร้อยละ 50 สร้างรายได้ให้ประเทศ ประมาณปีละ 23,000 - 25,000 ล้านบาท นอกจากนี้อุตสาหกรรมสับปะรดยังนับว่ามีความสำคัญต่อ เศรษฐกิจทั้งระดับมหภาคและระดับไร่นา (ทวีศักดิ์ แสงอุดม, 2558, น. 3) สำหรับประเทศไทยมีการ ปลูกสับปะรดพื้นที่ประมาณ 5.81 แสนไร่ ปริมาณผลผลิต 2.4 ล้านตัน จังหวัดที่มีการปลูกสับปะรด มาก 5 อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี ระยอง พิจิตร โลก และเพชรบุรี (กรม ส่งเสริมการเกษตร, 2562)

จังหวัดเพชรบุรี ได้กำหนดการพัฒนาการเกษตรเป็นแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัดโดยมุ่งเน้นการพัฒนาประสิทธิภาพในกระบวนการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ซึ่งมีจุดมุ่งหวังที่จะส่งเสริมให้ทำการผลิตสินค้ามีคุณภาพมาตรฐาน และมีระดับความปลอดภัยต่อผู้บริโภค โภคมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสับปะรดซึ่งเป็นพืชที่สำคัญของจังหวัดเพชรบุรี โดยมีพื้นที่ปลูกประมาณ 90,136 ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว 35,042 ไร่ ผลผลิต 111,831 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 3,394 กิโลกรัมต่อไร่ ปลูกมากที่สุด คือ อำเภอหนองหญ้าปล้อง รองลงมา คือ อำเภอแก่งกระจาน อำเภอท่ายาง อำเภอชะอำ อำเภอบ้านลาด และอำเภอเขาย้อย ตามลำดับ (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี, 2561) แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดของจังหวัดเพชรบุรี ยังประสบปัญหาหลายอย่าง เช่น ขาดความรู้ด้านการผลิตที่ดีและเหมาะสม การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้อง ปัญหาโรคเหี่ยวที่แพร่ระบาด คุณภาพผลผลิตไม่ได้ตามมาตรฐานที่โรงงานและลูกค้าต้องการ ไม่มีการวางแผนการผลิตทำให้ผลผลิตมักออกกระจุกตัว สับปะรดล้นตลาด และเกิดปัญหาราคาคงต่ำ รวมถึงปัญหาความไม่เข้มแข็งของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ความไม่เป็นเอกภาพของสถาบันเกษตรกร และขาดการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ

อำเภอชะอำ มีพื้นที่ปลูกสับปะรดประมาณ 11,575 ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว 6,050 ไร่ ผลผลิตรวม 13,000 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 3,524 กิโลกรัม/ไร่ (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี, 2561) การผลิตสับปะรดที่ผ่านมามีการปฏิบัติทางการเกษตรที่ไม่ถูกต้อง เกษตรกรในพื้นที่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจ การสนใจ หรือขาดสื่อข้อมูลข่าวสารในการผลิตสับปะรดตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี จึงทำให้เกษตรกรยังไม่ตัดสินใจยอมรับไปปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ไปผลิตสับปะรดที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและปลอดภัยตามระบบจัดการคุณภาพสินค้าเกษตร รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถตรวจสอบและให้การรับรองสับปะรดเพื่อให้สับปะรดมีคุณภาพตามความต้องการของตลาดและมีมาตรฐานรองรับ

ดังนั้น การศึกษาว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติตามระบบทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) ของเกษตรกรที่ปลูกสับปะรด ในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อที่จะนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมเกษตรกรให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริม สามารถนำไปวางแผนเพื่อส่งเสริมแก่เกษตรกรในพื้นที่ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับ
สับปะรดของเกษตรกร

2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

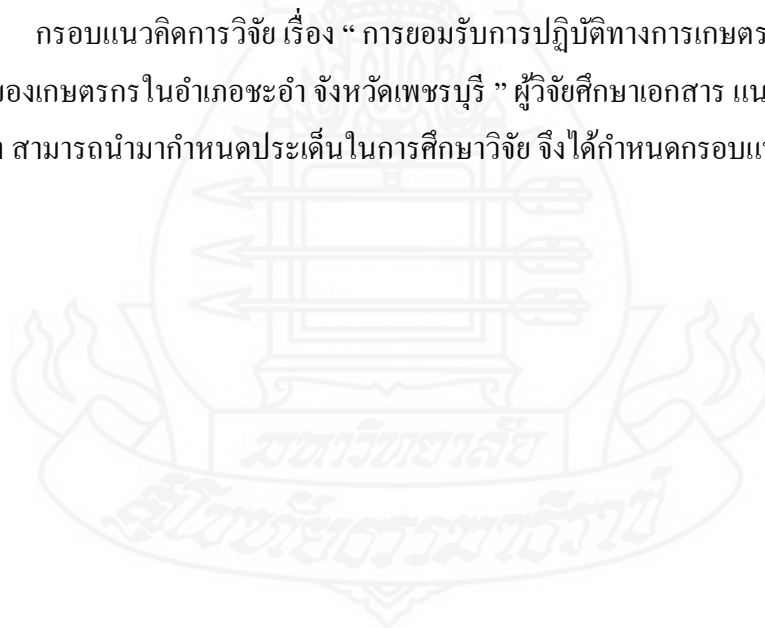
2.3 เพื่อศึกษาการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกร

2.4 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี
สำหรับสับปะรดของเกษตรกร

2.5 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่
ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกร

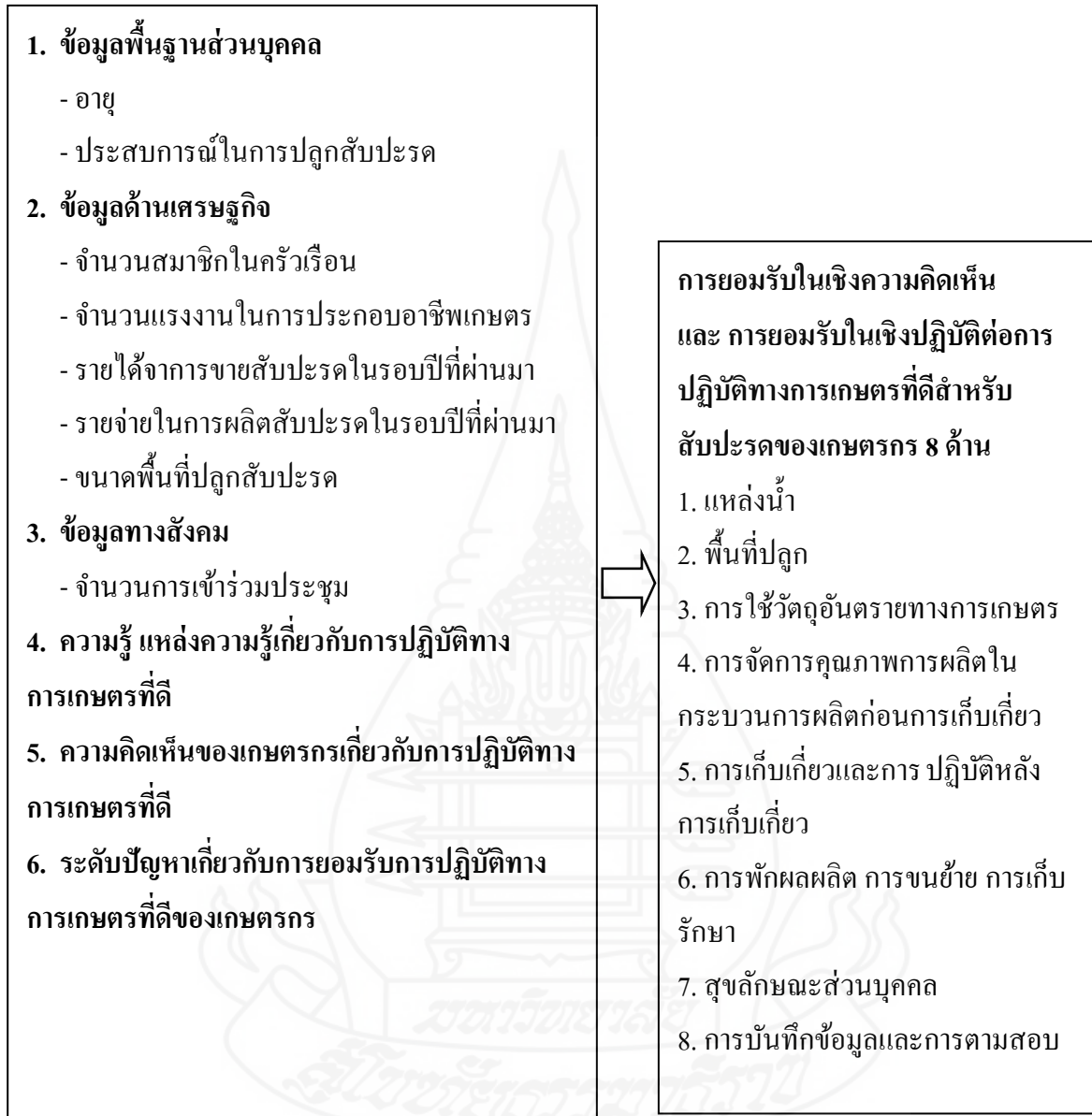
3. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง “ การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับ
สับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ” ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิดและผลงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมากำหนดประเด็นในการศึกษาวิจัย จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ
(Independent variables)

ตัวแปรตาม
(dependent variable)

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมของเกษตรกร ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้จากการขายสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา รายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา ขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด จำนวนการเข้าร่วมประชุม ความรู้และแหล่งความรู้ ความคิดเห็น และระดับปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี อย่างน้อย 1 ปัจจัย มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็นสำหรับสับปะรดของเกษตรกร

4.2 สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมของเกษตรกร ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้จากการขายสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา รายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา ขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด จำนวนการเข้าร่วมประชุม ความรู้และแหล่งความรู้ ความคิดเห็น และระดับปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี อย่างน้อย 1 ปัจจัย มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติสำหรับสับปะรดของเกษตรกร

5. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกร ในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

5.1 ขอบเขตเชิงพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาพื้นที่ในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

5.2 ขอบเขตเชิงเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ การยอมรับด้านน้ำที่ใช้ในแปลงปลูก พื้นที่ปลูก วัตถุดิบทรายทางการเกษตร กระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว การเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การพักผลผลิต การขนย้าย การเก็บรักษา สุขลักษณะส่วนบุคคล การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ

5.3 ขอบเขตเชิงเวลา การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษาในช่วง เดือนสิงหาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน 2562

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับสำนักงานเกษตรอำเภอพะเยา ปี พ.ศ. 2562

6.2 การผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (Good Agricultural Practices : GAP) หมายถึง การปฏิบัติด้านเกษตรกรรม เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีตรงตามมาตรฐานที่กำหนด

6.3 การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรด หมายถึง เกษตรกรตัดสินใจนำกระบวนการผลิตสับปะรด ในด้านแหล่งน้ำ พื้นที่ปลูก การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร การจัดการคุณภาพในระบบกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การพักผลผลิต การขนย้าย การเก็บรักษา และการขนส่ง สุขลักษณะส่วนบุคคล การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ ไปใช้ในพื้นที่

6.4 สุขลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง การปฏิบัติในขั้นตอนต่างๆ อย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค

6.5 การจัดการคุณภาพ หมายถึง การจัดการคุณภาพสินค้าเกษตรเพื่อมุ่งให้ตรงตามมาตรฐานที่กำหนด ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี

6.6 ความรู้ หมายถึง เกษตรกรมีความรู้ เกี่ยวกับระบบการผลิตทางการเกษตรที่ดี ในด้านการใช้น้ำ พื้นที่ปลูก กระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว วัตถุอันตรายทางการเกษตร การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว สุขลักษณะส่วนบุคคล การพักผลผลิต การขนย้าย การเก็บรักษา การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ

6.7 แหล่งความรู้ หมายถึง แหล่งของการได้รับข้อมูลข่าวสาร จากแหล่งสื่อบุคคล สื่อกลุ่มกิจกรรม สื่อมวลชน และสื่อออนไลน์

6.8 การยอมรับเชิงความคิดเห็น หมายถึง เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด มีความเห็นด้วยต่อคุณประโยชน์ของการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในด้านแหล่งน้ำ พื้นที่ปลูก กระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การพักผลผลิต การขนย้ายในแปลงปลูก การเก็บรักษาและการขนส่ง สุขลักษณะส่วนบุคคล การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ

6.9 การยอมรับเชิงปฏิบัติ หมายถึง เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดตัดสินใจรับระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ไปปฏิบัติในด้านแหล่งน้ำ พื้นที่ปลูก การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร กระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การพักผลผลิต

การขนย้ายในแปลงปลูก การเก็บรักษาและการขนส่ง สุขลักษณะส่วนบุคคล การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

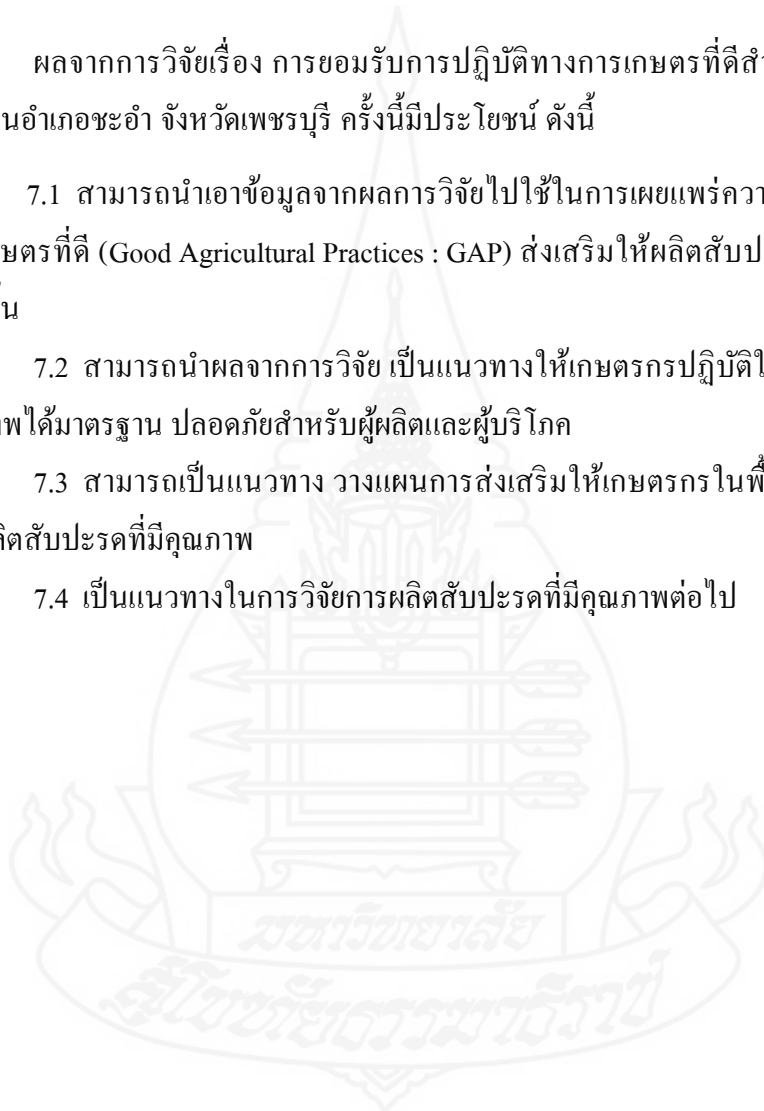
ผลจากการวิจัยเรื่อง การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ครั้งนี้มีประโยชน์ ดังนี้

7.1 สามารถนำเอาข้อมูลจากผลการวิจัยไปใช้ในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการผลิตทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) ส่งเสริมให้ผลิตสับปะรดที่ปลอดภัยและผลผลิตดีขึ้น

7.2 สามารถนำผลจากการวิจัย เป็นแนวทางให้เกษตรกรปฏิบัติในการผลิตสับปะรดให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ปลอดภัยสำหรับผู้ผลิตและผู้บริโภค

7.3 สามารถเป็นแนวทาง วางแผนการส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่เห็นความสำคัญของการผลิตสับปะรดที่มีคุณภาพ

7.4 เป็นแนวทางในการวิจัยการผลิตสับปะรดที่มีคุณภาพต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาทบทวนวรรณกรรม และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง การยอมรับ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกร ในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิด หลักการ ทฤษฎี รวมทั้งการกำหนดประเด็นคำถามในการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์และอภิปรายผลการศึกษา ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับ
2. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
3. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้
4. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร
5. แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร
6. สภาพการผลิตสับปะรดและการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรด
7. สภาพทั่วไปและสภาพการผลิตสับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
8. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับ ประกอบด้วย ความหมายของการยอมรับ กระบวนการยอมรับ กระบวนการตัดสินใจยอมรับนวัตกรรม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ความหมายของการยอมรับ

กฤตวรรณ เวชกิจ (2555, น. 7) ให้ความหมายของการยอมรับว่า หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นทางจิตใจหลังจากที่ได้รับข่าวสาร ความรู้ เทคโนโลยี แล้วทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคล ผ่านการประเมินด้วยความรู้ ทัศนคติ หรือ ประสบการณ์ ที่มีอยู่ จนเกิดการเรียนรู้ เข้าใจ แล้วนำไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

พัฒนา สุขประเสริฐ. (2551, น. 245) กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีว่าเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นของตัวบุคคลเป้าหมาย หลังจากที่ได้รับรู้และสัมผัสกับเทคโนโลยีที่ได้มีการถ่ายทอด ซึ่งการยอมรับเทคโนโลยีแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ การยอมรับทางด้านความคิด และการยอมรับนำไปปฏิบัติจริง

จากข้างต้นสามารถสรุปความหมายของการยอมรับ หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล หลังจากที่ได้รับรู้ข่าวสาร ความรู้ สิ่งกระตุ้นให้เกิดความสนใจหรือเทคโนโลยี แล้วทำให้ตัวบุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านทัศนคติและพฤติกรรม แล้วผ่านการประเมินด้วยความรู้ ทัศนคติ ประสบการณ์ที่มีอยู่ของตนเอง จนเกิดการเรียนรู้ เข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติจริง

1.2 กระบวนการยอมรับ

Rogers และ Shoumarker (อ้างถึงใน บุญธรรม จิตต์อนันต์, 2540, น. 212 - 214) กล่าวถึง กระบวนการยอมรับ ว่าเป็นกระบวนการทางจิตใจของบุคคล ซึ่งเริ่มต้นด้วยการเริ่มรู้ หรือ ได้ยินเกี่ยวกับแนวความคิดใหม่แล้วตัดสินใจยอมรับ ไปปฏิบัติกระบวนการนี้ มีลักษณะคล้ายกับการเรียนรู้และการตัดสินใจ โดยได้แบ่งกระบวนการยอมรับออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มรู้ เป็นขั้นแรกที่บุคคลเริ่มรู้เกี่ยวกับเรื่องใหม่ สิ่งใหม่หรือ ความคิดใหม่ แต่ยังไม่ทราบรายละเอียด

ขั้นที่ 2 ขั้นรู้ความสนใจ เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มมีความสนใจ พยายามไต่หาความรู้ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ถึงประโยชน์และความเหมาะสม

ขั้นที่ 3 ขั้นไตร่ตรอง เป็นขั้นที่บุคคลศึกษา แล้วคิดเปรียบเทียบกับงานที่ทำอยู่ หากรู้สึกว่ามีผลดีมากกว่า จะตัดสินใจทดลองดูเพื่อให้เกิดความแน่ใจก่อนที่จะรับไปปฏิบัติจริง

ขั้นที่ 4 ขั้นทดลองทำ เป็นขั้นที่บุคคลทดลองทำตามแนวความคิดใหม่ บุคคลจะพยายามหาข่าวสาร ซึ่งผลจากการทดลองมีความสำคัญต่อการตัดสินใจ ที่จะปฏิเสธหรือยอมรับ

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปปฏิบัติหรือขั้นยอมรับ เป็นขั้นที่บุคคลตัดสินใจรับแนวความคิดใหม่ไปปฏิบัติอย่างเต็มที่ หลังจากที่ได้ทดลองปฏิบัติ และทราบผลเป็นที่พอใจแล้ว

1.3 กระบวนการตัดสินใจยอมรับนวัตกรรม

โรเจอร์ส (อ้างถึงใน เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ, 2561, น.5-12) กล่าวถึง กระบวนการตัดสินใจยอมรับนวัตกรรม 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นหาความรู้ ในขั้นนี้บุคคลรับรู้ว่ามีนวัตกรรมนั้นมีอยู่ และพยายามหาความรู้ และพยายามทำความเข้าใจการใช้งานหรือทำงาน

- 2) ชั้นโน้มน้ำหนัก ในชั้นนี้บุคคลมีทัศนคติพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ บุคคลจะเริ่มหาข้อมูลอย่างกระตือรือร้น เริ่มสนใจหารายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลเพิ่มเติม
- 3) ชั้นการตัดสินใจ มีแนวทางการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม
- 4) ชั้นการนำนวัตกรรมไปใช้ โดยเป็นการทดลองเพื่อดูผลดี และเพื่อดูว่าประโยชน์ที่ได้รับนั้นมากพอที่จะยอมรับไปปฏิบัติอย่างเต็มที่หรือไม่
- 5) ชั้นการยืนยัน เป็นชั้นที่บุคคลจะพยายามหาข่าวสารมากขึ้น เพื่อรับรองหรือยืนยันการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมที่ใช้ไป ในชั้นนี้บุคคลอาจเปลี่ยนใจไปในทางตรงข้ามได้ ถ้าได้รับข้อมูลใหม่ที่ขัดแย้งกับข้อมูลที่ได้รับมา โดยบุคคลใกล้ชิดจะมีบทบาทมาก

สรุปว่า กระบวนการตัดสินใจยอมรับนวัตกรรม อาจนำไปสู่การรับหรือการปฏิเสธนวัตกรรมก็ได้ การตัดสินใจรับนวัตกรรมอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงข้ามได้ในภายหลัง การตัดสินใจปฏิเสธนวัตกรรมหลังจากตัดสินใจรับไปแล้ว อาจเกิดขึ้นเมื่อบุคคลไม่พอใจนวัตกรรมในภายหลัง ในทางกลับกัน บุคคลจะรับนวัตกรรมในภายหลังแม้ว่าจะเคยตัดสินใจปฏิเสธนวัตกรรมซึ่งการตัดสินใจลักษณะนี้มักเกิดขึ้นในขั้นตอนสุดท้ายคือการยืนยัน

1.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับ

ดิเรก ฤกษ์ห่วย (อ้างถึงใน วิศิษฎ์ เสือสัมฤทธิ์, 2552, น. 14 - 17) กล่าวถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีหรือ การปฏิบัติทางการเกษตรว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ ดังนี้

- 1) ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขหรือสภาวะการณ์โดยทั่วไป ประกอบด้วย
 - (1) สภาพทางเศรษฐกิจ ที่มีผลกับยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างกัน เกษตรกรหรือบุคคลที่เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต จะมีแนวโน้มยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่ง่ายกว่า
 - (2) สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม มีส่วนเกี่ยวข้องกับอัตราการยอมรับเร็วหรือช้า เช่น บุคคลที่อยู่ในสถานที่ชุมชนมีการรักษาประเพณีอย่างเคร่งครัดมากกว่า
 - (3) สภาพทางภูมิศาสตร์ มีส่วนที่เกี่ยวกับการยอมรับการเปลี่ยนแปลง คือ พื้นที่ มีสภาพภูมิศาสตร์ที่สามารถติดต่อกับที่อื่น ๆ โดยเฉพาะท้องที่เจริญทางด้านเทคโนโลยีได้มากกว่า จะมีผลของการยอมรับมากกว่าพื้นที่ห่างไกล
- 2) ปัจจัยที่มาจากนวัตกรรม หรือเทคโนโลยีที่จะนำไปเปลี่ยนแปลงเอง ได้แก่
 - (1) ต้นทุนและกำไร ถ้าเทคโนโลยีใดลงทุนน้อยที่สุด มีผลกำไรมากที่สุด การยอมรับสูงกว่า เร็วกว่า กำไรนั้นนอกจากจะหมายถึงเงินที่ได้รับ ยังรวมถึงกำไรที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ด้วย

(2) ความสอดคล้องและเหมาะสมกับสิ่งที่มีอยู่ในชุมชน ไม่ขัดต่อประเพณี ความเชื่อของคนในชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นเรื่องของความสอดคล้องและความเหมาะสมกับสภาพ ทางกายภาพของทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนด้วย

(3) สามารถนำไปปฏิบัติได้และเข้าใจง่าย คือ ต้องไม่เป็นเรื่องที่ยุ่งยากซับซ้อน และไม่มีกฎเกณฑ์ที่ยุ่งยากเกินไป

(4) สามารถเห็นว่าปฏิบัติได้ผลมาแล้ว คือถ้าเห็นว่าเกิดผลดีมาก่อน แล้วจะ ปฏิบัติตามหรือยอมรับได้ง่ายและเร็วกว่า

(5) สามารถแบ่งแยกขั้นตอนหรือแยกเป็นเรื่อง ๆ ได้

(6) ใช้เวลาน้อยหรือประหยัดเวลา

(7) เป็นการตัดสินใจของกลุ่ม เพราะกลุ่มมีอิทธิพลในการที่จะวางกฎเกณฑ์ ให้สมาชิกต้องปฏิบัติตามลักษณะที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมทั้งหมดนี้ถ้ามีครบ มากที่สุด การยอมรับ วัฒนธรรมหรือเทคโนโลยีเกษตรจะรับได้เร็วกว่าและปริมาณมากกว่า

2. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น ประกอบด้วย ความหมายของความคิดเห็น ความสำคัญของ ความคิดเห็น และองค์ประกอบของความคิดเห็น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ความหมายของความคิดเห็น

สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน (2546, น. 249) ได้ให้ความหมาย ของความคิดเห็น ว่าเป็นการพิจารณาว่าเป็นจริงโดยการใช้ปัญญา ความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐาน พิสูจน์ ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม

สงวน คำரச (2551, น. 25) กล่าวว่า ความคิดเห็น เป็นการแสดงออกโดยการพูด เขียน ความเชื่อ ค่านิยมของบุคคล ความคิดเห็นไม่เหมือนทัศนคติตรงที่ไม่จำเป็นต้องแสดงความรู้ อารมณ์ หรือการแสดงพฤติกรรม ดังนั้นบุคคลถ้าไม่แสดงความคิดเห็นออกมาจะไม่มีบุคคลใด ทราบเลยว่าบุคคลนั้นมีทัศนคติความเชื่อหรือค่านิยมเช่นใด

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึก ความ เชื่อ การประเมินค่า หรือการคาดเดาที่เกิดการสั่งสมความรู้ หรือประสบการณ์ความรู้ของบุคคลที่สั่ง สมมาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง จะด้วยคำพูดหรือการเขียน และอาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากบุคคลคนอื่นก็ได้

2.2 ความสำคัญของความคิดเห็น

Best, John W. (1977, pp. 172). ให้ความสำคัญของการความคิดเห็นว่า คือ บุคคลที่ถูกวัดสิ่งเร้า และการตอบสนอง ซึ่งจะแสดงออกมาในระดับที่สูง ต่ำ มากหรือน้อย โดยทั่วไปแล้ววิธีวัดความคิดเห็น จะใช้การตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ เพื่อจะค้นหาความรู้สึก การตัดสินใจ จากการประเมินค่า หรือทัศนคติเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะบุคคล กลุ่มบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ

2.3 องค์ประกอบของความคิดเห็น

Ferguson, L.W. (1952, pp. 81). แบ่งองค์ประกอบของความคิดเห็นได้ 3 ประการดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบทางด้านความคิดความเข้าใจ การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งเร้าเป็นส่วนประกอบทางด้านความรู้ ซึ่งจะช่วยในการประเมินค่า และสรุปผลต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ความคิดเห็นจะแสดงออกมาในลักษณะของความเชื่อว่าอะไรถูก อะไรผิด

2. องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก เป็นส่วน ประกอบทางด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ ที่สืบเนื่องมาจากที่บุคคลได้รับประเมิน ความรู้สึก ต่อสิ่งเร้า ทำให้ทราบทิศทางของอารมณ์ หรือความรู้สึกว่าเป็นไปในทางบวกหรือลบ

3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรมหรือด้านปฏิบัติ เป็นส่วนประกอบที่แสดงแนวโน้มของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรม หรือการแสดงออก ความคิดเห็นจึงแสดงออกในลักษณะของการยอมรับหรือการปฏิเสธ

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของความคิดเห็นทั้ง 3 ด้านไม่จำเป็นต้องสอดคล้องสัมพันธ์กันได้

3. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ เป็นทั้งข้อมูล แนวคิด หลักการ ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ และ แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งความรู้ ดังนี้

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ประกอบด้วย ความหมายของความรู้ ประเภทของความรู้ และระดับของความรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1.1 ความหมายของความรู้

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2562) ได้ให้คำอธิบายว่า ความรู้ หมายถึง สารระ ข้อมูล แนวคิด หลักการ ซึ่งบุคคลรวบรวมได้จากประสบการณ์ เป็นผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคมและเทคโนโลยี เรียนรู้จากประสบการณ์ การศึกษา

อบรม การรับถ่ายทอดทางวัฒนธรรม การรับรู้ การคิดและการฝึกปฏิบัติ จนสามารถสรุปสาระความรู้และนำไปใช้ประโยชน์ได้หรือพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

มูลนิธิสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (2562) ได้ให้ความหมายของความรู้ คือ สิ่งที่มีเมื่อนำไปใช้ จะไม่หมดหรือสึกหรอ แต่จะยิ่งงอกเงยหรืองอกงามขึ้น เป็นสารสนเทศที่นำไปสู่การปฏิบัติ ความรู้เป็นสิ่งที่คาดเดาไม่ได้

ภรณ์ ต่างวิวัฒน์ (2554, น. 1-8) อธิบายความหมายของความรู้ว่า เป็นสารสนเทศที่ผ่านขั้นตอนการคิด อบรม เปรียบเทียบ เลือกลงใช้ เชื่อมโยง และบูรณาการกับความรู้และประสบการณ์เดิม เสริมกับความรู้อื่น ระหว่างสถานการณ์ ค่านิยม ความรู้ในบริบท และความรู้แจ้ง จนเกิดเป็นความเข้าใจ เชื่อถือได้ และพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

จากข้างต้นสามารถสรุปความหมายของ ความรู้ คือ สิ่งที่มีมนุษย์สร้าง ผลิต ความคิด ความเชื่อ ความจริง ความหมาย โดยใช้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ตรรกะ แสดงผ่านภาษา เครื่องหมาย และสื่อต่าง ๆ จากประสบการณ์ชีวิต การเรียนรู้ จนสามารถสรุปสาระนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้หรือพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้นต่อไป

3.1.2 ประเภทของความรู้

ภรณ์ ต่างวิวัฒน์ (2554, น. 1-11) ได้จำแนกประเภทของความรู้ตามลักษณะการปรากฏของความรู้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) **ความรู้ชัดแจ้ง หรือความรู้ที่ปรากฏ** เป็นความรู้ที่มีคุณสมบัติเด่นชัด เป็นทฤษฎี เป็นความรู้ที่บุคคลสร้างขึ้นและสามารถแสดงออกมาผ่านภาษาที่เหมาะสมได้โดยการพูด/บอกกล่าว แสดงอาการหรือโดยวิธีใดๆ ให้ปรากฏแก่ผู้อื่น และถูกบันทึกในระบบบันทึกแบบต่างๆ บางครั้งจึงเรียกว่าเป็นความรู้แบบรูปธรรม

2) **ความรู้ฝังลึก หรือความรู้แฝงเร้น** เป็นความรู้ที่ไม่ได้มีอยู่ในตำรา แต่เป็นทักษะหรือความรู้เฉพาะตัวของแต่ละบุคคลที่ฝังอยู่ในคน รู้ได้เฉพาะตัวเจ้าของและอยู่ในตัวของบุคคลผู้นั้น ไม่ได้เอามาเป็นลายลักษณ์อักษร

3.1.3 ระดับของความรู้

ระดับของความรู้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ คือ

1) **ความรู้เชิงทฤษฎี** เป็นความรู้เชิงข้อเท็จจริง รู้อะไร เป็นอะไร จะพบในผู้ที่สำเร็จการศึกษามาใหม่ๆ ที่มีความรู้โดยเฉพาะความรู้ที่จำมาได้จากความรู้ชัดแจ้งซึ่งได้จากการได้เรียนมาก แต่เวลาทำงาน ก็จะไม่มั่นใจ มักจะปรึกษารุ่นพี่ก่อน

2) *ความรู้เชิงทฤษฎีและเชิงบริบท* เป็นความรู้เชื่อมโยงกับโลกของความเป็นจริง ภายใต้อสภาพความเป็นจริงที่ซับซ้อนสามารถนำเอาความรู้ชัดแจ้งที่ได้มาประยุกต์ใช้ตามบริบทของตนเองได้ มักพบในคนที่ทำงานไปหลายๆปี มีประสบการณ์มากขึ้น

3) *ความรู้ในระดับที่อธิบายเหตุผล* เป็นความรู้เชิงเหตุผลระหว่างเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ผลของประสบการณ์แก้ปัญหาที่ซับซ้อน และนำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ สามารถถอดความรู้มาแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น ถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้พร้อมทั้งรับเอาความรู้จากผู้อื่นไปปรับใช้ในบริบทของตนเองได้

4) *ความรู้ในระดับคุณค่า ความเชื่อ* เป็นความรู้ในลักษณะของความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ที่ซับซ้อนมาจากภายในตนเองจะเป็นผู้ที่สามารถสกัด ประมวล วิเคราะห์ความรู้ที่ตนเองมีอยู่ กับความรู้ที่ตนเองได้รับมาสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมาได้ เช่น สร้างตัวแบบหรือทฤษฎีใหม่หรือนวัตกรรม ขึ้นมาใช้ในการทำงานได้

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งความรู้ ประกอบด้วย ความหมายของแหล่งความรู้ และประเภทของแหล่งความรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.2.1 ความหมายของแหล่งความรู้

Good (1973 , pp. 114). ให้ความหมายของคำว่า แหล่งความรู้ในชุมชน ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่ในชุมชน เป็นสิ่งที่มีคุณค่าทางการศึกษาที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนได้ เช่น พิพิธภัณฑ์ โรงมหรสพ ห้องสมุด สวนสาธารณะ เป็นต้น นอกจากนี้ยังรวมไปถึงบุคคลหรือกลุ่มคนที่อยู่ในชุมชนด้วย

3.2.2 ประเภทของแหล่งความรู้

ประเภทของแหล่งเรียนรู้ จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารพบว่า ได้มีผู้แบ่งกลุ่มหรือประเภทแหล่งการเรียนรู้ไว้หลายลักษณะ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546, น.8-9) ได้จำแนกประเภทของแหล่งการเรียนรู้ไว้ 2 แบบ คือ

1) จัดตามลักษณะของแหล่งการเรียนรู้

(1) *แหล่งการเรียนรู้ตามธรรมชาติ* เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะหาความรู้ได้จากสิ่งที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ภูเขา ป่าไม้ ลำธาร กรวด หิน ทราย เป็นต้น

(2) *แหล่งการเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น* เพื่อสืบทอดศิลปวัฒนธรรมตลอดจนเทคโนโลยีทางการศึกษาที่อำนวยความสะดวกแก่มนุษย์ เช่น โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ ห้องสมุดประชาชน เป็นต้น

(3) บุคคล เป็นที่ถ่ายทอดความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม การสืบสานวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งด้านประกอบอาชีพ ตลอดจนนักคิด นักประดิษฐ์ และผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2) จัดตามแหล่งที่ตั้งของแหล่งการเรียนรู้

(1) แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน เดิมมีแหล่งการเรียนรู้หลัก คือ ครู อาจารย์ ต่อมามีการพัฒนาเป็นห้องปฏิบัติการต่างๆ เช่น ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องจริยธรรม ตลอดจนอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เช่น ห้องอาหาร สนาม เป็นต้น

(2) แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น ทั้งด้านสถานที่และบุคคล ซึ่งอาจอยู่ในท้องถิ่นใกล้เคียงโรงเรียน เช่น แม่น้ำ ภูเขา วัด ตลาด การละเล่นพื้นเมือง เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน แหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ

4. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเกษตร ประกอบด้วย ความหมายการส่งเสริมการเกษตร ความสำคัญของการส่งเสริมการเกษตร รูปแบบการส่งเสริมการเกษตร และวิธีการส่งเสริมการเกษตร โดยรายละเอียด ดังนี้

4.1 ความหมายการส่งเสริมการเกษตร

เลิศภูมิ จันท์เพ็ญกุล (2562) ได้ให้ความหมายของการส่งเสริมการเกษตร ว่าเป็นกระบวนการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพการเกษตร โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นผู้นำที่คอยให้คำปรึกษา แนะนำความรู้ ฝึกอบรม กระตุ้น ชักจูง โดยมีเป้าหมายให้เกษตรกรประสบความสำเร็จในอาชีพ สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์ (2561, น. 4-16, 4-18) ได้ให้ความหมายของการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรว่า หมายถึง การสนับสนุน เกื้อหนุนทำให้ดีขึ้น เป็นการถ่ายทอดหรือเผยแพร่บริการความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ เกี่ยวกับการเกษตรไปสู่เกษตรกร ตลอดจนให้คำปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกษตรกรสามารถนำไปพิจารณาและปฏิบัติยังผลให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มรายได้

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การส่งเสริมการเกษตร หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ วิธีการ และการใช้เทคโนโลยี ในการถ่ายทอดความรู้ แก่เกษตรกร ให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ จนสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าทางการเกษตร

4.2 ความสำคัญของการส่งเสริมการเกษตร

พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์ (2561, น. 4-14, 4-15) กล่าวว่า การส่งเสริมการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเกษตรกรมาก โดยการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีที่เหมาะสมไปสู่เกษตรกรก่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรได้ โดยสามารถสร้างรายได้พัฒนาสถานะเศรษฐกิจ สังคมชนบท และครอบครัวเกษตรกรให้มีสถานะที่ดีได้

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การส่งเสริมการเกษตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการผลิตของเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยการนำวิชาการ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมถ่ายทอด แนะนำส่งเสริมให้เกษตรกรได้นำไปปฏิบัติ รวมถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าย่อมจะทำให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการเกษตรให้ดียิ่งขึ้น

4.3 รูปแบบการส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2556, น. 25-27) อธิบายว่าการส่งเสริมการเกษตรมีวิธีการที่หลากหลาย สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

4.3.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี มาจากแนวคิดด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี และการให้บริการการเกษตรมีเป้าหมายเพื่อความมั่นคงทางอาหาร และการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีวัตถุประสงค์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อความมั่นคงทางอาหาร และการเพิ่มรายได้ต่อครัวเรือน รูปแบบดังกล่าวนี้ เช่น การส่งเสริมการเกษตรโดยภาครัฐ การฝึกอบรมและเยี่ยมชม

4.3.2 การส่งเสริมแบบมีส่วนร่วม มาจากแนวคิดด้านการศึกษานอกระบบ และการเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ มีเป้าหมายเพื่อการปรับปรุงคุณภาพชีวิตชาวชนบท โดยมีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มรายได้ต่อครัวเรือน จัดระบบและเอื้ออำนวยให้เกษตรกรสร้างทุนทางสังคม

4.3.3 การส่งเสริมแบบตลาดนำการผลิต มาจากแนวคิดด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี และการให้บริการการเกษตร มีเป้าหมายเพื่อความมั่นคงทางอาหาร และการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชาวชนบท โดยมีวัตถุประสงค์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อความมั่นคงทางอาหารและการเพิ่มรายได้ต่อครัวเรือน

4.3.4 การส่งเสริมการศึกษานอกระบบ มาจากแนวคิดด้านการศึกษานอกระบบ และการเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ มีเป้าหมายเพื่อการปรับปรุงคุณภาพชีวิตคนต่างจังหวัด และพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดระบบและเอื้ออำนวยให้เกษตรกรสามารถจัดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า รูปแบบการส่งเสริมการเกษตร ที่ใช้ในการทำงานส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้การทำงานส่งเสริมการเกษตรสามารถบรรลุเป้าหมาย และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4.4 วิธีการส่งเสริมการเกษตร

จินดา ขลิบทอง และเฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ (2555) กล่าวถึง วิธีการส่งเสริมการเกษตร ว่า

4.4.1 แบ่งตามบุคคลเป้าหมาย ได้แก่

- 1) วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบรายบุคคล เป็นการส่งเสริมแบบหนึ่งครั้งต่อหนึ่งคน ซึ่งจะทำให้เกิดความใกล้ชิดต่อเกษตรกรโดยมีวิธีการที่นิยมกัน คือ การเยี่ยมเยียน
- 2) วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบกลุ่ม เป็นการส่งเสริมแบบหนึ่งครั้งมีเกษตรกรมากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่มากจนไม่สามารถนับได้
- 3) วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบมวลชน เป็นการส่งเสริมการเกษตรแบบครั้งหนึ่งมีเกษตรกรรับรู้เป็นจำนวนมากโดยมีวิธีการส่งเสริมแบบมวลชนรูปแบบต่างๆ

4.4.2 แบ่งตามการสื่อสาร ได้แก่

- 1) วิธีการส่งเสริมการเกษตร โดยใช้สื่อคำพูด คือการส่งเสริมโดยใช้คำพูดเป็นสื่อหลักในการถ่ายทอดความรู้
- 2) วิธีการส่งเสริมการเกษตรโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นการส่งเสริมการเกษตรเน้นการเขียนหรือใช้ตัวหนังสือเป็นหลักในการเผยแพร่ความรู้ไปยังกลุ่มเป้าหมาย สื่อสิ่งพิมพ์ที่สำคัญ
- 3) วิธีการส่งเสริมการเกษตรโดยใช้สื่อภาพและเสียง เป็นการส่งเสริมโดยใช้สื่อที่ให้ผู้ชมเป้าหมายได้เห็นภาพ ได้ยินเสียง เพื่อให้เกิดการส่งเสริมให้สนใจ เข้าใจเนื้อหา
- 4) วิธีการส่งเสริมการเกษตรโดยใช้สื่อกิจกรรม เป็นการนำกิจกรรมต่างๆ มาใช้ในการเผยแพร่ความรู้สู่บุคคลเป้าหมาย

5. แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (2557) กล่าวถึง มาตรฐานระบบการผลิต การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดไว้ ดังนี้

5.1 ขอบข่ายมาตรฐานสินค้าเกษตร

มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ ครอบคลุมข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับการผลิตสับปะรด เพื่อให้ได้ผลิตผลที่ปลอดภัย มีคุณภาพ

5.2 ข้อกำหนด

5.2.1 น้ำ

1) น้ำที่ใช้ในแปลงปลูก

- (1) น้ำที่ใช้ในการผลิต มาจากแหล่งน้ำ ที่ไม่มีการปนเปื้อน ธรรมชาติ แหล่งน้ำที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย ให้วิเคราะห์น้ำ
- (2) ไม่ใช้น้ำเสีย จากโรงงานอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมต่างๆ
- (3) เก็บตัวอย่างน้ำอย่างน้อย 1 ครั้ง ในระยะเริ่มจัดระบบการผลิต และให้เก็บตัวอย่างน้ำเพิ่มทุกครั้งในช่วงเวลาที่สภาพแวดล้อมเสี่ยงต่อการปนเปื้อนส่งห้องปฏิบัติการ
- (4) ให้น้ำที่เหมาะสมกับความต้องการของพืช และความชื้นของดิน
- (5) มีระบบจัดการน้ำเสียจากการใช้งาน เพื่อลดความเสี่ยงที่มีผลโดยตรงต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ

2) น้ำที่ใช้ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

- (1) หากมีการใช้น้ำล้างผลสับปะรดหลังการเก็บเกี่ยว ให้ใช้น้ำสะอาด

5.2.2 พื้นที่ปลูก

- 1) พื้นที่ปลูก ไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุ ธรรมชาติ พื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย ให้วิเคราะห์ดิน
- 2) กรณีจำเป็นต้องใช้พื้นที่ปลูกที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องมีข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่า มีวิธีการบำบัดที่ลดการปนเปื้อนสู่ระดับที่ปลอดภัยได้
- 3) เก็บตัวอย่างดินอย่างน้อย 1 ครั้ง ในระยะเริ่มจัดระบบการผลิตและเก็บตัวอย่างดินเพิ่มทุกครั้งในช่วงเวลาที่มีสภาพแวดล้อมเสี่ยงต่อการปนเปื้อน
- 4) จัดทำประวัติการใช้ที่ดิน ย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปี
- 5) พื้นที่ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

5.2.3 วัตถุอันตรายทางการเกษตร

- 1) ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ตามคำแนะนำ ของกรมวิชาการเกษตร
- 2) ห้ามใช้หรือครอบครองวัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่ห้ามผลิตนำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ครอบครองตามพรบ.วัตถุอันตราย พ.ศ.2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
- 3) ใช้วิธีการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานที่เหมาะสม เพื่อลดการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร
- 4) จัดเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร ในที่เฉพาะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อน

5) ทำความสะอาดอุปกรณ์ เครื่องพ่นสารเคมี หลังจากการใช้งานทุกครั้ง และกำจัดน้ำล้างด้วยวิธีที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม

6) บันทึกหรือจัดทำรายการวัตถุอันตรายทางการเกษตร

5.2.4 การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว

1) แผนควบคุมการผลิต

(1) มีแผนควบคุมคุณภาพการผลิตสับปะรด เพื่อให้ได้ผลิตผลตรงตามวัตถุประสงค์

2) บัญชีการผลิต

(1) บันทึกข้อมูลบัญชีการผลิต แหล่งที่มา และรายละเอียดเฉพาะของบัญชีการผลิตที่สำคัญ

(2) หน่อพันธุ์หรือจุกต้องมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ ตรงตามพันธุ์สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาและประวัติของหน่อพันธุ์ได้

(3) มีการจัดการที่ดีในการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนทั้งในด้านจุลินทรีย์ เคมี และกายภาพผู้ผลิต

(4) หากเกษตรกรผลิตปุ๋ยอินทรีย์เอง ปุ๋ยอินทรีย์ต้องผ่านกระบวนการหมักย่อยสลายโดยสมบูรณ์ ทั้งนี้ ให้บันทึกข้อมูล วิธีการ วันที่ ช่วงเวลาทำปุ๋ยอินทรีย์

(5) ไม่ใช่สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย

3) เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร

(1) มีสถานที่เก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร ให้มีความปลอดภัย และง่ายต่อการนำไปใช้งาน

(2) ทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งภาชนะที่ใช้ในการบรรจุและขนส่งผลิตผลทุกครั้งก่อนการใช้งานและหลังใช้งานเสร็จแล้ว

4) การจัดการในขั้นตอนการผลิต

(1) ใช้ระยะปลูกหรืออัตราปลูกสับปะรดในแต่ละกลุ่มพันธุ์ให้เหมาะสม เพื่อให้ได้ผลิตผลที่มีคุณภาพตามต้องการ

(2) ให้น้ำเพียงพอ เพื่อไม่ให้สับปะรดมีอาการขาดน้ำ โดยเฉพาะช่วงระยะปลูกถึงก่อนเก็บเกี่ยว และหยุดให้น้ำก่อนเก็บเกี่ยว 15-30 วัน

(3) สำรวจการเข้าทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืช เช่น โรคเหี่ยวโรครากเน่า เพลี้ยแป้ง และศัตรูพืชอื่นๆ ในแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ

5) การกำจัดของเสียและสิ่งของที่ไม่ใช้

(1) ส่วนของพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องมีการกำจัดนอกแปลงปลูกโดยวิธีที่เหมาะสมและคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(2) แยกประเภทของเสียและสิ่งของที่ไม่เกี่ยวข้อง กับการผลิตให้ชัดเจน รวมทั้งมีที่ทิ้งขยะชัดเจน

5.2.5 การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

- 1) เก็บเกี่ยวผลสับปะรดที่มีความแก่ที่เหมาะสม หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า
- 2) การเก็บเกี่ยวต้องปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภค และไม่ให้อายุผลสับปะรดที่เก็บเกี่ยวแล้วสัมผัสกับพื้นดิน
- 3) คัดแยกสับปะรดที่ไม่ได้คุณภาพ ออกจากสับปะรดที่มีคุณภาพ และมีแผนการใช้ประโยชน์จากสับปะรดที่ไม่ได้คุณภาพ
- 4) สับปะรดเพื่อการแปรรูป เป็นสับปะรดในภาชนะบรรจุปิดสนิท ให้มีการสุ่มตรวจในตรดในผลสับปะรด โดยยอมให้มีสารในตรดได้ไม่เกิน 25 mg/kg (ppm)
- 5) มีการจัดการหน่อสับปะรด โดยสามารถไว้หน่อได้ไม่เกิน 2 รุ่น

5.2.6 การพักผลิตผล การขนย้ายในแปลงปลูก การเก็บรักษา และการขนส่ง

- 1) มีการจัดการด้านสุขลักษณะของสถานที่และวิธีการขนย้าย พักผลิตผล และ/หรือเก็บรักษาผลิตผล
- 2) จัดวางผลิตผลในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวในแปลงปลูกต้องเหมาะสม สามารถป้องกันการเสื่อมสภาพของผลิตผลอันเนื่องมาจากความร้อนและแสงแดด
- 3) ใช้ภาชนะที่ดีและเหมาะสมในการบรรจุ เพื่อการขนย้าย และ/หรือขนส่ง
- 4) ดูแลผลิตผลไม่ให้เสื่อมคุณภาพด้วยวิธีที่เหมาะสมก่อนการขนส่ง
- 5) ไม่ใช้พาหนะที่ขนย้ายหรือขนส่งวัตถุอันตรายทางการเกษตร หรือปุ๋ย ในการขนย้ายหรือขนส่งผลิตผล ในกรณีที่ไม่สามารถแยกพาหนะ ต้องทำความสะอาดพาหนะ

5.2.7 สุขลักษณะส่วนบุคคล

- 1) ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจ ด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง
- 2) ผู้ที่สัมผัสกับผลิตผล โดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องมีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลและมีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตผล
- 3) ให้ความสะดวกด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลอย่างเพียงพอและพร้อมใช้งาน เพื่อป้องกันของเสียต่างๆไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่แปลงปลูกและผลิตผล

4) เมื่อผู้ปฏิบัติงานเกิดเจ็บป่วยต้องรายงานให้ผู้ดูแลการผลิตทราบเพื่อ
 ตัดสินใจ ในการปฏิบัติงานที่ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์

5) ผู้ปฏิบัติงานต้องตรวจสอบสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5.2.8 บันทึกข้อมูลและการตามสอบ

1) เอกสารและบันทึกข้อมูล

(1) กรณีแหล่งน้ำและพื้นที่ปลูกอยู่ในสถานะเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อ
 ความปลอดภัยของผู้บริโภค ให้มีบันทึกผลการวิเคราะห์น้ำและดิน

(2) บันทึกผลการวิเคราะห์น้ำและดิน ในช่วงเวลาที่มีสภาพแวดล้อม
 เสี่ยงต่อการปนเปื้อน

(3) บันทึกข้อมูลการใช้วัตถุดิบตรงทางการเกษตร ข้อมูลรหัสแปลงปลูก
 แหล่งที่มาของหน่อพันธุ์ การใช้ปุ๋ย การจัดการในขั้นตอนการผลิตที่สำคัญ เช่น วิธีการปลูก วิธีการ
 บังคับต้นสับปะรดออกดอก บันทึกข้อมูลการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว การกำจัดศัตรูพาหะ
 นำโรค การใช้พาหะขนส่ง บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการฝึกอบรม และมีหลักฐานการตรวจ
 สุขภาพ

2) การตามสอบและการทบทวนวิธีปฏิบัติ

(1) ผลิตผล ต้องมีการระบุรุ่นผลิตผล หรือติดรหัส หรือเครื่องหมาย
 แสดงแหล่งผลิต หรือวันที่เก็บเกี่ยว ให้สามารถตรวจสอบที่มาของผลิตผลได้

(2) จัดเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 2 ปี

6. สภาพการผลิตสับปะรดและการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรด

สภาพการผลิตสับปะรดและการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรด
 ประกอบด้วย ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ สายพันธุ์สับปะรด การจัดการปลูกและการดูแลรักษา
 พัฒนาการของผลและการดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว ดังนี้

6.1 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2560) ให้
 รายละเอียดว่า สับปะรด

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ananas comosus* (L.) Merr.

ชื่อสามัญ Pineapple

วงศ์ Family Bromeliaceae

6.2 สายพันธุ์สับปะรด

สายพันธุ์สับปะรดที่นิยมปลูกเพื่อผลิตในเชิงการค้าของประเทศไทย ได้แก่ พันธุ์ปัตตาเวีย พันธุ์ภูเก็ตหรือสวี พันธุ์อินทรชิต พันธุ์ MD2 และ พันธุ์เพชรบุรี

6.3 การจัดการปลูกและการดูแลรักษา

6.3.1 การเตรียมต้นพันธุ์สับปะรด

การปลูกสับปะรดโดยทั่วไปใช้ส่วนขยายพันธุ์ได้แก่ หน่อ จุก หรือต้นพันธุ์ที่ขยายพันธุ์มาจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

6.3.2 การเตรียมพื้นที่และการปลูก

โดยทั่วไปมักนิยมปลูก 2 รูปแบบ คือ

1) การปลูกแบบแถวเดี่ยว ปลูกแบบสี่เหลี่ยมจัตุรัสระยะ 50 x 50 เซนติเมตร ในพื้นที่ 1 ไร่ จะมีต้นสับปะรดจำนวน 3,200–6,400 หน่อต่อไร่

2) การปลูกแบบแถวคู่ ปลูกแบบ 2 แถว (30 x 30 X 90 เซนติเมตร) หรือแบบ 3 แถว (30X30X30X90 เซนติเมตร) พื้นที่ 1 ไร่ มีต้นสับปะรดจำนวน 7,500 – 12,000 ต้นต่อไร่

6.3.3 การดูแลรักษา

1) การใส่ปุ๋ยสับปะรด เน้นเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใส่ปุ๋ยโดยใช้หลักการประเมินจากค่าวิเคราะห์ดิน/พืช

2) การให้น้ำสับปะรด สับปะรดเป็นพืชที่ทนความแห้งแล้ง แต่การผลิตสับปะรดให้ได้คุณภาพจำเป็นต้องมีน้ำที่เพียงพอต่อการผลิต ควรมีการให้น้ำในช่วงหน้าแล้งที่มีสภาพฝนทิ้งช่วงนานต่อเนื่องในทุกๆระยะของการเจริญเติบโต

6.4 พัฒนาการของผลและการดูแลรักษา

หลังจากสับปะรดได้รับการกระตุ้นด้วยสารเคมี ใช้ระยะเวลาประมาณ 160 วัน การปฏิบัติดูแลรักษาในช่วงการพัฒนาของผลจำเป็นต้องมีการป้องกันสภาพแวดล้อมที่อาจมีเกิดผลเสียต่อคุณภาพของผล

6.5 การเก็บเกี่ยว

การเก็บเกี่ยวที่นิยมใช้กับสับปะรดคือ การเปลี่ยนสีของเปลือก อายุการแก่ของสับปะรดเริ่มนับจากวันออกดอกจะใช้เวลาประมาณ 150 - 160 วัน

6.6 วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว

การผลิตสับปะรดส่งออก มีกระบวนการอย่างเป็นระบบ สับปะรดที่ส่งออกผลสดจะต้องล้างทำความสะอาดก่อนเคลือบไขพร้อมผสมน้ำยาป้องกันเชื้อรา ทำให้แห้งโดยการเป่าลมร้อน จากนั้นทำการคัดเกรดโดยใช้เกณฑ์น้ำหนัก ก่อนจะบรรจุกล่องตามเกรดต่างๆ

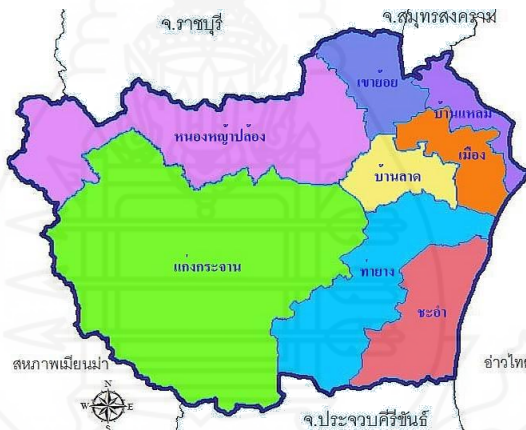
7. สภาพทั่วไปและสภาพการผลิตสับประรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

คณะกรรมการบริหารงานอำเภอชะอำ (2560) อธิบาย สภาพทั่วไปและสภาพการเกษตรของอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ไว้ว่า

7.1 สภาพทั่วไปของอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

7.1.1 **ที่ตั้งและอาณาเขต** อำเภอชะอำ อยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดเพชรบุรี มีเนื้อที่ประมาณ 660.65 ตารางกิโลเมตรหรือ 412,888.75 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง ดังภาพที่ 2.1

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอท่ายาง	จังหวัดเพชรบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอหัวหิน	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ทะเลอ่าวไทย	จังหวัดเพชรบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอท่ายาง	จังหวัดเพชรบุรี

ภาพที่ 2.1 แผนที่อำเภอชะอำ

7.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

แบ่งลักษณะพื้นที่ได้เป็น 3 ลักษณะด้วยกันคือ

- 1) **พื้นที่บริเวณชายทะเล (ด้านทิศตะวันออก)** เป็นเขตติดต่อกับทะเลอ่าวไทย มีลักษณะเป็นชายหาดมีแนวยาว รวมระยะทางประมาณ 24 กิโลเมตร
- 2) **พื้นที่ราบชุมชนหนาแน่น (ด้านตอนกลาง)** ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบ และมีชุมชนหนาแน่น บริเวณสองข้างถนนเพชรเกษม จุดเด่นของพื้นที่บริเวณนี้ ได้แก่ แหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การประกอบอาชีพทางการเกษตร
- 3) **พื้นที่ป่าและภูเขา (ด้านทิศตะวันตก)** พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าและภูเขา ประชากรอาศัยอยู่ไม่หนาแน่น ไม่มีชุมชนแออัด

7.1.3 ลักษณะภูมิอากาศ เป็นแบบมรสุมเมืองร้อน ฤดูหนาวไม่หนาวจัด ฤดูร้อนไม่ร้อนจัด เนื่องจากมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ฝั่งทะเลเสมอ

7.1.4 การปกครอง แบ่งเขตการปกครอง ออกเป็น 9 ตำบล 67 หมู่บ้าน 27 ชุมชน

7.1.5 ประชากร อำเภอลำดวน จังหวัดเพชรบุรี มีประชากรจากทะเบียนราษฎร (ข้อมูลเดือนมกราคม 2562) มีประชากรทั้งสิ้น 78,603 คน แยกเป็นชาย 38,184 คน หญิง 40,419 คน คร่าวเรือน 55,828 หลังคาเรือน

7.1.6 การประกอบอาชีพ

- 1) การเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และปศุสัตว์ ผลผลิตทางเกษตรที่สำคัญ เช่น ข้าว สับปะรด อ้อย ฯลฯ พืช ผัก ผลไม้อื่นตามฤดูกาล
- 2) การประมง เป็นอาชีพดั้งเดิมของประชากรในหมู่บ้านตามชายทะเล
- 3) รับจ้าง ในภาคบริการและอุตสาหกรรม
- 4) ภาคอุตสาหกรรม โรงงานผลิตปูนซีเมนต์ งานประกอบตู้เย็น
- 5) ธุรกิจท่องเที่ยวและการบริการ

7.2 สภาพการเกษตรของอำเภอลำดวน จังหวัดเพชรบุรี

สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี (2561) ได้ทำการรวบรวมข้อมูลด้านพืชที่สำคัญของอำเภอลำดวน จังหวัดเพชรบุรี ไว้ดังตารางที่ 2.1 และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี (2561) ได้รวบรวมข้อมูลด้านสับปะรด ปี 2561 ของจังหวัดเพชรบุรี ไว้ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลการผลิตพืชที่สำคัญ ปี 2561 ของอำเภอลำดวน จังหวัดเพชรบุรี

ชนิดพืช	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)
ข้าวนาปี	19,438	18,787	15,029
อ้อยโรงงาน	11,884	11,867	110,000
สับปะรด	11,575	6,050	13,000
มันสำปะหลัง	406	200	150
ยางพารา	2,645	2,546	3,100
ปาล์มน้ำมัน	2,808	2,778	3,052

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี (ข้อมูล ณ มกราคม 2561)

ตารางที่ 2.2 ข้อมูลการผลิตสับปะรด ปี 2561 จังหวัดเพชรบุรี

จังหวัด/อำเภอ	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)		ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	
	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)		พื้นที่เพาะปลูก	พื้นที่เก็บเกี่ยว
เขาย้อย	280	280	1,120	3,150	3,150
หนองหญ้าปล้อง	32,400	19,900	83,580	3,193	3,272
ชะอำ	11,575	6,050	13,000	3,456	3,524
ท่ายาง	20,350	2,500	7,600	3,602	3,621
บ้านลาด	850	500	1,500	3,170	3,187
แก่งกระจาน	24,681	6,258	6,261	3,095	3,174
จังหวัดเพชรบุรี	90,136	35,042	111,831	3,338	3,394

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี (ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2561)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี (2561) ระบุว่า การผลิตสับปะรด ในปี 2561 จังหวัดเพชรบุรี มีพื้นที่ปลูกสับปะรด 90,136 ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว 35,042 ไร่ ผลผลิต 111,831 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 3,394 กิโลกรัมต่อไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกใน 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเขาย้อย อำเภอชะอำ อำเภอบ้านลาด อำเภอท่ายาง อำเภอหนองหญ้าปล้อง และอำเภอแก่งกระจาน ผลผลิตส่วนใหญ่ ประมาณร้อยละ 50 จะขายให้กับโรงงานอุตสาหกรรม ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ต้นทุนการผลิตสับปะรด โดยสับปะรดเป็นพืชที่ปลูกแล้วสามารถ ไร่ต่อและเก็บเกี่ยว ผลผลิตได้ 2 - 3 ครั้ง การปลูกสับปะรดในปีแรกของเกษตรกร มีต้นทุนการผลิตประมาณ 26,372 บาท/ไร่ หรือ 4.06 บาท/กิโลกรัม ส่วนต้นทุนในปีที่ 2 และปีที่ 3 มีต้นทุนการผลิตประมาณ 12,225 บาท/ไร่ และ 8,475 บาท/ไร่ หรือ 2.57 บาท/กิโลกรัม และ 2.26 บาท/กิโลกรัม ตามลำดับ ทั้งนี้ ในปีที่ 2 และปีที่ 3 เกษตรกรไม่ต้องลงทุนเกี่ยวกับการเตรียมดิน ค่าหน่อพันธุ์ ค่าจ้างปลูก

ราคาสับปะรดหน้าโรงงาน กิโลกรัมละ 3.2 บาท แต่ถ้าสุกได้มาตรฐาน กิโลกรัมละ 3.40 บาท ราคาแผงรับซื้ออยู่ที่กิโลกรัมละ 2.70 บาท

8. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จากการตรวจเอกสารมีการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

8.1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล

8.1.1 เพศ

ชนยา พร้อมมูล (2559, น. 43) ศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกสับปะรด กรณีศึกษาเกษตรกรรายย่อย ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่า กลุ่มเกษตรกร เป็นเพศชาย ร้อยละ 79.31 เพศหญิงร้อยละ 20.69 สอดคล้องกับ นภัสนันท์ ชุมพรพันธุ์ (2557, น. 42) ศึกษาการจัดการการผลิตสับปะรดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกสับปะรดภูเก็ต ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต พบว่า สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในตำบลเทพกระษัตรี เป็นเพศชาย ร้อยละ 95.00 และเพศหญิง ร้อยละ 5.00 และ เอกชัย อุดสาหะ (2555, น. 112) ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดของเกษตรกรในพื้นที่ตำบลบ้านคู่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย

8.1.2 อายุ

ชนยา พร้อมมูล (2559, น. 43) พบว่า อายุของเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.17 รองลงมาคืออายุ 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.93 อายุ 31 -40 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.90 สอดคล้องกับ นภัสนันท์ ชุมพรพันธุ์ (2557, น. 42-43) พบว่า สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีอายุเฉลี่ย 50.15 ปี

8.1.3 ระดับการศึกษา

ชนยา พร้อมมูล (2559, น. 43) พบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 79.31 รองลงมาจบการศึกษามัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20.69 สอดคล้องกับ น้ำฝน พวงนางแย้ม (2555, น. 29) ศึกษาการปลูกสับปะรดโรงงาน ตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรตำบลเกษตรสุวรรณ อำเภอปอทอง จังหวัดชลบุรี พบว่า เกษตรกรประมาณสองในสาม (ร้อยละ 63.2) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา

8.1.4 ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด

ชนยา พร้อมมูล (2559, น. 43) พบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรร้อยละ 100 มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป และ น้ำฝน พวงนางแย้ม (2555, น. 30) พบว่า เกษตรกรมีประสบการณ์ในการผลิตสับปะรดเฉลี่ย 10.50 ปี

8.2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

8.2.1 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ชนยา พร้อมมูล (2559, น. 43) พบว่า สมาชิกในครอบครัวของเกษตรกร จำนวน 4 - 6 คน มี 20 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 68.97 จำนวน 1-3 คน มี 9 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 31.03 นภัสนันท์ ชุมพรพันธุ์ (2557, น. 43) พบว่า สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกสับปะรด ร้อยละ 80.00 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยผลิตสับปะรด 1 - 2 คน ทั้งนี้มีจำนวนสมาชิกเฉลี่ย ในครอบครัว 1.84 คน

8.2.2 จำนวนแรงงานในการทำการเกษตร

น้ำฝน พวงนางแย้ม (2555, น. 35-36) พบว่า จำนวนแรงงานที่ใช้ในการทำ ไร่สับปะรดโรงงาน 1) แรงงานในครอบครัว เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 98.7) ใช้แรงงานใน ครอบครัวในการทำไร่สับปะรดโรงงาน โดยเกษตรกรเกินครึ่งร้อยละ (58.1) ใช้แรงงานใน ครอบครัวในการทำไร่สับปะรดโรงงาน จำนวน 2 คน และส่วนน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.6) ใช้แรงงาน ในครอบครัวในการทำไร่สับปะรดโรงงาน จำนวน 5 คน เกษตรกรใช้แรงงานในครอบครัวในการทำ ไร่สับปะรดโรงงานเฉลี่ย 2.32 คน 2) แรงงานจ้างประจำ เกษตรกรประมาณหนึ่งในสี่ ร้อยละ 29.7 ใช้แรงงานจ้างประจำในการทำไร่สับปะรดโรงงาน โดยเกษตรกรหนึ่งในสิบ (ร้อยละ 9.8) ใช้ แรงงานจ้างประจำในการทำไร่สับปะรดโรงงาน จำนวน 3 คน เกษตรกรที่ใช้แรงงานจ้างประจำใน การทำไร่สับปะรดโรงงานเฉลี่ย 2.71 คน 3) รายงานแจ้งชั่วคราว เกษตรกรประมาณสามในสี่ (ร้อย ละ 73.5) ใช้แรงงานจ้างชั่วคราวในการทำไร่สับปะรดโรงงาน โดยเกษตรกรประมาณเกือบหนึ่งใน ห้า (ร้อยละ 17.4) ใช้แรงงานจ้างชั่วคราวในการทำไร่สับปะรดโรงงาน จำนวน 3 คน เกษตรกรที่ใช้ ในงานจ้างชั่วคราวในการทำไร่สับปะรดโรงงาน เฉลี่ย 3.76 คน

8.2.3 รายได้ในการผลิตสับปะรดปี

ชนยา พร้อมมูล (2559, น. 57) พบว่า สรุปต้นทุนในการผลิตทั้งสิ้นต่อไร่ สำหรับไร่ขนาดเล็กมีรายได้เฉลี่ยต่อไร่ 27,527.12 บาท สำหรับไร่ขนาดกลางมีรายได้เฉลี่ยต่อไร่ 26,374.98 บาท สำหรับไร่ขนาดใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อไร่ 26,692.22 บาท และน้ำฝน พวงนางแย้ม (2555, น. 36) พบว่า เกษตรกรส่วนมาก (ร้อยละ 71.6) มีรายได้จากการปลูกสับปะรดโรงงานในปีที่ ผ่านมาอยู่ระหว่าง 39,501-41,000 บาท/ไร่ เกษตรกรมีรายได้จากการปลูกสับปะรดโรงงานในปีที่ ผ่านมาเฉลี่ย 40,394.84 บาท/ไร่

8.2.4 รายจ่ายในการผลิตสับปะรดปี

ชนยา พร้อมมูล (2559, น. 57) พบว่า เกษตรกรรายย่อยของตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีต้นทุนจากการลงทุนปลูกสับปะรดโรงงานที่สำคัญ

ประกอบด้วยต้นทุนผันแปรรวมทั้งสิ้นต่อไร่ในปีที่หนึ่ง 25,157.31 บาท ปีที่สอง 12,767.93 บาท ปีที่สาม 12,942.93 บาท และปีที่สี่ 13,424.17 บาท โดยเฉลี่ยทั้งสี่ปี 16,073.08 บาท และ เอกชัย อุตสาหะ (2555, น. 117) พบว่า เกษตรกรมีต้นทุนในการปลูกสับปะรดเท่ากับ 10,073.06 บาทต่อไร่

8.2.5 ภาระหนี้สิน

ชนยา พร้อมมูล (2559, น. 43) พบว่า ภาระหนี้สินที่ใช้ในการลงทุนปลูกสับปะรดโรงงานของเกษตรกร มีภาระหนี้ระหว่าง 50,001 บาท- 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.14 รองลงมาเป็นเกษตรกร ไม่มีภาระหนี้สินคิดเป็นร้อยละ 24.14 มีหนี้ระหว่าง 150,001 - 200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.69 มีหนี้ระหว่าง 100,001 บาทถึง 150,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.24 และมีหนี้มากกว่า 200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.79

8.2.6 ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร

ผกายมาศ สิงห์ขจร (2550, น. 39) ศึกษาการตลาดสับปะรดของเกษตรกร ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดกลุ่มตัวอย่าง มีพื้นที่ในการเพาะปลูก 6-10 ไร่ และ 16-20 ไร่ (ร้อยละ 29.0) ตามมาด้วยมีพื้นที่เพาะปลูกจำนวน 11-15 ไร่ (ร้อยละ 18.0) และเกษตรกรที่มีพื้นที่ 1-5 ไร่ และ 21 ไร่ขึ้นไปนั้นจะมีเพียงร้อยละ 12.0 และนภัสนันท์ ชุมพรพันธุ์ (2557, น. 43) พบว่า สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกสับปะรดมีพื้นที่ปลูกสับปะรดเฉลี่ย 16.30 ไร่

8.2.7 ลักษณะการถือครองที่ดินในพื้นที่ปลูกสับปะรด

ชนยา พร้อมมูล (2559, น. 43) พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นการเช่าพื้นที่ในการปลูก จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 55.17 รองลงมาเป็นของตนเอง และเช่าบางส่วน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 34.48 และเป็นของตนเอง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.34 และนภัสนันท์ ชุมพรพันธุ์ (2557, น. 43) พบว่า สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนร้อยละ 35.0 มีพื้นที่ปลูกสับปะรดเป็นของตนเอง และร้อยละ 30.0 ปลูกสับปะรดในพื้นที่ของญาติ นอกนั้นปลูกสับปะรดในพื้นที่ของนายทุนและเพื่อนบ้าน

8.3 ข้อมูลทางสังคม

8.3.1 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

นภัสนันท์ ชุมพรพันธุ์ (2557, น. 43) พบว่า ร้อยละ 100.0 เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและร้อยละ 75.0 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ช.ก.ส. และน้ำฝน พวงนางแย้ม (2555, น. 35-36) พบว่า เกษตรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 94.2) เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกสับปะรด เกษตรกรส่วนน้อยเพียงร้อยละ (5.8) ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกสับปะรด โดยเกษตรกรมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 69.7) เป็นสมาชิกกลุ่มอ่างกระพงศ์ และเกษตรกร (ร้อยละ 24.5) เป็นสมาชิกกลุ่มพงศ์ทอง

8.3.2 การเข้าร่วมประชุมฝึกอบรมสัมมนา และ ดูงานด้านการเกษตร

นิภาพร วงศ์สะอาด (2555, น. 59) การปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับลำไยของเกษตรกรอำเภอสามเงา จังหวัดตาก พบว่า เกษตรกร ได้รับการอบรมเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับลำไย เฉลี่ย 2.25 ครั้งต่อปี

8.4 ความรู้และแหล่งความรู้

ชนชา พร้อมมูล (2559, น. 44) พบว่า แหล่งความรู้ส่วนใหญ่มาจากเพื่อน เกษตรกรแนะนำกันเอง ร้อยละ 86.2 รองลงมาเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 6.9 และ เจ้าหน้าที่โรงงานร้อยละ 6.9 และน้ำฝน พวงนางแย้ม (2555, น. 31) พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมด ร้อยละ 98.7 ได้รับความรู้เรื่องการปลูกสับปะรดโรงงานตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมจากเจ้าหน้าที่ ภาครัฐ รองลงมาเกษตรกรเกินครึ่ง ร้อยละ 66.5 จากเจ้าหน้าที่เอกชน(โรงงาน) ร้อยละ 61.3 จาก เพื่อนบ้าน เกษตรกรมากกว่าครึ่ง ร้อยละ 53.5 จากสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เกษตรกรส่วนน้อย ร้อยละ 3.9 จากโทรทัศน์ และเกษตรกรส่วนน้อยที่สุด ร้อยละ 1.3 ได้รับความรู้จากอินเทอร์เน็ต

8.5 ความคิดเห็น

ภาคภูมิ พิษณุหาญณรงค์ (2559, น. 11-12) ศึกษา ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อเงื่อนไขในสัญญาการขายสับปะรด โรงงานในจังหวัดระยอง พบว่า ข้อมูลความคิดเห็นของ เกษตรกรส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจ คือ การมีมาตรฐานในการจ่ายชำระเงินของโรงงานสับปะรด คิดเป็นร้อยละ 22.0 โดยส่วนใหญ่เรื่องความล่าช้าในการรับซื้อผลผลิต เป็นสิ่งที่เกษตรกรไม่มีความ พึงพอใจในการรับซื้อสับปะรดจากโรงงาน คิดเป็นร้อยละ 45.4

8.6 การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรด

น้ำฝน พวงนางแย้ม (2555, น. 54) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติตามระบบ เกษตรดีที่เหมาะสมเกือบทั้งหมด เมื่อพิจารณาในรายละเอียดการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่ เหมาะสมสำหรับการปลูกสับปะรดโรงงานทั้ง 8 ข้อปฏิบัติ พบว่า เกษตรกรตำบลเกษตรสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี เกือบร้อยละ 100 ปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจากผลการศึกษาเรื่องการได้รับความรู้ของเกษตรกรจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐซึ่งเป็นผู้บุคคล ถึงร้อยละ 98.7 ประกอบกับเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกสับปะรด

8.7 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

เอกชัย อุตสาหะ (2555, น. 116) พบว่า ปัญหาในการปลูกสับปะรดของเกษตรกร คือ ปัญหา ภัยธรรมชาติ เช่น ฝนแล้ง แนวทางการแก้ไขปัญหาของการปลูกสับปะรด คือ หน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริมสนับสนุนและให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิต ควรดำเนินการจัดหาแหล่งรับซื้อผลผลิตในช่วงที่ผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก เพื่อลดปัญหาราคาสับปะรดตกต่ำและ หน่วยงานภาครัฐควรจัดการสนับสนุนให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการปรับปรุงบำรุงดินให้เกษตรกร

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นทั้งแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่า สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร สังคมและเศรษฐกิจ เกี่ยวกับอายุ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในการทำการเกษตร รายได้ในการผลิตสับปะรด/ปี รายจ่ายในการผลิตสับปะรด/ปี ภาระหนี้สิน ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร ลักษณะการถือครองที่ดิน การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ตำแหน่งทางสังคม การเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรม สัมมนา และ ฐานด้านการเกษตร ความรู้ แหล่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ปัญหาและข้อเสนอแนะ ล้วนมีผลต่อการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งผลการวิจัยเหล่านี้ทำให้สามารถเป็นแนวทาง วางแผนการส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่เห็นความสำคัญของการผลิตสับปะรดที่มีคุณภาพ คนในชุมชนตระหนักถึงความปลอดภัยและผลผลิตดียิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด กับกรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในปี พ.ศ.2562 จำนวน 320 ราย (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2562)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 Yamane (1973, อ้างถึงในจินดา ขลิบทอง 2557, น. 18 - 19)

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (คน)

N = จำนวนหน่วยประชากร (คน)

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

$$\text{แทนค่า} = \frac{320}{1 + (320 (0.05)^2)}$$

$$= 177.777$$

$$\text{กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย (n)} = 178 \text{ คน}$$

ดังนั้น ใช้กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่ปลูกสับปะรดในการวิจัยครั้งนี้ 178 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.56 ของจำนวนประชากรที่นำมาใช้ในการวิจัยและกำหนดจำนวนตัวอย่างในตำบลต่างๆ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับ ที่	ตำบล	จำนวนเกษตรกรที่ปลูก สับปะรด (คน)	จำนวนเกษตรกรที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	คอนขุนห้วย	129	75
2	ห้วยทรายเหนือ	90	50
3	สามพระยา	40	23
4	ชะอำ	35	20
5	ไร่ใหม่พัฒนา	26	10
	รวม	320	178

1.2.2 การสุ่มตัวอย่าง การวิจัยในครั้งนี้ กำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก จากรายชื่อเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดในแต่ละตำบล และเก็บข้อมูลจนกว่าจะได้ตัวอย่างครบถ้วนตรงตามจำนวนเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของแต่ละตำบลตามที่กำหนดไว้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ ที่มีคำถามแบบปลายปิด และแบบปลายเปิด มีวิธีการขั้นตอน ดังนี้

2.1 วิธีการสร้างเครื่องมือ

2.1.1 ศึกษาทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลมาสร้างแบบสัมภาษณ์โดยยึดตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

2.1.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และจัดทำเครื่องมือวิจัยฉบับร่าง เขียนคำถามฉบับร่างตามกรอบตัวแปรของเครื่องมือที่กำหนดประเด็น จัดเรียงหัวข้อและรายละเอียดคำถาม วิธีการตรวจนับผลการประเมินและสรุปผลการตอบ จัดทำคำชี้แจงในการตอบข้อคำถาม

2.1.3 นำเครื่องมือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาให้ข้อคิดเห็น จากนั้นจึงนำเครื่องมือดังกล่าวมาดำเนินการแก้ไข

2.2 รายละเอียดของเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือคือ แบบสัมภาษณ์ มีรายละเอียดคำถาม 2 แบบ คือ แบบปลายปิด และปลายเปิด จำนวน 5 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด

1. ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด
2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพเกษตร จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้จากการขายสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา รายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา หนี้สิน ลักษณะการถือครองที่ดิน
3. ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ตำแหน่งทางสังคม จำนวนครั้งการเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรม สัมมนา และ ความรู้ด้านการเกษตร

ตอนที่ 2 ความรู้ และ แหล่งความรู้ ที่เกษตรกรได้รับเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

1. ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ซึ่งคำถามเป็นการเลือกตอบถูกและผิด จำนวน 15 ข้อ เป็นข้อคำถามในเชิงบวก (Positive Statement) จำนวน 8 ข้อ เป็นข้อคำถามในเชิงลบ (Negative Statement) จำนวน 7 ข้อ กำหนดการให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูก 1 คะแนน

ตอบผิด 0 คะแนน

2. แหล่งที่ได้รับความรู้ จากการสัมภาษณ์เกษตรกรถึงระดับของความรู้ของเกษตรกร จากสื่อความรู้ต่างๆ ได้แก่ ด้านสื่อกลุ่มกิจกรรม สื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อออนไลน์ คำถามแต่ละประเด็นสามารถกำหนดโดยเกษตรกรเลือกตอบตามมาตรวัดลิเคิร์ต (Likert type scale) วัดแหล่งความรู้ที่ได้รับ 5 ระดับ โดยมีระดับคะแนนเรียงลำดับจาก น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

เป็นคำถามให้เกษตรกรเลือกตอบเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อความเหมาะสมเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ได้แก่ 1) แหล่งน้ำที่ใช้ 2) การขนย้าย การเก็บรักษา การพักผลผลิต 3) การตามสอบ และการบันทึกข้อมูล 4) การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว 5) สุขลักษณะส่วนบุคคล 6) การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว 7) สารเคมีอันตรายทางการเกษตร 8) พื้นที่ปลูก จำนวน 15 ข้อ โดยแบ่งความคิดเห็น ออกเป็น 5 ระดับ

- 5 คะแนน สำหรับ ความคิดเห็นระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน สำหรับ ความคิดเห็นระดับมาก
- 3 คะแนน สำหรับ ความคิดเห็นระดับปานกลาง
- 2 คะแนน สำหรับ ความคิดเห็นระดับน้อย
- 1 คะแนน สำหรับ ความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกร

ซึ่งเป็นคำถามให้เลือกตอบเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ได้แก่ 1) สุขลักษณะส่วนบุคคล 2) การบันทึกข้อมูล 3) วัตถุอันตรายทางการเกษตร 4) การจัดการคุณภาพการผลิตใน กระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว 5) การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติ หลังการเก็บเกี่ยว 6) การพักผลผลิต การเก็บรักษา การขนย้าย 7) แหล่งน้ำที่ใช้ 8) พื้นที่ปลูก ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับการยอมรับ ให้เกษตรกรเลือกตอบ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ระดับการยอมรับในเชิงความคิดเห็น โดยแบ่งการยอมรับในเชิงความคิดเห็นต่อความเหมาะสม ออกเป็น 5 ระดับ

- 5 คะแนน สำหรับ การยอมรับระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน สำหรับ การยอมรับระดับมาก
- 3 คะแนน สำหรับ การยอมรับระดับปานกลาง
- 2 คะแนน สำหรับ การยอมรับระดับน้อย
- 1 คะแนน สำหรับ การยอมรับระดับน้อยที่สุด

และการยอมรับในเชิงปฏิบัติ ให้เลือกตอบการปฏิบัติของแต่ละบุคคล โดยใช้เกณฑ์คะแนน ดังนี้

ตอบปฏิบัติ คะแนนเท่ากับ 1

ตอบไม่ปฏิบัติ คะแนนเท่ากับ 0

ตอนที่ 5 ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีของเกษตรกร

ปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านต่างๆ ได้แก่ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านการปฏิบัติ

3) ด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน เป็นคำถามทั้ง 2 แบบ คือปลายปิดและปลายเปิด ให้เลือกตอบ ตามมาตรวัดลิเคิร์ต (Likert type scale) วัดระดับต่างๆ 5 ระดับ เกี่ยวกับความเป็นปัญหา/ความคิดเห็น โดยจะให้คะแนนระดับ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มากและมากที่สุด ตามลำดับ

2.3 การทดสอบเครื่องมือ

2.3.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity)

การหาความเข้ากันของแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้การวิจัยมีความสมบูรณ์เหมาะสม ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์เสนอให้คณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา ความเหมาะสม ให้คำแนะนำแนวทางแก้ไข และทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (IOC)

สุรพงษ์ คงสัจย์ และธีรชาติ ธรรมวงศ์ (2556) ได้อธิบายการหาค่าความเที่ยงตรง (IOC) ว่า การหาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญจากการตรวจสอบแบบสัมภาษณ์โดยผู้เชี่ยวชาญ IOC (Index of Item - Objective Congruence) หมายถึง ค่าความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ หรือค่าความสอดคล้องระหว่างข้อวัตถุประสงค์ กับคำถาม จะมอบผู้เชี่ยวชาญ 3 คนขึ้นไป ทำการตรวจวิเคราะห์ โดยมีการวัดผลดังนี้

- +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- 1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วคำนวณหาค่า IOC จากผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ ตามสูตร

- เกณฑ์ 1. ค่า IOC มีค่า 0.50 - 1.00 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้
- 2. ค่า IOC มีค่าต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ไปหาค่าความเที่ยงตรง ได้ดังนี้

$$\text{ค่า IOC} = \frac{127.37}{131} = 0.97$$

131

สรุปค่าความเที่ยงตรงจากข้อคำถามใช้ได้ เนื่องจากได้ค่า IOC = 0.97 เกณฑ์กำหนดการตัดสินค่า IOC ถ้ามีค่า 0.50 - 1.00 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้

2.3.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยมีการนำแบบสัมภาษณ์ทดสอบกับเกษตรกรที่ปลูกสับปะรด จำนวน 30 ราย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำผลการสัมภาษณ์ ทำการทดสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability consistency) ตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient of alpha หรือ Cronbach)

บุญชม ศรีสะอาด (2535, น. 107) ให้รายละเอียดว่า การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยที่ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ (Cronbach) มีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum Si^2}{S^2} \right]$$

แทนสัญลักษณ์

α หมายถึง สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

K หมายถึง จำนวนข้อคำถาม

$\sum Si^2$ หมายถึง ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S^2 หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1) ความรู้และแหล่งความรู้	เท่ากับ 0.853
2) ความคิดเห็น	เท่ากับ 0.809
3) การยอมรับของเกษตรกร	เท่ากับ 0.824
4) ปัญหา	เท่ากับ 0.808
5) ข้อเสนอแนะ	เท่ากับ 0.871

สรุปภาพรวมของแบบสัมภาษณ์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟามีค่า เท่ากับ 0.833 สำหรับค่าความเชื่อถือได้ที่เหมาะสมนั้น Carmines and Zeller (1986, p. 51) อธิบายว่าโดยทั่วไปแล้วค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือวัดควรมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.800 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า แบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีความเชื่อถือได้ผู้วิจัยสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์จากเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด จำนวน 178 คน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2562 – พฤศจิกายน 2562 มีการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 ประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยแจ้งรายละเอียดการวิจัยและนัดหมายสถานที่ วัน เวลา เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์แก่เกษตรกร

3.2 ชี้แจงรายละเอียดการวิจัย เพื่อให้ทราบรายละเอียด วัตถุประสงค์ ที่มาของ งานวิจัย

3.3 ผู้วิจัยอธิบายขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแก่เกษตรกร แจ้งข้อคำถาม ปัญหาวิธีการ ต่างๆ เกี่ยวกับการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามตามแบบสัมภาษณ์

3.4 ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อทำการตรวจสอบความ บกพร่องของแบบสัมภาษณ์ หากข้อมูลไม่สมบูรณ์นำมาทำการสัมภาษณ์ข้อมูลใหม่เพิ่มเติมจาก เกษตรกรผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำมาวิเคราะห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสัมภาษณ์ เพื่อรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบรายละเอียดของข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลที่ได้รวบรวมมาบันทึกข้อมูลลงรหัสแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ของเกษตรกร วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ตอนย่อยที่ 2.1 ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี วิเคราะห์โดยใช้ สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัด อันดับ โดยวัดความรู้จากเกษตรกร ข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน และ ข้อที่ตอบผิด ให้ 0 คะแนน จำนวน 15 คำถาม แล้วรวมคะแนนทั้งหมด นำผลรวมมาจัดระดับ ความรู้ตามเกณฑ์การประเมิน ต่อไปนี้

1 - 3 คะแนน	หมายความว่าถึง มีความรู้ในระดับน้อยที่สุด
4 - 6 คะแนน	หมายความว่าถึง มีความรู้ในระดับน้อย
7 - 9 คะแนน	หมายความว่าถึง มีความรู้ในระดับปานกลาง
10 - 12 คะแนน	หมายความว่าถึง มีความรู้ในระดับมาก
13 - 15 คะแนน	หมายความว่าถึง มีความรู้ในระดับมากที่สุด

ตอนย่อที่ 2.2 แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{5 - 1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

โดยแบ่งคะแนนตามค่าเฉลี่ย ออกเป็น 5 ระดับ คือ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 หมายถึง "ได้รับความรู้ที่ระดับมากที่สุด"

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 หมายถึง "ได้รับความรู้ที่ระดับมาก"

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 หมายถึง "ได้รับความรู้ที่ระดับปานกลาง"

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 หมายถึง "ได้รับความรู้ที่ระดับน้อย"

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 หมายถึง "ได้รับความรู้ที่ระดับน้อยที่สุด"

ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี และการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด

ตอนที่ 5 ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ตอนย่อที่ 5.1 ระดับความเป็นปัญหาของผู้ปลูกสับปะรด เกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ตอนย่อที่ 5.2 ข้อเสนอแนะของผู้ปลูกสับปะรด เกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นด้วย/การยอมรับ/ปัญหา/ความคิดเห็นระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 หมายถึง ความคิดเห็นด้วย/การยอมรับ/ปัญหา/ความคิดเห็นระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 หมายถึง ความคิดเห็นด้วย/การยอมรับ/ปัญหา/ความคิดเห็นระดับปานกลาง

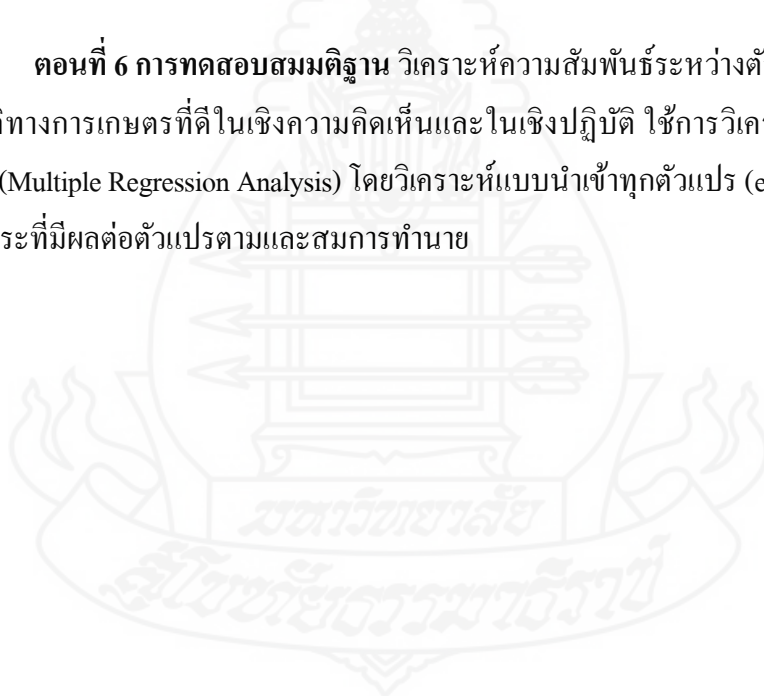
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 หมายถึง ความคิดเห็นด้วย/การยอมรับ/ปัญหา/ความคิดเห็นระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 หมายถึง ความคิดเห็นด้วย/การยอมรับ/
ปัญหา/ความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

การยอมรับในเชิงปฏิบัติ ใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด
ค่าสูงสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยวัดระดับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิง
ปฏิบัติ สำหรับข้อที่ยอมรับ ให้ 1 คะแนน และ สำหรับข้อที่ไม่ยอมรับ ให้ 0 คะแนน ทั้งหมด 33 ข้อ
รวมคะแนนทั้งหมด แล้วนำคะแนนมาจัดระดับ ดังนี้

1 - 6 คะแนน	หมายความว่า	ยอมรับระดับน้อยที่สุด
7 - 13 คะแนน	หมายความว่า	ยอมรับระดับน้อย
14 - 20 คะแนน	หมายความว่า	ยอมรับระดับปานกลาง
21 - 27 คะแนน	หมายความว่า	ยอมรับระดับมาก
28 - 33 คะแนน	หมายความว่า	ยอมรับระดับมากที่สุด

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับการยอมรับ
การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็นและในเชิงปฏิบัติ ใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ
แบบปกติ (Multiple Regression Analysis) โดยวิเคราะห์แบบนำเข้าทุกตัวแปร (enter method) เพื่อหา
ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามและสมการทำนาย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด

ตอนที่ 2 ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ตอนที่ 4 การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกร

ตอนที่ 5 ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีของเกษตรกร

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐานวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด

ผลการวิเคราะห์สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ปรากฏตามตารางที่ 4.1 ถึงตารางที่ 4.3 ดังนี้

1.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร

จากการศึกษาสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกรได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล

n = 178

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	101	56.7
หญิง	77	43.3

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 178		
ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. อายุ (ปี)		
น้อยกว่า 31	6	3.4
31 - 40	14	7.9
41 - 50	42	23.6
51 - 60	68	38.2
มากกว่า 60	48	26.9
ต่ำสุด 25 ปี สูงสุด 78 ปี ค่าเฉลี่ย 53.95 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.168		
3. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	2	1.1
ประถมศึกษา	97	54.4
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	32	18.0
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ปวช.)	21	11.8
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.)	15	8.4
ปริญญาตรี	11	6.2
4. ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด (ปี)		
น้อยกว่า 5	28	15.7
5 - 9	31	17.4
10 - 19	43	24.2
20 - 29	34	19.1
มากกว่า 30	42	23.6
ต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 50 ปี ค่าเฉลี่ย 18.31 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13.302		

จากตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

เพศ พบว่า เกษตรกรร้อยละ 56.7 เป็นเพศชาย และร้อยละ 43.3 เป็นเพศหญิง

อายุ พบว่า เกษตรกรร้อยละ 38.2 มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี รองลงมา ร้อยละ 26.9 มีอายุมากกว่า 60 ปี ร้อยละ 23.6 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 7.9 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี และร้อยละ 3.4 มีอายุน้อยกว่า 31 ปี ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 53.95 ปี

ระดับการศึกษา พบว่าเกษตรกร ร้อยละ 54.5 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 18.0 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ร้อยละ 11.8 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ปวช.) ร้อยละ 8.4 จบการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.) ร้อยละ 6.2 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และร้อยละ 1.1 ไม่ได้รับการศึกษา

ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด พบว่า เกษตรกรร้อยละ 24.2 มีประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด ระหว่าง 10 - 19 ปี รองลงมา ร้อยละ 23.6 มีประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด มากกว่า 30 ปี ร้อยละ 19.1 มีประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด ระหว่าง 20 - 29 ปี ร้อยละ 17.4 มีประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด 5 - 9 ปี และร้อยละ 15.7 มีประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด น้อยกว่า 5 ปี ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีประสบการณ์ในการปลูกสับปะรดเฉลี่ย 18.31 ปี

1.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

จากการศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร จำนวนสมาชิกในครัวเรือน แรงงานในการประกอบอาชีพเกษตร รายได้จากการขายผลผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา รายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา ภาระหนี้สิน ขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด และลักษณะการถือครองที่ดินในพื้นที่ปลูกสับปะรดปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 4.2 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

n = 178		
ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2	45	25.3
3 - 4	76	42.7
5 - 6	41	23.0
มากกว่าหรือเท่ากับ 7	16	9.0
ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 8 คน ค่าเฉลี่ย 3.83 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.614		

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 178

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพเกษตร		
2.1 แรงงานในครัวเรือน (คน)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2	149	83.7
3 - 4	26	14.6
5 - 6	1	0.6
มากกว่าหรือเท่ากับ 7	2	1.1
ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 7 คน ค่าเฉลี่ย 1.94 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.894		
2.2 แรงงานจ้าง (คน)		
ไม่มีแรงงาน	129	72.5
มีแรงงาน	49	27.5
1	25	14.0
2	16	9.0
3	6	3.4
4	2	1.1
ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 4 คน ค่าเฉลี่ย 1.69 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.846		
3. รายได้จากการขายผลผลิตสัปดาห์ในรอบปีที่ผ่านมา (บาท/ไร่)		
น้อยกว่า 10,001	38	21.4
10,001 - 20,000	98	55.0
20,001 - 30,000	38	21.2
30,001 - 40,000	3	1.8
40,001 - 50,000	1	0.6
ต่ำสุด 5,000 บาท สูงสุด 41,000 บาท ค่าเฉลี่ย 18,948.75 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6,825.820		

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 178

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. รายจ่ายในการผลิตสับประรดในรอบปีที่ผ่านมา (บาท/ไร่)		
น้อยกว่า 10,001	34	19.1
10,001 - 20,000	92	51.7
20,001 - 30,000	34	19.1
30,001 - 40,000	15	8.4
40,001 - 50,000	3	1.7
ต่ำสุด 5,000 บาท สูงสุด 50,000 บาท ค่าเฉลี่ย 18,819.49 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9,301.558		
5. หนี้สิน (บาท)		
ไม่มีหนี้สิน	95	53.4
มีหนี้สิน	83	46.6
10,001 - 25,000	7	4.0
25,001 - 50,000	12	6.7
50,001 - 75,000	9	5.0
75,001 - 100,000	13	7.3
มากกว่า 100,000	42	23.6
ต่ำสุด 20,000 บาท สูงสุด 600,000 บาท ค่าเฉลี่ย 170,771.10 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 139,788.233		
6. ขนาดพื้นที่ปลูกสับประรด (ไร่)		
10 - 20	57	32.0
21 - 30	56	31.5
31 - 40	25	14.0
41 - 50	21	11.8
51 ขึ้นไป	19	10.7
ต่ำสุด 13 ไร่ สูงสุด 70 ไร่ ค่าเฉลี่ย 30.03 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 14.801		
7. ลักษณะการถือครองที่ดิน		
ของตนเอง	85	47.8
เช่าผู้อื่น	93	52.2

จากตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาแสดงให้เห็นสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร ดังนี้

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรร้อยละ 42.7 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 - 4 คน รองลงมาร้อยละ 25.3 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 คน ร้อยละ 23.0 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 - 6 คน และร้อยละ 9.0 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่าหรือเท่ากับ 7 คน โดยมีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.83 คน

จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพเกษตร

1. แรงงานในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรร้อยละ 83.7 มีแรงงานในครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 คน รองลงมาร้อยละ 14.6 มีแรงงานในครัวเรือน 3 - 4 คน ร้อยละ 1.1 มีแรงงานในครัวเรือนมากกว่าหรือเท่ากับ 7 คน และร้อยละ 0.6 มีแรงงานในครัวเรือน 5 - 6 คน โดยมีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 1.94 คน

2. แรงงานจ้าง พบว่า เกษตรกรร้อยละ 72.5 ไม่มีแรงงานจ้าง รองลงมาร้อยละ 14.0 มีแรงงานจ้าง 1 คน ร้อยละ 9.0 มีแรงงานจ้าง 2 คน ร้อยละ 3.4 มีแรงงานจ้าง 3 คน และ ร้อยละ 1.1 มีแรงงานจ้าง 4 คน โดยมีแรงงานจ้างเฉลี่ย 1.69 คน

รายได้จากการขายผลผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา พบว่า เกษตรกรร้อยละ 55.0 มีรายได้จากการขายผลผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา 10,001 - 20,000 บาท/ไร่ รองลงมา ร้อยละ 21.4 มีรายได้น้อยกว่า 10,001 บาท/ไร่ ร้อยละ 21.2 มีรายได้ 20,001 - 30,000 บาท/ไร่ ร้อยละ 1.8 มีรายได้ 30,001 - 40,000 บาท/ไร่ และ ร้อยละ 0.6 มีรายได้ 40,001 - 50,000 บาท/ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายได้จากการขายผลผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา เฉลี่ย 18,948.75 บาท/ไร่

รายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา พบว่า เกษตรกรร้อยละ 51.7 มีรายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา 10,001 - 20,000 บาท/ไร่ รองลงมา ร้อยละ 19.1 มีรายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา น้อยกว่า 10,001 บาท/ไร่ และ 20,001 - 30,000 บาท/ไร่ ร้อยละ 8.4 มีรายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา 30,001 - 40,000 บาท/ไร่ และร้อยละ 1.7 มีรายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา 40,001 - 50,000 บาท/ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมาเฉลี่ย 18,819.49 บาท/ไร่

หนี้สิน พบว่า เกษตรกรร้อยละ 53.4 ไม่มีหนี้สิน รองลงมา ร้อยละ 23.6 มีหนี้สินมากกว่า 100,000 บาท ร้อยละ 7.3 มีหนี้สิน 75,001 - 100,000 บาท ร้อยละ 6.7 มีหนี้สิน 25,001 - 50,000 บาท ร้อยละ 5.0 มีหนี้สิน 50,001 - 75,000 บาท และร้อยละ 4.0 มีหนี้สิน 10,001 - 25,000 บาทตามลำดับ โดยมีหนี้สินเฉลี่ย 170,771.01 บาท

ขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด พบว่า เกษตรกรร้อยละ 32.0 มีขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด 10-20 ไร่ รองลงมาร้อยละ 31.5 มีขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด 21 - 30 ไร่ ร้อยละ 14.0 มีขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด 31 - 40 ไร่ ร้อยละ 11.8 มีขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด 41 - 50 ไร่ และร้อยละ 10.7 มีขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด 51 ไร่ ขึ้นไป ตามลำดับ โดยมีขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรดเฉลี่ย 30.03 ไร่

ลักษณะการถือครองที่ดิน พบว่า เกษตรกรร้อยละ 52.2 เข้าที่ดินผู้อื่น และร้อยละ 47.8 มีที่ดินเป็นของตนเอง ตามลำดับ

1.3 สภาพทางสังคม

จากการศึกษาสภาพทางสังคมของเกษตรกร การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ตำแหน่งทางสังคม การเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรม สัมมนา และงานด้านการเกษตร (ในรอบปีที่ผ่านมา) ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.3 สภาพทางสังคมของเกษตรกร

n = 178		
ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร		
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม	65	36.5
เป็นสมาชิกกลุ่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	113	63.5
กลุ่มเกษตรกร	34	19.1
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	9	5.1
กลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส.	58	32.6
สหกรณ์การเกษตร	64	36.0
กลุ่มกิจกรรมทางการเกษตร	4	2.2
อื่นๆ (วิสาหกิจชุมชน)	42	23.6
2. ตำแหน่งทางสังคม		
ไม่มี	156	87.6
มี	22	12.4
ผู้ใหญ่บ้าน	9	5.1
อื่นๆ (ประธานชุมชน กรรมการหมู่บ้าน สารวัตรกำนัน)	13	7.3

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

	n = 178	
ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. การเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรม สัมมนา และ ดูงานด้านการเกษตร (ครั้ง)		
ไม่เคยเข้าร่วม	48	27.0
เคยเข้าร่วม	130	73.0
3.1 ประชุม (ครั้ง)		
ไม่เคยเข้าร่วมประชุม	48	27.0
เคยเข้าร่วมประชุม	130	73.0
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2	49	27.5
3 - 4	40	22.4
5 - 6	17	9.6
มากกว่าหรือเท่ากับ 7	24	13.5
ต่ำสุด 1 ครั้ง สูงสุด 10 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 2.85 ครั้ง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.717		
3.2 ฝึกอบรม สัมมนา (ครั้ง)		
ไม่เคยเข้าร่วมอบรม สัมมนา	126	70.8
เคยเข้าร่วมอบรม สัมมนา	52	29.2
1	12	6.7
2	35	19.7
3	5	2.8
ต่ำสุด 1 ครั้ง สูงสุด 3 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.86 ครั้ง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.561		
3.3 ดูงาน (ครั้ง)		
ไม่เคยเข้าร่วมดูงาน	139	78.1
เคยเข้าร่วมดูงาน	39	21.9
1	35	19.7
3	4	2.2
ต่ำสุด 1 ครั้ง สูงสุด 3 ครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.20 ครั้ง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.614		

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาแสดงให้เห็นสภาพทางสังคมของเกษตรกร ดังนี้
การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร พบว่า เกษตรกรร้อยละ 36.5 ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร รองลงมา ร้อยละ 36.0 เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 32.6 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส. ร้อยละ 23.6 เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ (วิสาหกิจชุมชน) ร้อยละ 19.1 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 5.1 เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และร้อยละ 2.2 เป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรมทางการเกษตร ตามลำดับ

การดำรงตำแหน่งทางสังคม พบว่า เกษตรกรร้อยละ 87.6 ไม่ได้ดำรงตำแหน่งใดๆ ทางสังคม ร้อยละ 7.3 ดำรงตำแหน่งอื่นๆ (ประธานชุมชน กรรมการหมู่บ้าน สารวัตรกำนัน) และ ร้อยละ 5.1 ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน ตามลำดับ

การเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรม สัมมนา และ ศึกษาดูงานด้านการเกษตร พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 73.0 เกษตรกรเคยเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรม สัมมนา และ ศึกษาดูงานด้านการเกษตร ร้อยละ 27.0 ไม่เคยเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรม สัมมนา และ ศึกษาดูงานด้านการเกษตร

1. **ประชุม** พบว่า เกษตรกรร้อยละ 27.5 เข้าร่วมน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 ครั้ง รองลงมา ร้อยละ 22.4 เข้าร่วม 3 - 4 ครั้ง ร้อยละ 13.5 เข้าร่วมมากกว่าหรือเท่ากับ 7 ครั้ง และร้อยละ 9.6 เข้าร่วม 5 - 6 ครั้ง ตามลำดับ โดยมีการเข้าร่วมประชุมเฉลี่ย 2.85 ครั้ง

2. **ฝึกอบรม สัมมนา** พบว่า เกษตรกรร้อยละ 19.7 เข้าร่วม 2 ครั้ง รองลงมา ร้อยละ 6.7 เข้าร่วม 1 ครั้ง และ ร้อยละ 2.8 เข้าร่วม 3 ครั้ง ตามลำดับ โดยมีการเข้าร่วมฝึกอบรม สัมมนาเฉลี่ย 1.86 ครั้ง

3. **ดูงาน** พบว่า เกษตรกรร้อยละ 19.7 เข้าร่วม 1 ครั้ง และ ร้อยละ 2.2 เข้าร่วม 3 ครั้ง ตามลำดับ โดยมีการเข้าร่วมดูงานเฉลี่ย 1.20 ครั้ง

ตอนที่ 2 ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ผลการวิเคราะห์ความรู้และ แหล่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ปรากฏตามตารางที่ 4.4 ถึงตารางที่ 4.7 ดังนี้

2.1 ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

จากการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 4.4 ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ข้อ	ความรู้เกี่ยวกับ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	เฉลย	ความรู้ผู้ตอบถูก		
			จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
1	น้ำที่ใช้ในแปลงปลูกต้องมาจากแหล่งน้ำที่ไม่อยู่ในสภาพแวดล้อม ซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลิตผล	ถูก	178	100.0	1
2	เกษตรกรต้องล้างผลสับประรดหลังการเก็บเกี่ยวทุกครั้ง โดยใช้น้ำจากแหล่งใดก็ได้ (เฉลย: ใช้แหล่งน้ำที่สะอาด)	ผิด	178	100.0	1
3	พื้นที่ปลูกสับประรดไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปนเปื้อนหรืออันตรายไม่จำเป็นต้องเก็บตัวอย่างดินไปตรวจวิเคราะห์ (เฉลย: ต้องเก็บดินไปตรวจดินทุกพื้นที่)	ผิด	43	24.2	15
4	จัดเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรชนิดต่างๆ เป็นสัดส่วนในสถานที่เก็บเฉพาะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารแต่ละชนิด	ถูก	178	100.0	1
5	สามารถใช้สิ่งขับถ่ายคนมาเป็นปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตได้ (เฉลย: ไม่สามารถนำสิ่งขับถ่ายไปทำปุ๋ยได้)	ผิด	155	87.1	11
6	ส่วนของพืชที่มีโรคและแมลงเข้าทำลายสามารถกำจัดภายในแปลงพื้นที่ปลูกพืชได้โดยตรง (เฉลย: ต้องกำจัดนอกพื้นที่แปลงปลูก)	ผิด	97	54.5	14
7	สับประรดเพื่อการแปรรูปเป็นสับประรดในภาชนะบรรจุปิดสนิท ให้มีสารไนเตรตได้ไม่เกิน 25 mg/kg (ppm)	ถูก	160	89.9	10
8	การจัดวางผลิตผลในบริเวณพักผลิตผลที่เกี่ยวข้องในแปลงปลูกเหมาะสม สามารถป้องกันการเสื่อมสภาพของผลิตผลอันเนื่องมาจากความร้อนและแสงแดด	ถูก	164	92.1	9

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	ความรู้เกี่ยวกับ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	เฉลย	ความรู้ผู้ตอบถูก		
			จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
9	ผู้ปฏิบัติงานเก็บปุ๋ยไม่ต้องรายงานให้ผู้ดูแลการผลิตทราบเพื่อปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง (เฉลย: ต้องแจ้งให้ผู้ดูแลทราบทุกกรณี)	ผิด	137	77.0	12
10	ผลิตผลที่อยู่ระหว่างการเก็บรักษาและขนย้าย หรือบรรจุเพื่อจำหน่าย ต้องมีการระบุรุ่นผลิตผล หรือ ดิครหัส หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันที่เก็บเกี่ยว ให้สามารถตรวจสอบที่มาของผลิตผลได้	ถูก	171	96.1	8
11	สับปะรดเจริญเติบโตได้ในดินเหนียว มีค่าความเป็นกรดอ่อนประมาณ pH 9 – 10 (เฉลย: เจริญเติบโตได้ในดินที่ระบายน้ำได้ดี มีค่าความเป็นกรดอ่อนประมาณ pH 5 – 6)	ผิด	178	100.0	1
12	แมลงที่เป็นศัตรูสำคัญของสับปะรดคือเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล (เฉลย: เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เป็นศัตรูพืชในนาข้าว)	ผิด	174	97.8	7
13	ต้องจัดทำประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปี	ถูก	117	65.7	13
14	ควรใช้ปุ๋ยให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินและความต้องการของสับปะรดเพื่อลดต้นทุนการผลิต	ถูก	177	99.4	5
15	ไม่ควรใช้ปุ๋ยไนโตรเจนหลังการบังคับดอกเพราะเสี่ยงจะทำให้มีปริมาณไนเตรตตกค้าง	ถูก	176	98.9	6

จากตารางที่ 4.4 ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี การวิเคราะห์ เป็นดังนี้
 ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี เมื่อนำผลคะแนนมาพิจารณา พบว่า มี
 ความรู้ จากคำถามที่ตอบได้ถูกต้องมากที่สุด 4 อันดับแรก (ร้อยละ 100.0) ได้แก่ น้ำที่ใช้ในแปลง
 ปลูก, การล้างผลสับปะรดหลังการเก็บเกี่ยว, จัดเก็บวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรและ การ
 เจริญเติบโตของสับปะรด

ส่วนข้อที่คำถามที่เกษตรกร ตอบผิดมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การเก็บตัวอย่าง
 ดิน ไปตรวจวิเคราะห์ (ร้อยละ 24.2) การกำจัดพืชที่มีโรคและแมลงเข้าทำลาย (ร้อยละ 54.5) และ
 จัดทำประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปี (ร้อยละ 65.7)

ตารางที่ 4.5 ความรู้ที่เกษตรกรตอบได้ถูกต้องเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

n = 178

จำนวนข้อที่ตอบได้ถูกต้อง	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความหมาย
1 - 3 ข้อ	0	0.0	มีความรู้น้อยที่สุด
4 - 6 ข้อ	0	0.0	มีความรู้น้อย
7 - 9 ข้อ	4	2.2	มีความรู้ปานกลาง
10 - 12 ข้อ	58	32.6	มีความรู้มาก
13 - 15 ข้อ	116	65.2	มีความรู้มากที่สุด
ต่ำสุด 9 ข้อ สูงสุด 15 ข้อ	ค่าเฉลี่ย 12.83 ข้อ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.503	

ตารางที่ 4.5 ความรู้ที่เกษตรกรตอบได้ถูกต้องเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี
 ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ความรู้ที่เกษตรกรตอบได้ถูกต้องเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี เมื่อนำผล
 จำนวนข้อที่ตอบถูกต้องทั้งหมดมาพิจารณา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 65.2
 ตอบได้ถูกต้อง 13 - 15 ข้อ รองลงมา ร้อยละ 32.6 ตอบได้ถูกต้อง 10 - 12 ข้อ และร้อยละ 2.2
 ตอบได้ถูกต้อง 7 - 9 ข้อ ตามลำดับ โดยตอบถูกต้องเฉลี่ย 12.83 ข้อ

2.2 แหล่งที่ได้รับความรู้

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรที่ปลูกสับปะรดในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
 เกี่ยวกับแหล่งที่ได้รับความรู้ มีรายละเอียดดัง ตารางที่ 4.6 แสดงค่าจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน
 เบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ตารางที่ 4.6 ระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้จากสื่อต่างๆ

n = 178

แหล่งความรู้	ระดับความรู้ที่ได้รับ (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความ หมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)			
สื่อบุคคล	-	-	-	-	-	2.52 (0.362)	น้อย	1
1. เจ้าหน้าที่ ส่งเสริม การเกษตร	21 (11.8)	22 (12.4)	32 (18.0)	98 (55.0)	5 (2.8)	3.25 (1.097)	ปาน กลาง	2
2. เจ้าหน้าที่ กรมวิชาการ เกษตร	4 (2.3)	90 (50.6)	62 (34.8)	12 (6.7)	10 (5.6)	2.63 (0.869)	ปาน กลาง	3
3. เจ้าหน้าที่ อบต./ เทศบาล	89 (50.0)	80 (44.9)	6 (3.4)	2 (1.1)	1 (0.6)	1.57 (0.670)	น้อย ที่สุด	5
4. ผู้นำท้องถิ่น	74 (41.6)	86 (48.3)	6 (3.4)	2 (1.1)	10 (5.6)	1.81 (0.984)	น้อย	4
5. ญาติ พี่น้อง เพื่อน เกษตรกร	0 (0.0)	11 (6.2)	6 (3.4)	23 (12.9)	138 (77.5)	4.62 (0.823)	มาก ที่สุด	1
6. อาสาสมัคร เกษตร	146 (82.0)	23 (12.9)	6 (3.4)	2 (1.1)	1 (0.6)	1.25 (0.627)	น้อย ที่สุด	6
สื่อกลุ่ม กิจกรรม	-	-	-	-	-	2.45 (0.710)	น้อย	2
7. การประชุม	9 (5.1)	30 (16.9)	38 (21.3)	94 (52.8)	7 (3.9)	3.34 (0.974)	ปาน กลาง	1
8. การ ฝึกอบรม	9 (5.1)	48 (27.0)	97 (54.5)	20 (11.2)	4 (2.2)	2.79 (0.795)	ปาน กลาง	2

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 178

แหล่งความรู้	ระดับความรู้ที่ได้รับ (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความ หมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)			
9. การสัมมนา	42 (23.6)	67 (37.6)	63 (35.4)	2 (1.1)	4 (2.3)	2.21 (0.894)	น้อย	3
10. การดูงาน	75 (42.1)	26 (14.6)	65 (36.5)	11 (6.2)	1 (0.6)	2.08 (1.041)	น้อย	4
11. การจัดงาน ถ่ายทอด/ งานสารคดี	88 (49.4)	46 (25.8)	29 (16.3)	11 (6.2)	4 (2.3)	1.86 (1.046)	น้อย	5
สื่อมวลชน	-	-	-	-	-	1.77 (0.731)	น้อย ที่สุด	3
12. หนังสือ	63 (35.4)	48 (27.0)	52 (29.2)	2 (1.1)	13 (7.3)	2.18 (1.150)	น้อย	1
13. วารสาร	75 (42.1)	57 (32.0)	43 (24.2)	2 (1.1)	1 (0.6)	1.86 (0.862)	น้อย	3
14. หนังสือ พิมพ์	83 (46.6)	54 (30.4)	29 (16.3)	2 (1.1)	10 (5.6)	1.89 (1.083)	น้อย	2
15. วิทยุกระจาย เสียง/วิทยุ ชุมชน/เสียง ตามสาย	95 (53.4)	73 (41.0)	7 (3.9)	2 (1.1)	1 (0.6)	1.54 (0.681)	น้อย ที่สุด	6
16. โทรทัศน์/ โทรทัศน์ ดาวเทียม	82 (46.0)	85 (47.8)	8 (4.5)	2 (1.1)	1 (0.6)	1.62 (0.680)	น้อย ที่สุด	4

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 178

แหล่งความรู้	ระดับความรู้ที่ได้รับ (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความ หมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)			
17. การจัด นิทรรศการ	113 (63.4)	44 (24.7)	9 (5.1)	11 (6.2)	1 (0.6)	1.56 (0.889)	น้อย ที่สุด	5
สื่อออนไลน์	-	-	-	-	-	1.45 (0.767)	น้อย ที่สุด	4
18. Website (เว็บไซต์)	122 (68.5)	35 (19.7)	18 (10.1)	2 (1.1)	1 (0.6)	1.46 (0.767)	น้อย ที่สุด	3
19. Facebook (เฟสบุ๊ก)	124 (69.6)	34 (19.1)	17 (9.6)	2 (1.1)	1 (0.6)	1.44 (0.758)	น้อย ที่สุด	4
20. Line (ไลน์)	123 (69.1)	34 (19.1)	16 (9.0)	2 (1.1)	3 (1.7)	1.47 (0.838)	น้อย ที่สุด	2
21. Youtube (ยูทูป)	114 (64.0)	31 (17.4)	25 (14.0)	4 (2.3)	4 (2.3)	1.61 (0.963)	น้อย ที่สุด	1
รวมเฉลี่ย						2.09 (0.536)	น้อย	

จากตารางที่ 4.6 พบว่าแสดงค่าจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้ที่ต่าง ๆ พบว่าในภาพรวมเกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ อยู่ในระดับน้อย (เฉลี่ย 2.09) เมื่อพิจารณาในแต่ละสื่อ ผลการวิเคราะห์ ปรากฏดังนี้

สื่อบุคคล ระดับความรู้ที่ได้รับของแหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี จากสื่อบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (เฉลี่ย 2.52) และเมื่อพิจารณาประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 แหล่ง คือ ญาติ พี่น้อง เพื่อนเกษตรกร (เฉลี่ย 4.62) ในระดับปานกลาง จำนวน 2 แหล่ง คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (เฉลี่ย 3.25) และ เจ้าหน้าที่กรมวิชาการ

เกษตร (เฉลี่ย 2.63) ในระดับน้อย จำนวน 1 แหล่ง คือ ผู้นำท้องถิ่น (เฉลี่ย 1.81) ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 2 แหล่ง คือ เจ้าหน้าที่ อบต./เทศบาล (เฉลี่ย 1.57) และอาสาสมัครเกษตร (เฉลี่ย 1.25)

สื่อกลุ่มกิจกรรม ระดับความรู้ที่ได้รับของแหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี จากสื่อกลุ่มกิจกรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (เฉลี่ย 2.45) และเมื่อพิจารณาประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 แหล่ง คือ การประชุม (เฉลี่ย 3.34) และการฝึกอบรม (เฉลี่ย 2.79) ในระดับน้อย จำนวน 2 แหล่ง คือ การสัมมนา (เฉลี่ย 2.21) และ การดูงาน (เฉลี่ย 2.08) ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 1 แหล่ง คือ การจัดงานวันถ่ายทอด/งานสาธิต (เฉลี่ย 1.86)

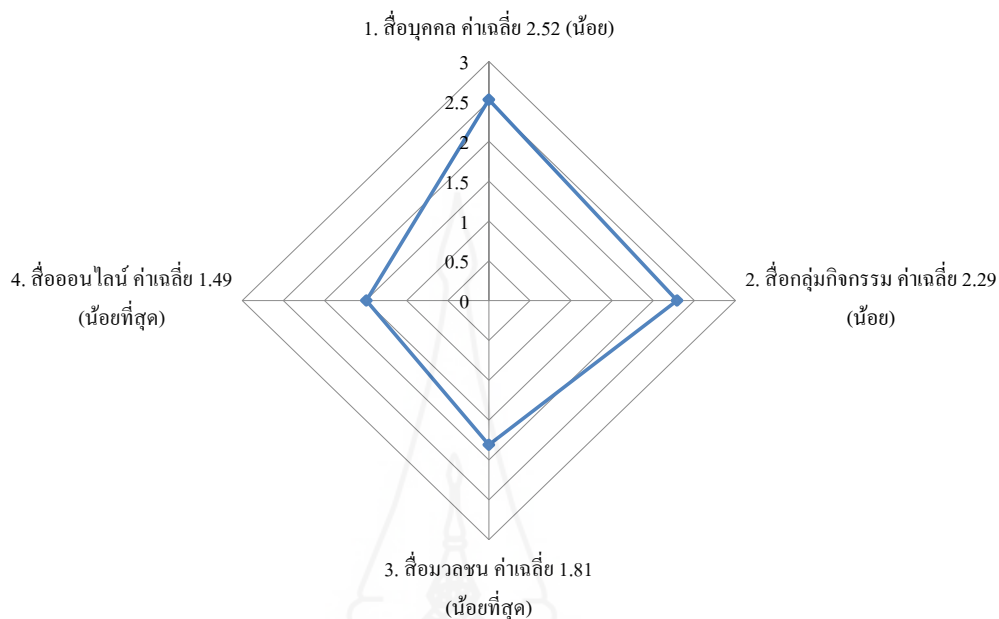
สื่อมวลชน ระดับความรู้ที่ได้รับของแหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี จากสื่อมวลชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด (เฉลี่ย 1.77) และเมื่อพิจารณาประเด็นอยู่ในระดับน้อย จำนวน 3 แหล่ง คือ หนังสือ (เฉลี่ย 2.18) หนังสือพิมพ์ (เฉลี่ย 1.89) และวารสาร (เฉลี่ย 1.86) ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 3 แหล่ง คือ โทรทัศน์/โทรทัศน์ดาวเทียม (เฉลี่ย 1.62) การจัดนิทรรศการ (เฉลี่ย 1.56) และวิทยุกระจายเสียง/วิทยุชุมชน/เสียงตามสาย (เฉลี่ย 1.54)

สื่อออนไลน์ ระดับความรู้ที่ได้รับของแหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี จากสื่อออนไลน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด (เฉลี่ย 1.45) และเมื่อพิจารณาประเด็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 4 แหล่ง คือ Youtube (ยูทูป) (เฉลี่ย 1.61) Line (ไลน์) (เฉลี่ย 1.47) Website (เว็บไซต์) (เฉลี่ย 1.46) และ Facebook (เฟสบุ๊ก) (เฉลี่ย 1.44)

ตารางที่ 4.7 สรุประดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้จากสื่อต่างๆ

n = 178				
แหล่งความรู้	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย	อันดับ
1. สื่อบุคคล	2.52	0.362	น้อย	1
2. สื่อกลุ่มกิจกรรม	2.45	0.710	น้อย	2
3. สื่อมวลชน	1.77	0.731	น้อยที่สุด	3
4. สื่อออนไลน์	1.45	0.767	น้อยที่สุด	4
รวม	2.09	0.536	น้อย	

โดยสรุปเปรียบเทียบแหล่งความรู้ที่ประเภทต่างๆ ดังภาพ

ภาพที่ 4.1 สรุประดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้จากสื่อต่างๆ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี การวิเคราะห์ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 4.8 ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

n = 178

ประเด็น เกี่ยวกับการ ปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)			
1. ทำให้ต้นทุน การผลิตลดลง	2 (1.1)	3 (1.7)	124 (69.7)	37 (20.8)	12 (6.7)	3.30 (0.671)	ปาน กลาง	11

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

n = 178

ประเด็น เกี่ยวกับการ ปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)			
2. มีการวางแผนการปรับปรุงบำรุงดินมากขึ้น	2 (1.1)	22 (12.4)	135 (75.8)	16 (9.0)	3 (1.7)	2.98 (0.572)	ปาน กลาง	14
3. ทำให้การใช้จ่ายด้านสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชลดลง	2 (1.1)	22 (12.4)	92 (51.7)	61 (34.2)	1 (0.6)	3.21 (0.702)	ปาน กลาง	13
4. การควบคุมแมลงศัตรูพืชโดยวิธีการจับทำลายโดยใช้มือ สามารถปฏิบัติได้ทันที	2 (1.1)	47 (26.4)	88 (49.5)	41 (23.0)	0 (0.0)	2.94 (0.734)	ปาน กลาง	15
5. ช่วยให้ได้บริโภคอาหารที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ	1 (0.6)	16 (9.0)	61 (34.2)	24 (13.5)	76 (42.7)	3.89 (1.083)	มาก	3
6. อาศัยธรรมชาติในการช่วยควบคุมสภาพแวดล้อม	0 (0.0)	30 (16.8)	45 (25.3)	53 (29.8)	50 (28.1)	3.69 (1.058)	มาก	7

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

n = 178

ประเด็นเกี่ยวกับ การปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
7. ไม่ก่อให้เกิด ผลกระทบต่อ สุขภาพของตัว เกษตรกรเอง	0 (0.0)	12 (6.7)	43 (24.2)	64 (36.0)	59 (33.1)	3.96 (0.919)	มาก	2
8. ช่วยอนุรักษ์ สิ่งมีชีวิตที่ เกิดขึ้นตาม ธรรมชาติอย่าง สมดุล	1 (0.6)	2 (1.1)	15 (8.4)	98 (55.1)	62 (34.8)	4.22 (0.693)	มากที่สุด	1
9. เป็นวิธีการ แก้ปัญหาเรื่อง ศัตรูพืชในระยะ ยาว	2 (1.1)	0 (0.0)	45 (25.3)	112 (62.9)	19 (10.7)	3.82 (0.656)	มาก	4
10. ไม่ก่อให้เกิด ผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม	1 (0.6)	10 (5.6)	58 (32.6)	106 (59.5)	3 (1.7)	3.56 (0.654)	มาก	9
11. ลดการปนเปื้อน สารเคมีใน สิ่งแวดล้อม	0 (0.0)	2 (1.1)	84 (47.2)	73 (41.0)	19 (10.7)	3.61 (0.690)	มาก	8
12. ลดการใช้สาร กำจัดศัตรูพืช	0 (0.0)	0 (0.0)	56 (31.5)	102 (57.3)	20 (11.2)	3.80 (0.623)	มาก	5

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

n = 178

ประเด็นเกี่ยวกับ การปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
13. ใช้ทรัพยากร ธรรมชาติ มี ประสิทธิภาพ มากขึ้น	0 (0.0)	1 (0.6)	57 (32.0)	99 (55.6)	21 (11.8)	3.79 (0.646)	มาก	6
14. มีวิธีการ จัดการ ศัตรูพืชให้ เลือกใช้ได้ หลายวิธี	1 (0.6)	3 (1.7)	93 (52.2)	77 (43.3)	4 (2.2)	3.45 (0.602)	มาก	10
15. ราคาผลิต ดีขึ้น	2 (1.1)	14 (7.9)	94 (52.8)	68 (38.2)	0 (0.0)	3.28 (0.655)	ปาน กลาง	12
รวมเฉลี่ย						3.94 (0.212)	มาก	

จากตารางที่ 4.8 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี อยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 3.94) เมื่อพิจารณาข้อมูลในแต่ละประเด็น ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

เกษตรกรเห็นด้วยเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในระดับมากที่สุด คือ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีช่วยอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติอย่างสมดุล (เฉลี่ย 4.22)

รองลงมา เกษตรกรเห็นด้วยเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในระดับมาก ได้แก่ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของตัวเกษตรกรเอง (เฉลี่ย 3.96) ช่วยให้ได้บริโภคอาหารที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ (เฉลี่ย 3.89) เป็นวิธีการแก้ปัญหาเรื่องศัตรูพืชในระยะยาว (เฉลี่ย 3.82) ลดการใช้สารกำจัดศัตรูพืช (เฉลี่ย 3.80) ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ มีประสิทธิภาพมากขึ้น (เฉลี่ย 3.79) อาศัยธรรมชาติในการช่วยควบคุมสภาพแวดล้อม (เฉลี่ย 3.69)

ลดการปนเปื้อนสารเคมีในสิ่งแวดล้อม (เฉลี่ย 3.61) ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (เฉลี่ย 3.56) และมีวิธีการจัดการศัตรูพืชให้เลือกใช้ได้หลายวิธี (เฉลี่ย 3.45)

เกษตรกรเห็นด้วยเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในระดับปานกลาง ได้แก่ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง (เฉลี่ย 3.30) ราคาผลผลิตดีขึ้น (เฉลี่ย 3.28) ทำให้การใช้จ่ายด้านสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชลดลง (เฉลี่ย 3.21) ทำให้มีการวางแผนการปรับปรุงบำรุงดินมากขึ้น (เฉลี่ย 2.98) และการควบคุมแมลงศัตรูพืชโดยวิธีกล เช่น การจับทำลายโดยใช้มือสามารถปฏิบัติได้ทันที (เฉลี่ย 2.94)

ตอนที่ 4 การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับสัปดาห์ของเกษตรกรในอำเภอชะอำ

การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสัปดาห์ของเกษตรกรในอำเภอชะอำ การวิเคราะห์ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 4.9 การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

n = 178

ประเด็นของการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	การยอมรับในเชิงความคิดเห็น				การยอมรับในเชิงปฏิบัติ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย	อันดับ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. แหล่งน้ำ	4.24	0.563	มากที่สุด	4			
1.1 น้ำไม่มีการปนเปื้อน	3.81	0.770	มาก	3	178	100.0	1
1.2 ไม่ใช้น้ำเสีย	4.42	0.741	มากที่สุด	2	178	100.0	1
1.3 ให้น้ำเหมาะสมกับพืช	4.49	0.545	มากที่สุด	1	159	89.3	3
2. พื้นที่ปลูก	3.88	0.308	มาก	7			
2.1 พื้นที่ปลูกไม่อยู่ในสภาพซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อน	4.35	0.546	มากที่สุด	1	166	93.3	2

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

n = 178

ประเด็นของการปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี	การยอมรับในเชิงความคิดเห็น				การยอมรับในเชิงปฏิบัติ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย	อันดับ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
2.2 หากใช้สารเคมีที่ ใช้รมหรือราดดิน บันทึกข้อมูลไว้ เป็นหลักฐาน	3.85	0.526	มาก	3	127	71.3	3
2.3 ทำประวัติการใช้ ที่ดินย้อนหลัง อย่างน้อย 2 ปี	3.40	0.546	ปานกลาง	4	111	62.4	4
2.4 พื้นที่เป็นไปตาม ข้อกำหนดของ กฎหมาย	3.96	0.801	มาก	2	170	95.5	1
3. วัตถุประสงค์ราย ทางการเกษตร	4.22	0.428	มากที่สุด	5			
3.1 ให้ใช้วัตถุประสงค์ราย ตามคำแนะนำ ของกรมวิชาการ เกษตร	3.97	0.605	มาก	5	169	94.9	3
3.2 ใช้เครื่องฟ่นและ อุปกรณ์ ถูคตอง	4.39	0.767	มากที่สุด	3	176	98.9	1
3.3 ทำลายภาชนะ บรรจุวัตถุประสงค์ราย ทางการเกษตรที่ใช้ หมดแล้ว	4.19	0.879	มาก	4	140	78.7	5
3.4 จัดทำบัญชีรายชื่อ วัตถุประสงค์รายทาง การเกษตร	3.69	0.738	มาก	6	137	77.0	6

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

n = 178

ประเด็นของการปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี	การยอมรับในเชิงความคิดเห็น				การยอมรับในเชิงปฏิบัติ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย	อันดับ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
3.5 ต้องสวมเสื้อผ้าให้มิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ	4.47	0.714	มากที่สุด	2	166	93.3	4
3.6 ผู้พันวัตถุอันตรายอบน้ำผสม และเปลี่ยนเสื้อผ้าทันที และซักแยกจากเสื้อผ้าที่ใช้	4.63	0.580	มากที่สุด	1	170	95.5	2
4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว	4.27	0.697	มากที่สุด	3			
4.1 มีแผนควบคุมคุณภาพ	4.26	0.798	มากที่สุด	4	139	78.1	6
4.2 จัดทำรายการบันทึกข้อมูลปัจจัยการผลิต	4.07	0.744	มาก	6	143	80.3	5
4.3 มีการจัดการที่ดีในการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน	4.28	0.759	มากที่สุด	2	170	95.5	3
4.4 ไม่ใช้สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย	4.28	0.816	มากที่สุด	2	167	93.8	4

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

n = 178

ประเด็นของการปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี	การยอมรับในเชิงความคิดเห็น				การยอมรับในเชิงปฏิบัติ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย	อันดับ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
4.5 จัดให้มีอุปกรณ์ การเกษตรที่ เหมาะสมและ เพียงพอต่อการ ปฏิบัติงาน	4.22	1.071	มากที่สุด	5	171	96.1	1
4.6 ให้น้ำเพียงพอ และหยุดให้น้ำ ก่อนเก็บเกี่ยว 15-30 วัน	4.53	0.657	มากที่สุด	1	171	96.1	1
5. การเก็บเกี่ยวและ การปฏิบัติหลัง การเก็บเกี่ยว	4.31	0.457	มากที่สุด	1			
5.1 เก็บเกี่ยวความแก่ที่ เหมาะสม หรือ ตามข้อกำหนด ของคู่ค้า	4.38	(0.688)	มากที่สุด	2	176	98.9	1
5.2 การเก็บเกี่ยวต้อง ปฏิบัติอย่างถูก สุขลักษณะ	4.46	0.511	มากที่สุด	1	173	97.2	3
5.3 ไม่ใช้ภาชนะบรรจุ ของเสียและวัตถุ อันตรายปะปนกับ ภาชนะบรรจุใน การเก็บเกี่ยวและ การขนย้าย	4.22	0.557	มากที่สุด	3	174	97.8	2

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

n = 178

ประเด็นของการปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี	การยอมรับในเชิงความคิดเห็น				การยอมรับในเชิงปฏิบัติ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย	อันดับ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
5.4 สถานที่ที่ใช้ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว สามารถป้องกันความเสี่ยงจากการปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์	4.20	0.673	มาก	4	173	97.2	3
6. การพักผลผลิต การขนย้ายในแปลงปลูก การเก็บรักษา และการขนส่ง	4.16	0.317	มาก	6			
6.1 มีการจัดการด้านสุขลักษณะของสถานที่และวิธีการขนย้าย พักผลผลิต	4.06	0.500	มาก	3	170	95.5	2
6.2 ใช้ภาชนะที่ดีเหมาะสมในการบรรจุ	4.14	0.408	มาก	2	173	97.2	1
6.3 ขนส่งด้วยความระมัดระวัง	4.29	0.456	มากที่สุด	1	165	92.7	3
7. สุขลักษณะส่วนบุคคล	4.29	0.473	มากที่สุด	2			
7.1 ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ หรือได้รับการฝึกอบรม	4.45	0.499	มากที่สุด	1	172	96.6	2

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

n = 178

ประเด็นของการปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี	การยอมรับในเชิงความคิดเห็น				การยอมรับในเชิงปฏิบัติ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย	อันดับ	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
7.2 ผู้ปฏิบัติงานต้อง ตรวจสอบสภาพอย่าง น้อยปีละ 1 ครั้ง	4.30	0.625	มากที่สุด	2	138	77.5	3
7.3 ผู้ปฏิบัติงาน เก็บปุ๋ยต้อง รายงานให้ผู้ดูแล การผลิตทราบ	4.15	0.593	มาก	3	173	97.2	1
8. บันทึกข้อมูล และการตาม สอบ	3.43	0.648	มาก	8			
8.1 บันทึกข้อมูลการ ใช้วัตถุอันตรายทุก ครั้ง	3.51	0.839	มาก	2	110	61.8	2
8.2 บันทึกแหล่งที่มา และประวัติของ หน่อพันธุ์หรือจุก	3.60	0.675	มาก	1	116	65.2	1
8.3 เก็บบันทึกข้อมูล การปฏิบัติงาน อย่างน้อย 2 ปี	3.43	0.895	มาก	3	76	42.7	4
8.4 ทบทวนการ ปฏิบัติงาน อย่าง น้อยปีละ 1 ครั้ง	3.20	0.729	ปานกลาง	4	81	45.5	3
รวมเฉลี่ย	4.11	0.271	มาก				

จากตารางที่ 4.9 การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ การวิเคราะห์ปรากฏผลดังนี้

4.1 การยอมรับในเชิงความคิดเห็น พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.11) และเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ปรากฏผลดังนี้

เกษตรกรยอมรับในเชิงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ประเด็น จากทั้งหมด 8 ประเด็น คือ การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว (เฉลี่ย 4.31) สุขลักษณะส่วนบุคคล (เฉลี่ย 4.29) การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว (เฉลี่ย 4.27) แหล่งน้ำ (เฉลี่ย 4.24) วัตถุอันตรายทางการเกษตร (เฉลี่ย 4.22)

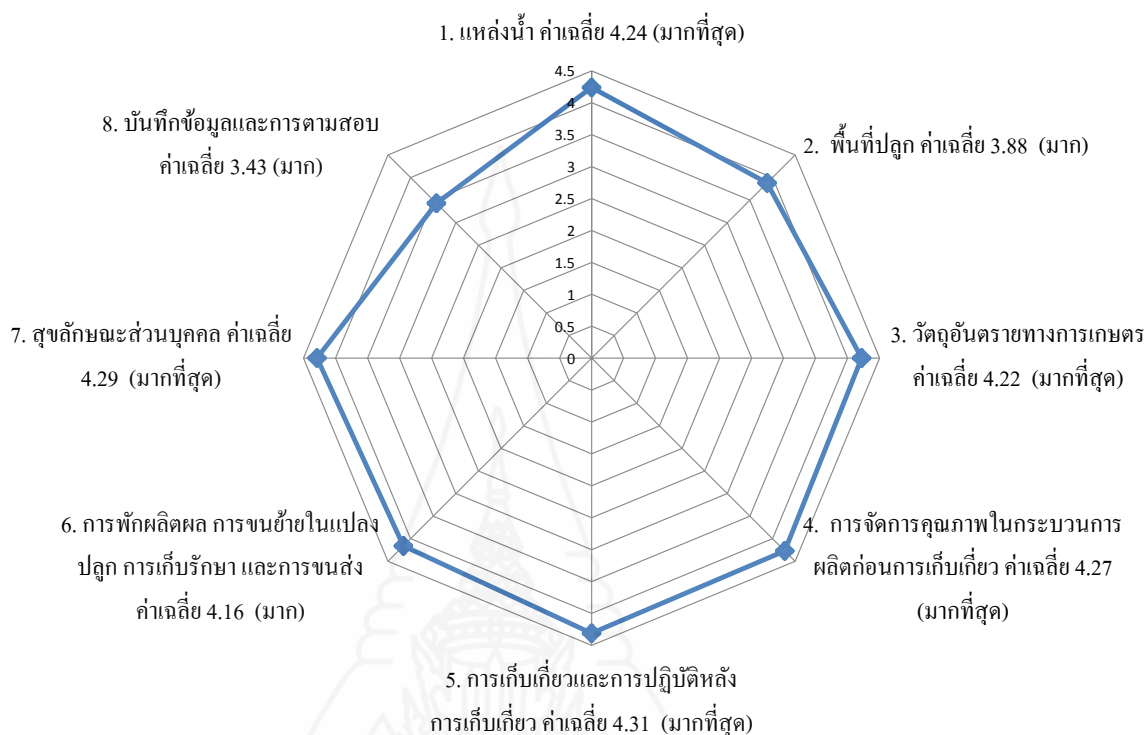
เกษตรกรยอมรับในเชิงความคิดเห็นในระดับมาก จำนวน 3 ประเด็น จากทั้งหมด 8 ประเด็น คือ การพักผลิตผล การขนย้ายในแปลงปลูก การเก็บรักษา และการขนส่ง (เฉลี่ย 4.16) พื้นที่ปลูก (เฉลี่ย 3.88) และบันทึกข้อมูลและการตามสอบ (เฉลี่ย 3.43) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 สรุปการยอมรับในเชิงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

n = 178

ประเภทของการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย	อันดับ
1. แหล่งน้ำ	4.24	0.563	มากที่สุด	4
2. พื้นที่ปลูก	3.88	0.308	มาก	7
3. วัตถุอันตรายทางการเกษตร	4.22	0.428	มากที่สุด	5
4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว	4.27	0.697	มากที่สุด	3
5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	4.31	0.457	มากที่สุด	1
6. การพักผลิตผล การขนย้ายในแปลงปลูก การเก็บรักษา และการขนส่ง	4.16	0.317	มาก	6
7. สุขลักษณะส่วนบุคคล	4.29	0.473	มากที่สุด	2
8. บันทึกข้อมูลและการตามสอบ	3.43	0.648	มาก	8
รวม	4.11	0.271	มาก	

โดยสรุปเปรียบเทียบการยอมรับในเชิงความคิดเห็นด้านต่างๆ ดังภาพ

ภาพที่ 4.2 สรุปการยอมรับในเชิงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

4.2 การยอมรับในเชิงปฏิบัติ เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ปรากฏผลดังนี้

แหล่งน้ำ พบว่า เกษตรกรทั้งหมด ร้อยละ 100.0 ยอมรับในเชิงปฏิบัติน้ำที่ใช้ไม่มีการปนเปื้อน ไม่ใช้น้ำเสียและร้อยละ 89.3 ให้น้ำเหมาะสมกับความต้องการของพืชตามลำดับ

พื้นที่ปลูก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.5 ยอมรับพื้นที่ที่เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รองลงมาร้อยละ 93.3 มีพื้นที่ปลูกไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อน ร้อยละ 71.3 หากใช้สารเคมีที่ไ้รรมหรือราดดินให้บันทึกข้อมูลพร้อมทั้งเก็บบันทึกไว้เป็นหลักฐานและร้อยละ 62.4 จัดทำประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปีตามลำดับ

วัตถุดิบทรายทางการเกษตร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.9 ยอมรับใช้เครื่องฟ่นสารเคมีและอุปกรณ์ รวมทั้งวิธีการฟ่นสารเคมีถูกต้อง รองลงมา ร้อยละ 95.5 ผู้ฟ่นวัตถุดิบทรายอาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนเสื้อผ้าทันที และซักแยกจากเสื้อผ้าที่ใช้ปกติ ร้อยละ 94.9 ใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตร ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ร้อยละ 93.3 ผู้ใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตรสวมเสื้อผ้ามิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ ร้อยละ 78.7 ทำลายภาชนะบรรจุวัตถุดิบทรายทางการเกษตรที่ใช้หมดแล้ว และร้อยละ 77.0 บันทึกหรือจัดทำบัญชีรายชื่อวัตถุดิบทรายทางการเกษตรที่เก็บไว้ในสถานที่เก็บ ตามลำดับ

การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.1 ยอมรับการให้น้ำเพียงพอ และหยุดให้น้ำก่อนเก็บเกี่ยว 15-30 วัน จัดให้มีอุปกรณ์การเกษตรที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน รองลงมา ร้อยละ 95.5 มีการจัดการที่ดีในการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน ร้อยละ 93.8 ไม่ใช้สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย ร้อยละ 80.3 จัดทำรายการและบันทึกข้อมูลปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา และรายละเอียดเฉพาะของปัจจัยการผลิต ร้อยละ 78.1 มีแผนควบคุมคุณภาพ

การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.9 ยอมรับการเก็บเกี่ยวผลสับปะรดที่มีความแก่ที่เหมาะสม หรือตามข้อกำหนดของกลุ่มค้า รองลงมา ร้อยละ 97.8 ไม่ใช้ภาชนะบรรจุของเสียและวัตถุดิบทรายทางการเกษตรปะปนกับภาชนะบรรจุในการเก็บเกี่ยวและการขนย้าย ร้อยละ 97.2 การเก็บเกี่ยวต้องปฏิบัติอย่างถูกต้องสุลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อน สถานที่ที่ใช้ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว สามารถป้องกันความเสี่ยงจากการปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์ ตามลำดับ

การพักผลิตผล การขนย้ายในแปลงปลูก การเก็บรักษา และการขนส่ง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.2 ยอมรับการใช้ภาชนะที่ดีและเหมาะสมในการบรรจุ รองลงมา ร้อยละ 95.5 มีการจัดการด้านสุขลักษณะของสถานที่และวิธีการขนย้าย พักผลิตผล และ/หรือเก็บรักษาผลิตผล ร้อยละ 92.7 ขนส่งด้วยความระมัดระวัง ตามลำดับ

สุขลักษณะส่วนบุคคล พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.2 ยอมรับว่า ผู้ปฏิบัติงานเจ็บป่วยต้องรายงานให้ผู้ดูแลการผลิตทราบ รองลงมา ร้อยละ 96.6 ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ หรือได้รับการฝึกอบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล และร้อยละ 77.5 ผู้ปฏิบัติงานต้องตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ตามลำดับ

บันทึกข้อมูลและการตามสอบ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.2 ยอมรับการบันทึกแหล่งที่มาและประวัติของหน่อพันธุ์หรือจุก รองลงมา ร้อยละ 61.8 บันทึกข้อมูลการ

ใช้วัตถุอันตรายทุกครั้ง ร้อยละ 45.5 ทบทวนการปฏิบัติงาน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และร้อยละ 42.7 เก็บรักษาสินที่ข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารอย่างน้อย 2 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 สรุปคะแนนการยอมรับในเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

n = 178

ระดับคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความหมาย
1 - 6 คะแนน	0	0.0	ยอมรับน้อยที่สุด
7 - 13 คะแนน	0	0.0	ยอมรับน้อย
14 - 20 คะแนน	6	2.9	ยอมรับปานกลาง
21 - 27 คะแนน	60	33.7	ยอมรับมาก
28 - 33 คะแนน	114	63.4	ยอมรับมากที่สุด

ต่ำสุด 15 คะแนน สูงสุด 33 คะแนน ค่าเฉลี่ย 28.53 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.765

ตารางที่ 4.11 สรุปคะแนนการยอมรับในเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังนี้

คะแนนการยอมรับในเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี เมื่อนำผลจำนวนข้อที่ตอบถูกต้องทั้งหมดมาพิจารณา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 63.4 คะแนนการยอมรับ 28-33 คะแนน รองลงมา ร้อยละ 33.7 คะแนนการยอมรับ 21-27 คะแนน และร้อยละ 2.9 คะแนนการยอมรับ 14-20 คะแนน ตามลำดับ โดยคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 28.53 คะแนน คะแนนการยอมรับต่ำสุด 15 คะแนน สูงสุด 33 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.765 คะแนน ซึ่งจัดอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรมีการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดไปปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 5 ปัญหา และข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

5.1 ระดับความเป็นปัญหาเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี
การวิเคราะห์ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 4.12 ปัญหาเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

n = 178

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย S.D.	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
1. ด้านความรู้						2.75 (0.584)	ปาน กลาง	3
1.1 ขาดความรู้เรื่อง การป้องกันกำจัด แมลงศัตรูพืช	6 (3.4)	93 (52.2)	45 (25.3)	23 (12.9)	11 (6.2)	2.66 (0.962)	ปาน กลาง	3
1.2 ขาดความรู้เรื่อง การกำจัดวัชพืช	6 (3.4)	105 (59.0)	67 (37.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	2.34 (0.543)	น้อย	5
1.3 ขาดความรู้เรื่อง การดูแลจัดการแปลง สับประรด	6 (3.4)	70 (39.3)	91 (51.1)	11 (6.2)	0 (0.0)	2.60 (0.658)	น้อย	4
1.4 ขาดความรู้เรื่อง การตลาด	6 (3.4)	29 (16.3)	85 (47.7)	35 (19.7)	23 (12.9)	3.22 (0.983)	ปาน กลาง	1
1.5 ขาดความรู้เรื่อง การผลิตสินค้ามี คุณภาพ	6 (3.4)	42 (23.6)	90 (50.5)	40 (22.5)	0 (0.0)	2.92 (0.770)	ปาน กลาง	2
2. ด้านการปฏิบัติ						3.03 (0.355)	ปาน กลาง	2
2.1 ขาดเงินทุนใน การปรับปรุงบำรุงดิน	6 (3.4)	41 (23.0)	68 (38.2)	46 (25.8)	17 (9.6)	3.15 (0.994)	ปาน กลาง	4
2.2 ไม่สามารถ ควบคุมน้ำได้	0 (0.0)	34 (19.1)	64 (35.9)	69 (38.8)	11 (6.2)	3.32 (0.853)	ปาน กลาง	2
2.3 แหล่งจำหน่าย สารชีวภัณฑ์มีน้อย	6 (3.4)	110 (61.8)	45 (25.2)	17 (9.6)	0 (0.0)	2.41 (0.709)	น้อย	7

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

n = 178

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย S.D.	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
2.4 ไม่มีเวลาจำกัด วิชาชีพ	6 (3.4)	23 (12.9)	97 (54.5)	46 (25.8)	6 (3.4)	3.13 (0.803)	ปาน กลาง	5
2.5 ขาดแรงงาน	0 (0.0)	34 (19.1)	69 (38.8)	63 (35.4)	12 (6.7)	3.30 (0.854)	ปาน กลาง	3
2.6 ขาดเครื่องมือและ อุปกรณ์	12 (6.7)	110 (61.8)	56 (31.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	2.25 (0.568)	น้อย	8
2.7 ไม่มีวัตถุประสงค์ใน การผลิตสารชีวภัณฑ์	6 (3.4)	104 (58.4)	39 (21.9)	29 (16.3)	0 (0.0)	2.51 (0.804)	น้อย	6
2.8 สภาพฤดูกาลไม่ เอื้ออำนวย (วาทภัย, อุทกภัย, ภัยแล้ง)	0 (0.0)	0 (0.0)	33 (18.5)	82 (46.1)	63 (35.4)	4.17 (0.717)	มาก	1
3. ด้านการส่งเสริมและ การสนับสนุน						3.51 (0.452)	มาก	1
3.1 ขาดความรู้จาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	6 (3.4)	28 (15.7)	44 (24.7)	100 (56.2)	0 (0.0)	3.34 (0.863)	ปาน กลาง	5
3.2 ขาดการรวมกลุ่ม และการดำเนินงานที่ เข้มแข็ง	0 (0.0)	6 (3.4)	84 (47.2)	82 (46.0)	6 (3.4)	3.49 (0.622)	มาก	4
3.3 ขาดการสนับสนุน งบประมาณจาก หน่วยงาน	0 (0.0)	0 (0.0)	61 (34.3)	105 (59.0)	12 (6.7)	3.72 (0.580)	มาก	1
3.4 ขาดการดำเนิน กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	0 (0.0)	6 (3.4)	66 (37.0)	100 (56.2)	6 (3.4)	3.60 (0.615)	มาก	3

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

n = 178

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย S.D.	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
3.5 ขาดการ ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวข้อง	0 (0.0)	6 (3.4)	50 (28.0)	116 (65.2)	6 (3.4)	3.69 (0.594)	มาก	2
3.6 ขาดการสร้าง เครือข่าย	0 (0.0)	12 (6.7)	120 (67.4)	40 (22.5)	6 (3.4)	3.22 (0.615)	ปาน กลาง	6
เฉลี่ยรวม						3.10 (0.311)	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 4.12 ระดับความเป็นปัญหาเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ของเกษตรกรด้านความรู้ ด้านการปฏิบัติ และด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (เฉลี่ย 3.10) เมื่อพิจารณาข้อมูลในแต่ละประเด็น ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังนี้

ด้านความรู้ พบว่า เกษตรกรมีปัญหาคือการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในระดับปานกลาง 3 ประเด็น คือ ขาดความรู้เรื่องการตลาด (เฉลี่ย 3.22) ขาดความรู้เรื่องการผลิตสินค้ามีคุณภาพ (เฉลี่ย 2.92) ขาดความรู้เรื่อง การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช (เฉลี่ย 2.66) และมีปัญหาในระดับน้อย 2 ประเด็น คือ ขาดความรู้เรื่อง การดูแลจัดการแปลงสับปะรด (เฉลี่ย 2.60) ขาดความรู้เรื่อง การกำจัดวัชพืช (เฉลี่ย 2.34) ตามลำดับ

ด้านการปฏิบัติ พบว่า เกษตรกรมีปัญหาคือการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในระดับมาก คือ สภาพฤดูกาลไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน (วาทภัย, อุทกภัย, ภัยแล้ง) (เฉลี่ย 4.17) มีปัญหาในระดับปานกลาง 4 ประเด็น คือ ไม่สามารถควบคุมน้ำได้ (เฉลี่ย 3.32) ขาดแรงงาน (เฉลี่ย 3.30) ขาดเงินทุนในการปรับปรุงบำรุงดิน (เฉลี่ย 3.15) ไม่มีเวลาดำจัดวัชพืช (เฉลี่ย 3.13) มีปัญหาในระดับน้อย 3 ประเด็น คือ ไม่มีวัตถุดิบในการผลิตสารชีวภัณฑ์ (เฉลี่ย 2.51) แหล่งจำหน่ายสารชีวภัณฑ์มีน้อย (เฉลี่ย 2.41) และ ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ (เฉลี่ย 2.25) ตามลำดับ

ด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน พบว่า เกษตรกรมีปัญหาต่อการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในระดับมาก 4 ประเด็น คือ ขาดการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน (เฉลี่ย 3.72) ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง (เฉลี่ย 3.69) ขาดการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (เฉลี่ย 3.60) ขาดการรวมกลุ่มและการดำเนินงานของกลุ่มที่เข้มแข็ง (เฉลี่ย 3.49) และมีปัญหาในระดับปานกลาง 2 ประเด็น คือ ขาดการให้ความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง (เฉลี่ย 3.34) ขาดการสร้างเครือข่าย (เฉลี่ย 3.22) ตามลำดับ

5.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี การวิเคราะห์ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 4.13 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย S.D.	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
1. ด้านความรู้						4.07 (0.611)	มาก	3
1.1 ควรมีการจัดทำคู่มือ การดูแล รักษาแปลงสัปดาห์เพื่อให้ได้มาตรฐาน	0 (0.0)	0 (0.0)	29 (16.3)	113 (63.5)	36 (20.2)	4.04 (0.605)	มาก	3
1.2 ควรมีการอบรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสัปดาห์	0 (0.0)	6 (3.4)	23 (12.9)	113 (63.5)	36 (20.2)	4.01 (0.685)	มาก	4
1.3 ควรมีการถ่ายทอดความรู้ ระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสมสำหรับสัปดาห์	0 (0.0)	0 (0.0)	35 (19.7)	86 (48.3)	57 (32.0)	4.12 (0.710)	มาก	2

n = 178

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

n = 178

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย S.D.	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
1.4 ควรมีการ ถ่ายทอดความรู้ด้านการ แปรรูปสินค้า	0 (0.0)	0 (0.0)	29 (16.3)	97 (54.5)	52 (29.2)	4.13 (0.664)	มาก	1
2. ด้านการปฏิบัติ						4.23 (0.511)	มาก ที่สุด	2
2.1 ควรมีแปลง สาธิตเพื่อให้ เกษตรกรได้เรียนรู้	0 (0.0)	0 (0.0)	34 (19.1)	87 (48.9)	57 (32.0)	4.13 (0.705)	มาก	3
2.2 หน่วยงาน ควรมีจุดรวบรวม การรับซื้อผลผลิต	0 (0.0)	0 (12.9)	23 (0.0)	78 (43.8)	77 (43.3)	4.30 (0.687)	มาก ที่สุด	2
2.3 ควรมีสุนัข รวบรวม กระจาย สินค้า ผลิตภัณฑ์ สับปะรดครบวงจร	0 (0.0)	0 (0.0)	6 (3.4)	60 (33.7)	112 (62.9)	4.60 (0.557)	มาก ที่สุด	1
2.4 ควรมีการจัด กิจกรรมงานวัน สาธิต/งาน นิทรรศการ	0 (0.0)	6 (3.4)	58 (32.6)	61 (34.3)	53 (29.7)	3.90 (0.868)	มาก	4
3. ด้านการส่งเสริม และการสนับสนุน						4.32 (0.458)	มาก ที่สุด	1
3.1 ควรมีการ จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร ผู้ผลิตสับปะรด	0 (0.0)	0 (0.0)	17 (9.5)	97 (54.5)	64 (36.0)	4.26 (0.623)	มาก ที่สุด	4

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

n = 178

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย S.D.	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
3.2 รัฐควรมีการ ประกันราคา สับปะรด	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	27 (15.2)	151 (84.8)	4.85 (0.360)	มาก ที่สุด	1
3.3 หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องควรมีการ ส่งเสริมด้าน วิสาหกิจชุมชนการ แปรรูป การจำหน่าย	0 (0.0)	0 (0.0)	47 (26.4)	84 (47.2)	47 (26.4)	4.00 (0.729)	มาก	6
3.4 มีกิจกรรม ประชาสัมพันธ์การ ส่งเสริมบริโภค สับปะรด	0 (0.0)	0 (0.0)	35 (19.7)	96 (53.9)	47 (26.4)	4.07 (0.677)	มาก	5
3.5 ควรมีการ สนับสนุนองค์ความรู้ ส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีในการ จัดการผลิตสับปะรดที่ ทันสมัย	0 (0.0)	0 (0.0)	28 (15.7)	73 (41.0)	77 (43.3)	4.28 (0.719)	มาก ที่สุด	3
3.6 ควรมีการวิจัย และพัฒนาสายพันธุ์ สับปะรดที่เหมาะสม กับพื้นที่ปลูก	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	90 (50.6)	88 (49.4)	4.49 (0.501)	มาก ที่สุด	2
เฉลี่ยรวม						4.22 (0.405)	มาก ที่สุด	

จากตารางที่ 4.13 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีของเกษตรกรด้านความรู้ ด้านการปฏิบัติ และด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (เฉลี่ย 4.22) เมื่อพิจารณาข้อมูลในแต่ละประเด็น ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

ด้านความรู้ พบว่า เกษตรกรเสนอแนะเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในระดับมาก 4 ประเด็น คือ ควรมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต (เฉลี่ย 4.13) ควรมีการถ่ายทอดความรู้ ระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี และเหมาะสมสำหรับสับปะรด เพื่อให้ได้มาตรฐาน (เฉลี่ย 4.12) ควรมีการจัดทำคู่มือ การดูแลรักษาแปลงสับปะรดเพื่อให้ได้มาตรฐาน (เฉลี่ย 4.04) และ ควรมีการอบรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสับปะรด เช่น ระบบน้ำ การปรับปรุงดิน การขยายพันธุ์ การใช้สารเคมี ฯลฯ (เฉลี่ย 4.01) ตามลำดับ

ด้านการปฏิบัติ พบว่า เกษตรกรเสนอแนะเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ประเด็น คือ ควรมีสุนัขรวบรวม กระจายสินค้าผลิตภัณฑ์สับปะรดครบวงจร (เฉลี่ย 4.60) หน่วยงานควรมีจุดรวบรวมการรับซื้อผลผลิต (เฉลี่ย 4.30) และเกษตรกรเสนอแนะในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น คือ ควรมีแปลงสาธิตเพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้ (เฉลี่ย 4.13) และ ควรมีการจัดกิจกรรมงานวันสาธิต/งานนิทรรศการ (เฉลี่ย 3.90) ตามลำดับ

ด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน พบว่า เกษตรกรมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในระดับมากที่สุด 4 ประเด็น คือ รัฐควรมีการประกันราคาสับปะรด (เฉลี่ย 4.85) ควรมีการวิจัย และพัฒนาสายพันธุ์สับปะรดที่เหมาะสมกับพื้นที่ปลูก (เฉลี่ย 4.49) ควรมีการสนับสนุนองค์ความรู้และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการผลิตสับปะรดที่ทันสมัย (เฉลี่ย 4.28) ควรมีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสับปะรด (เฉลี่ย 4.26) และเกษตรกรเสนอแนะในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น คือ ควรมีกิจกรรมประชาสัมพันธ์การส่งเสริมบริโภคสับปะรด (เฉลี่ย 4.07) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมด้านวิสาหกิจชุมชนการแปรรูป การจำหน่าย (เฉลี่ย 4.00) ตามลำดับ

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางใดกับตัวแปรตาม และมีระดับความสัมพันธ์มากน้อยเพียงใด โดยการวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้ตัวแปรอิสระที่คัดเลือกมาทั้งหมด 12 ตัวแปร ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้จากการขายสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา รายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา ขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด จำนวนการเข้าร่วมประชุม ระดับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี และ ระดับปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ตัวแปรตาม คือ 1) การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น และ 2) การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติ โดยกำหนดสัญลักษณ์ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ ดังนี้

- ตัวแปรอิสระ

X_1 = อายุ

X_2 = ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด

X_3 = จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

X_4 = จำนวนแรงงานในครัวเรือน

X_5 = รายได้จากการขายสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา

X_6 = รายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา

X_7 = ขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด

X_8 = จำนวนการเข้าร่วมประชุม

X_9 = ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

X_{10} = ระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้จากสื่อต่างๆ

X_{11} = ระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

X_{12} = ระดับปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

- ตัวแปรตาม

Y_1 = การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น

Y_2 = การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติ

6.1 สัญลักษณ์ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษาวิจัย

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ

n = 178		
ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
- ตัวแปรอิสระ		
X_1 = อายุ	53.95	11.168
X_2 = ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด	18.31	13.302
X_3 = จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.83	1.614
X_4 = จำนวนแรงงานในครัวเรือน	1.94	0.894
X_5 = รายได้จากการขายสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา	18,948.75	6,825.820
X_6 = รายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา	18,819.49	9,301.558
X_7 = ขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด	30.03	14.801
X_8 = จำนวนการเข้าร่วมประชุม	2.85	2.717
X_9 = ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	12.83	1.503
X_{10} = ระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้จากสื่อต่างๆ	2.09	0.536
X_{11} = ระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	3.94	0.212
X_{12} = ระดับปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	3.10	0.311
- ตัวแปรตาม		
Y_1 = การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น	4.11	0.271
Y_2 = การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติ	28.53	3.765

จากตารางที่ 4.14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีอายุเฉลี่ย 53.94 ปี มีประสบการณ์ในการปลูกสับปะรดเฉลี่ย 18.31 ปี มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย 3.83 คน จำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 1.94 คน มีรายได้จากการขายสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมาเฉลี่ยรวม 18,948.75 บาท มีรายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมาเฉลี่ยรวม 18,819.49 บาท/ปี มีขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรดเฉลี่ย 30.03 ไร่ มีจำนวนการเข้าร่วมประชุมเฉลี่ย 2.85 ครั้ง มีระดับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี เฉลี่ย 12.83 ข้อ มีแหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีอยู่ในระดับน้อย เฉลี่ย 2.09 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีอยู่ในระดับมาก เฉลี่ย 3.94 และระดับปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในระดับปานกลาง เฉลี่ย 3.10

ตารางที่ 4.15 ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบปกติแต่ละคู่ โดยแสดงในรูปเมตริกสัมพันธ์ (correlation matrix)

n = 178

Model	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	
X ₁	1.000	.635	-.095	.070	.053	-.009	-.108	.018	.017	-.068	-.069	.069	
X ₂			-.036	.037	-.045	-.024	-.092	-.084	.059	.125	-.071	.012	
X ₃				1.000	.514	.082	.025	.062	-.136	-.110	-.065	.028	-.170
X ₄					1.000	.034	.005	.020	-.048	-.079	-.044	.105	-.147
X ₅						1.000	.729	-.059	.143	-.171	-.129	.019	-.096
X ₆							1.000	.095	.077	-.134	-.110	.112	-.072
X ₇								1.000	-.021	.083	-.045	-.067	.041
X ₈									1.000	-.023	-.000	.013	-.071
X ₉										1.000	.296	-.060	.145
X ₁₀											1.000	-.051	-.024
X ₁₁												1.000	.047
X ₁₂													1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.15 ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบปกติแต่ละคู่ โดยแสดงในรูปแบบเมตริกสัมพันธ์ (correlation matrix) ปรากฏผลดังนี้ ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิเคราะห์ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันต่ำ คือ ความสัมพันธ์ในทางบวกมีค่าอยู่ระหว่าง 0.005 ถึง 0.729 และความสัมพันธ์ในทางลบมีค่าอยู่ระหว่าง -0.000 ถึง -0.171 ไม่มีตัวแปรคู่ใดมีความสัมพันธ์สูง (เกินกว่า 0.80) จึงไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity ซึ่งจะเป็นการละเมิดข้อสมมติฐานที่เกี่ยวกับเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบปกติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้ตัวแปรอิสระทั้ง 12 ตัวแปรวิเคราะห์การถดถอยแบบปกติต่อไป

6.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น (Y_1)

ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุความสัมพันธ์ของตัวแปรกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น (Y_1)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig.	n = 178
ค่าคงที่	-0.237	-1.076	0.283	
X_1 = อายุ	-0.001	-1.182	0.239	
X_2 = ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด	0.001	0.652	0.515	
X_3 = จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	0.020	2.987**	0.003	
X_4 = จำนวนแรงงานในครัวเรือน	-0.006	-0.539	0.591	
X_5 = รายได้จากการขายสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา	6.872E-7	0.339	0.735	
X_6 = รายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา	3.592E-7	0.243	0.808	
X_7 = ขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด	0.000	-0.951	0.343	
X_8 = จำนวนการเข้าร่วมประชุม	0.000	-0.266	0.790	
X_9 = ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	0.000	0.040	0.968	
X_{10} = ระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้สื่อต่างๆ	0.012	0.646	0.519	
X_{11} = ระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	1.133	25.946**	0.000	
X_{12} = ระดับปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	-0.048	-1.599	0.112	
$R^2 = 0.818$ $SEE = 0.119$ $F = 61.750$ $Sig. \text{ of } F = 0.000$				

**มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.16 ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ได้อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($F = 61.750$ Sig. Of $F = 0.000$) โดยมีอำนาจพยากรณ์ประมาณร้อยละ 81 ($R^2 = 0.818$) และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SEE) เท่ากับ 0.119 ส่วนผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ระดับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น (Y_1) พบว่า ในค่าตัวแปรอิสระ 12 ตัวแปร มีตัวแปรอิสระ 10 ตัวแปร มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมี 2 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และ ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี โดยมีผลในเชิงบวก กล่าวคือ เมื่อจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพิ่มขึ้น การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็นก็จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และเมื่อความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีเพิ่มขึ้น การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็นก็จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

สรุปเป็นสมการแสดงความสัมพันธ์ได้ ดังนี้

$$Y_1 = -0.237 - 0.001X_1 + 0.001X_2 + 0.020X_3 - 0.006X_4 + 6.872E-7X_5$$

$$(-1.076) \quad (-1.182) \quad (0.652) \quad (2.987) \quad (-0.539) \quad (0.339)$$

$$+ 3.592E-7X_6 + 0.000X_7 + 0.000X_8 + 0.000X_9 + 0.012X_{10} + 1.133X_{11} - 0.048X_{12}$$

$$(0.243) \quad (-0.951) \quad (-0.266) \quad (0.040) \quad (0.646) \quad (25.946) \quad (-1.599)$$

6.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ในเชิงปฏิบัติ (Y_2)

ตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุความสัมพันธ์ของตัวแปรกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติ (Y_2)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig.	n = 178
ค่าคงที่	30.543	4.543	0.000	
X_1 = อายุ	0.002	0.052	0.958	
X_2 = ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด	-0.018	-0.063	0.524	
X_3 = จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	0.094	0.455	0.650	
X_4 = จำนวนแรงงานในครัวเรือน	-0.466	-1.272	0.205	
X_5 = รายได้จากการขายสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา	3.956E-5	0.639	0.524	
X_6 = รายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา	-3.410E-5	-0.756	0.451	
X_7 = ขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด	-0.035	-1.797	0.074	
X_8 = จำนวนการเข้าร่วมประชุม	0.088	0.842	0.401	
X_9 = ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	-0.097	-0.494	0.622	
X_{10} = ระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้สื่อต่างๆ	1.893	3.403**	0.001	
X_{11} = ระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	-1.225	-0.919	0.357	
X_{12} = ระดับปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	0.517	0.564	0.573	
$R^2 = 0.120$ $SEE = 3.658$ $F = 1.870$ $Sig. of F = 0.041$				

**มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.17 ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีได้อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 1.870$ Sig. Of $F = 0.041$) โดยมีอำนาจพยากรณ์ประมาณร้อยละ 12 ($R^2 = 0.120$) และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SEE) เท่ากับ 3.658 ส่วนผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ระดับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ที่ได้รับ

ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติ (Y_2) พบว่า ในค่าตัวแปรอิสระ 12 ตัวแปร มีตัวแปรอิสระ 11 ตัวแปร มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมี 1 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี โดยมีผลในเชิงบวก กล่าวคือ เมื่อมีแหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีเพิ่มขึ้น การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติก็จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

สรุปเป็นสมการแสดงความสัมพันธ์ได้ ดังนี้

$$Y_2 = 30.543 + 0.002X_1 - 0.018X_2 + 0.094X_3 - 0.466X_4 + 3.956E-5X_5$$

(4.543) (0.052) (-0.063) (0.455) (-1.272) (0.639)

$$- 3.410E-5X_6 - 0.035X_7 + 0.088X_8 - 0.097X_9 + 1.893X_{10} - 1.225X_{11} + 0.517X_{12}$$

(-0.756) (-1.797) (0.842) (-0.494) (3.403) (-0.919) (0.564)

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกร ในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นสำคัญ โดยจำแนกเป็น 3 ส่วน คือ สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีของเกษตรกร 2) ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี 3) การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกร 4) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีของเกษตรกร 5) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีของเกษตรกร

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดกับกรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในปี พ.ศ. 2562 จำนวนทั้งหมด 320 ราย กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane โดยกำหนดระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 178 ราย ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ตามที่กำหนดด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล โดยมีลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด และคำถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 5 ตอน ก่อนนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้ได้ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา เพื่อพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้อง และให้คำแนะนำแก้ไข จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence, IOC) ซึ่งได้ค่า IOC 0.97 และทำการทดสอบแบบสัมภาษณ์ โดยการนำแบบสัมภาษณ์ไปทำการทดสอบ (pretest) กับเกษตรกรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 30 ราย นำผลการสัมภาษณ์ไป

ทดสอบหาค่าความเชื่อถือได้ (reliability consistency) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (coefficient of alpha หรือ cronbach's alpha) โดยค่า Cronbach's alpha ในแต่ละตอนได้ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 0.808 - 0.871 สรุปภาพรวมของค่าสัมประสิทธิ์อัลฟามีค่า เท่ากับ 0.833 ซึ่ง แสดงว่ามีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงจึงสามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 178 คน

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบปกติ (Multiple Regression Analysis)

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ของเกษตรกร เกษตรกรที่ตอบแบบสัมภาษณ์เรื่อง การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่า เกษตรกรส่วนมากเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 53.95 ปี ระดับการศึกษา เกษตรกรส่วนมากจบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์ในการปลูกสับปะรดเฉลี่ย 18.31 ปี มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.83 คน โดยมีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 1.94 คน มีแรงงานจ้างเฉลี่ย 0.47 คน มีรายได้จากการขายผลผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา เฉลี่ย 18,948.75 บาท/ไร่ มีรายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมาเฉลี่ย 18,819.49 บาท/ไร่ มีหนี้สินเฉลี่ย 79,809.37 บาท มีขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรดเฉลี่ย 30.03 ไร่ เกษตรกรส่วนมากเช่าที่ดินผู้อื่น การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เกษตรกรส่วนมากไม่ได้ดำรงตำแหน่งใดๆ ทางสังคม และเกษตรกรส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรม สัมมนา และ ศึกษาดูงานด้านการเกษตร

1.3.2 ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

1) **ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี** จากการวัดความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี จำนวน 15 ข้อ พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 65.2 และอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 32.6 โดยเกษตรกรมีความรู้ถูกต้อง จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ 1) น้ำที่ใช้ในแปลงปลูกต้องมาจากแหล่งน้ำ ที่ไม่อยู่ในสภาพแวดล้อม ซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลิตผล 2) ไม่ต้องล้างผลสับปะรดหลังการเก็บเกี่ยวทุกครั้ง และใช้น้ำจากแหล่งที่สะอาด 3) จัดเก็บวัตถุอันตรายทาง

การเกษตรชนิดต่างๆ เป็นสัดส่วนในสถานที่เก็บเฉพาะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารแต่ละชนิด
4) สัมประรด เจริญเติบโตได้ในดินที่ระบายน้ำได้ดี มีค่าความเป็นกรดอ่อนประมาณ pH 5 - 6

2) แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี เกษตรกรมีแหล่งความรู้และระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นสื่อบุคคล สื่อกลุ่มกิจกรรม สื่อมวลชน และสื่อออนไลน์ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแหล่งความรู้แต่ละประเภท พบว่าได้รับจากสื่อบุคคลมากกว่าสื่ออื่นๆ รองลงมาคือ สื่อกลุ่มกิจกรรม สื่อมวลชน และสื่อออนไลน์

1.3.3 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี เกษตรกรเห็นด้วยเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี อยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 3.94) โดยเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีช่วยอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติอย่างสมดุล รองลงมาในระดับมาก จำนวน 9 ประเด็น ได้แก่ 1) การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของตัวเกษตรกรเอง 2) ช่วยให้ได้รับโภชนาการที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ 3) เป็นวิธีการแก้ปัญหาเรื่องศัตรูพืชในระยะยาว 4) ลดการใช้สารกำจัดศัตรูพืช 5) ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ มีประสิทธิภาพมากขึ้น 6) อาศัยธรรมชาติในการช่วยควบคุมสภาพแวดล้อม 7) ลดการปนเปื้อนสารเคมีในสิ่งแวดล้อม 8) ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 9) มีวิธีการจัดการศัตรูพืชให้เลือกใช้ได้หลายวิธี และเห็นด้วยเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ 1) ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง 2) ราคาผลผลิตดีขึ้น 3) ทำให้การใช้ยาด้านสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชลดลง 4) ทำให้มีการวางแผนการปรับปรุงบำรุงดินมากขึ้น 5) การควบคุมแมลงศัตรูพืชโดยวิธีกล การจับทำลายโดยใช้มือ สามารถปฏิบัติได้ทันที

1.3.4 การยอมรับการปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

1) การยอมรับเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น ในภาพรวมเกษตรกรยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็นจากทั้งหมด 8 ประเด็น อยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.11) โดยพบว่า เกษตรกรยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็นมากที่สุด จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ประเด็นสุขลักษณะส่วนบุคคล ประเด็นการจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว ประเด็นแหล่งน้ำ และประเด็นวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร

เกษตรกรยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็นมาก จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการพักผลผลิต การขนย้ายในแปลงปลูก การเก็บรักษา และการขนส่ง ประเด็นพื้นที่ปลูก และประเด็นบันทึกข้อมูลและการตามสอบ

2) การยอมรับเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติ จากข้อปฏิบัติ จำนวน 33 ข้อ พบว่า ระดับคะแนนการยอมรับเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิง

ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือปฏิบัติระหว่าง 28-33 ข้อ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยปฏิบัติระหว่าง 21-27 ข้อ และปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยปฏิบัติระหว่าง 14-20 ข้อ และปฏิบัติเฉลี่ย 28.53 ข้อ

1.3.5 ปัญหา และข้อเสนอแนะ

1) ปัญหาเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีของเกษตรกร จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีระดับปัญหาเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ในภาพรวม 3 ด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (เฉลี่ย 3.10) โดยด้านที่มีปัญหามาก คือ ด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรคิดว่าเป็นปัญหามาก คือ สภาพฤดูกาลไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน (วาทภัย, อุทกภัย, ภัยแล้ง) รองลงมา เกษตรกรขาดการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง และขาดการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีของเกษตรกร โดยเกษตรกรมีข้อเสนอแนะ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านการปฏิบัติ และด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน โดยภาพรวมด้านที่เสนอแนะอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน และด้านการปฏิบัติ เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรเสนอมากที่สุด คือ รัฐควรมีการประกันราคาสับปะรด รองลงมา ควรมีสุนัขรวบรวม กระจายสินค้า ผลิตภัณฑ์สับปะรดครบวงจร ควรมีการวิจัย พัฒนาสายพันธุ์สับปะรดที่เหมาะสมกับพื้นที่ปลูก หน่วยงานควรมีจุดรวบรวมการรับซื้อผลผลิต และควรมีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสับปะรด

1.3.6 การทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

1) สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมของเกษตรกร ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้จากการขายสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา รายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา ขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด การเข้าร่วมประชุม ความรู้และแหล่งความรู้ ความคิดเห็น และระดับปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี อย่างน้อย 1 ปัจจัย มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็นสำหรับสับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า มี 2 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น โดยมีผลในเชิงบวก คือ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ เมื่อจำนวนสมาชิกใน

ครัวเรือนเพิ่มขึ้น การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็นก็จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และเมื่อความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีเพิ่มขึ้น การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็นก็จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยมีสมการแสดงความสัมพันธ์ ดังนี้

$$Y_1 = -0.237 - 0.001X_1 + 0.001X_2 + 0.020X_3 - 0.006X_4 + 6.872E-7X_5$$

(-1.076) (-1.182) (0.652) (2.987) (-0.539) (0.339)

$$+ 3.592E-7X_6 + 0.000X_7 + 0.000X_8 + 0.000X_9 + 0.012X_{10} + 1.133X_{11} - 0.048X_{12}$$

(0.243) (-0.951) (-0.266) (0.040) (0.646) (25.946) (-1.599)

2) สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมของเกษตรกร ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้จากการขายสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา รายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา ขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด การเข้าร่วมประชุม ความรู้และแหล่งความรู้ ความคิดเห็นและระดับปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี อย่างน้อย 1 ปัจจัย มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติสำหรับสับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า มี 1 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติ โดยมีผลในเชิงบวก คือ แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ เมื่อมีแหล่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีเพิ่มขึ้น การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติก็จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยมีสมการแสดงความสัมพันธ์ ดังนี้

$$Y_2 = 30.543 + 0.002X_1 - 0.018X_2 + 0.094X_3 - 0.466X_4 + 3.956E-5X_5$$

(4.543) (0.052) (-0.063) (0.455) (-1.272) (0.639)

$$- 3.410E-5X_6 - 0.035X_7 + 0.088X_8 - 0.097X_9 + 1.893X_{10} - 1.225X_{11} + 0.517X_{12}$$

(-0.756) (-1.797) (0.842) (-0.494) (3.403) (-0.919) (0.564)

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลในเรื่องสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม ของเกษตรกร ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ปัญหา และการทดสอบสมมติฐานปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ได้ดังนี้

2.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร

2.1.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล ผลจากการวิจัย พบว่า เกษตรกรส่วนมากเป็นเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับน้ำฝน พวงนางแย้ม (2555, น.28) พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 68.4) เป็นเพศชาย ซึ่งอาจเกิดจาก เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดต้องทำงานหนัก การจัดการแปลงจึงต้องอาศัยกำลังกายจากผู้ชายเป็นหลัก ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ มีอายุเฉลี่ย 53.95 ปี สอดคล้องกับชนยา พร้อมมูล (2559, น.43) พบว่า อายุของเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีอายุ 51 - 60 ปี เกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา สอดคล้องกับ น้ำฝน พวงนางแย้ม (2555, น.29) พบว่า เกษตรกรประมาณสองในสาม (ร้อยละ 63.2) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นภาคบังคับในสมัยก่อน ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีประสบการณ์ในการปลูกสับปะรดระหว่าง 10 - 19 ปี สอดคล้องกับชนยา พร้อมมูล (2559, น.43) พบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรร้อยละ 100 มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป ซึ่งเกษตรกรที่ปลูกสับปะรดมีอายุมากจึงมีประสบการณ์สูง และในปัจจุบันเกษตรกรของประเทศไทยเข้าสู่ภาวะสูงวัยเนื่องจากคนรุ่นใหม่มีการศึกษาสูงขึ้น จึงหันไปทำอาชีพอื่นไม่สนใจอาชีพเกษตรกรรม

2.1.2 ด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร ผลจากการวิจัย พบว่า มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.83 คน สอดคล้องกับณัฐนัย ก้องเอกภพ (2557, น. 55) ศึกษาความต้องการการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของสวนสับปะรดภูเก็ต อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต พบว่า มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.17 คน ซึ่งอาจเกิดจากสมาชิกในครัวเรือน มีจำนวนลดลงจากการที่คนเกิดน้อยลงและปัจจุบันบุตรของเกษตรกรไปเรียนต่อต่างจังหวัดจำนวนมากทำให้แรงงานในครัวเรือนลดลง เกษตรกรมีรายได้จากการขายผลผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา เฉลี่ย 18,948.75 บาท/ไร่ มีรายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมาเฉลี่ย 18,819.49 บาท/ไร่ เกษตรกรมีหนี้สินเฉลี่ย 79,809.37 บาท สอดคล้องกับชนยา พร้อมมูล (2559, น. 43) พบว่า เกษตรกรมีภาระหนี้ ระหว่าง 50,001 บาท- 100,000 บาท เกษตรกรมีขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรดเฉลี่ย 30.03 ไร่ แตกต่างจากนภัสนันท์ ชุมพรพันธุ์ (2557, น. 43) พบว่า สมาชิกมีพื้นที่ปลูกสับปะรดเฉลี่ย 16.30 ไร่ ลักษณะการถือครองที่ดิน พบว่า ร้อยละ 52.2 เช่าที่ดินผู้อื่น และร้อยละ 47.8 มีที่ดินเป็นของตนเอง และ

ชนยา พร้อมมูล (2559, น. 43) พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นการเช่าพื้นที่ในการปลูก คัดเป็นร้อยละ 55.17 ซึ่งเกษตรกรที่มี ต้นทุนและกำไร ถ้าเทคโนโลยีการลงทุนน้อยที่สุด กำไรมากที่สุด การยอมรับจะสูงกว่า และเร็วกว่า สภาพทางเศรษฐกิจ จึงมีผลต่อการยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างกันเกษตรกรที่เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต ที่ดินของตนเอง จะมีแนวโน้มยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่ง่ายกว่า

2.1.3 ด้านสังคมของเกษตรกร ผลจากการวิจัย พบว่า ร้อยละ 36.5 ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร รองลงมา ร้อยละ 36.0 เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร แตกต่างกับ นกัสนันท์ หุมพรพันธุ์ (2557, น. 43) พบว่า สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกสับปะรด ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกในสถาบัน โดยร้อยละ 100.00 เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและร้อยละ 75.00 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ช.ก.ส. การเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรม สัมมนา และ ศึกษาดูงานด้านการเกษตร พบว่า ร้อยละ 73.0 เกษตรกรเคยเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรม สัมมนา และ ศึกษาดูงานด้านการเกษตร ร้อยละ 27.0 ไม่เคยเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรม สัมมนา และ ศึกษาดูงานด้านการเกษตร การประชุม พบว่ามีการเข้าร่วมประชุมเฉลี่ย 2.85 ครั้ง สอดคล้องกับ นิภาพร วงศ์สะอาด (2555, น. 59) พบว่า เกษตรกร ได้รับการอบรมเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับลำไย เฉลี่ย 2.25 ครั้งต่อปี อาจเกิดจาก เกษตรกรมีเวลาว่างไม่ตรงกัน ต้องไปทำงานเลี้ยงครอบครัว จึงไม่มีการรวมกลุ่มสมาชิก และส่งผลให้มีการประชุมบ่อย เนื่องจาก เกษตรกรคิดว่าเรื่องประชุมยังไม่สำคัญตรงความต้องการรับรู้ การประชุมควรสั้น กระชับ ตรงเวลา บางครั้งใช้เวลาประชุมเกินความจำเป็น เกษตรกรอาจรู้สึกเสียเวลา

2.2 ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรมีความรู้มากที่สุด อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ในการทำการเกษตรเป็นระยะเวลานานทำให้เกษตรกรมีความรู้ ประสบการณ์โดยตรง จากการพูดคุยกับเพื่อนเกษตรกรซึ่งมีความใกล้ชิด นอกเหนือจากหน่วยงานต่างๆ เกษตรกรบางส่วนยังขาดความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ในบางประเด็น ซึ่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีที่เกษตรกรตอบผิดมากที่สุด คือ การเก็บตัวอย่างดินไปตรวจวิเคราะห์ ซึ่งจะเห็นได้ว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของการตรวจวิเคราะห์ดิน เพราะคิดว่าสับปะรดที่ปลูก สามารถปลูกและใส่ปุ๋ยตามที่ปฏิบัติกันมาตลอด เนื่องมาจากเกษตรกรได้รับความรู้ในการจัดการดินไม่เพียงพอเพื่อให้สามารถทราบและจัดการผลผลิตสับปะรดได้อย่างมีคุณภาพ และลดต้นทุนการผลิต นอกจากนี้ เกษตรกรยังคงมีการกำจัดส่วนของพืชที่มีโรคและแมลงเข้าทำลายสามารถภายในแปลงพื้นที่ปลูกพืชได้โดยตรง อาจเนื่องมาจากพื้นที่ปลูกสับปะรดมีขนาดใหญ่ทำให้เกษตรกรไม่สามารถจัดเก็บส่วนของพืชที่เป็นโรคและแมลงไปกำจัดนอกแปลงได้ ซึ่งอาจทำให้เกิดโรคและแมลงศัตรูพืชระบาดภายในแปลงได้ และปัญหาการจัดทำประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปี เพราะ

เกษตรกรส่วนใหญ่อายุมาก จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จึงติดปัญหาในเรื่องการเขียน การจด เกษตรกรจึงไม่จดบันทึกข้อมูลการผลิต ไม่เก็บข้อมูลประวัติ รวมถึงความยุ่งยากของระบบต่างๆ

แหล่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี และระดับการได้รับข้อมูล ข่าวสาร ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีแหล่งความรู้ทั้งที่เป็น สื่อบุคคล สื่อกลุ่มกิจกรรม สื่อสารมวลชน และสื่อออนไลน์ อยู่ในระดับน้อย เนื่องจาก ปัญหาการเข้าถึงสื่อต่างๆไม่ทั่วถึง เกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จึงไม่เห็นความสำคัญของสื่อจากแหล่งความรู้ ต่างๆ โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ พบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจเพราะเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดส่วนใหญ่ เป็นผู้สูงวัย ความสามารถในการเรียนรู้การใช้สื่อต่างๆ น้อย มีประสบการณ์ในการปลูก สับปะรดมาก จึงทำให้มีพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์น้อยที่สุด รวมถึงเกษตรกรต้องเสียค่าใช้จ่าย ในการได้มาของสื่อออนไลน์

2.3 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยต่อข้อปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ในภาพรวม อยู่ในระดับบาก โดยเกษตรกรเห็นด้วยต่อข้อปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในระดับบากที่สุด คือ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีช่วยอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติอย่างสมดุล ซึ่ง Ferguson, L.W. (1952, pp. 81). กล่าวว่า องค์ประกอบของความคิดเห็นด้านความคิดความเข้าใจ (The Cognitive Component) การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งเร้า เป็นส่วนประกอบทางด้านความรู้ ซึ่งจะช่วยในการ ประเมินค่า และสรุปผลต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ความคิดเห็นจะแสดงออกมาในลักษณะของความเชื่อว่า อะไรถูก อะไรผิด เกษตรกรอาจยอมรับหรือปฏิเสธได้

เกษตรกรเห็นด้วยต่อข้อปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในระดับปานกลาง ซึ่งข้อที่เห็น ด้วยน้อย คือ การควบคุมแมลงศัตรูพืชโดยวิธีกล เช่น การจับทำลายโดยใช้มือสามารถปฏิบัติได้ทันที ซึ่งเกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการควบคุมแมลงศัตรูพืชที่สามารถเข้าทำลายทำความเสียหายต่อผลผลิต เกษตรกรต้องเผชิญกับปัญหาศัตรูพืช ซึ่งวิธีการจัดการศัตรูพืชที่ได้รับการยอมรับจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ว่ามีประสิทธิภาพที่สุด คือ การจัดการศัตรูพืชโดย วิธีผสมผสาน ซึ่ง แสนสุข รัตนผล และคณะ (2562) ได้แนะนำความรู้เรื่องวิธีกล (Mechanical control) เป็นการลด ปริมาณศัตรูพืชโดยการล่อ ดัก เก็บมา ทำลาย หรือกีดขวางการทำลาย การเก็บศัตรูพืชหรือส่วนของ พืชที่พบศัตรูพืช การเก็บกลุ่มไข่หรือหนอนที่เพิ่งปัก ออกไปทำลายสามารถป้องกันการระบาดของ แมลงศัตรูพืชได้มาก นอกจากนี้หากส่วนของพืชถูกทำลายและมีศัตรูพืชปริมาณมากอาจจะใช้ วิธีการตัดหรือเด็ดออกไปทำลาย การเขย่าต้นเพื่อให้ศัตรูพืชร่วงหล่น ใช้น้ำกับแมลงศัตรูพืชที่มี พฤติกรรมทิ้งตัวลงดิน เมื่อได้รับการกระทบกระเทือน

2.4 การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกร

ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า เกษตรกรยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ประเด็น จากทั้งหมด 8 ประเด็น ได้แก่ การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว สุขลักษณะส่วนบุคคล การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว แหล่งน้ำ และวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร อาจเนื่องมาจากเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดมีประสบการณ์มากจึงมีความชำนาญในการเก็บเกี่ยวสับปะรดที่เหมาะสมกับความต้องการของคู่ค้าหรือตลาด เกษตรกรจึงยอมรับในเชิงความคิดเห็นเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวมากที่สุด

การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติ พบว่า เกษตรกรยอมรับในเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของแหล่งน้ำมากที่สุด อาจเนื่องมาจากพื้นที่อำเภอชะอำส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภาคการเกษตร ประมง พื้นที่ภาคอุตสาหกรรมมีน้อย การใช้น้ำของเกษตรกรจึงไม่มีการใช้น้ำเสียและปนเปื้อน รวมถึงเกษตรกรมีประสบการณ์ในการดูแลให้น้ำสับปะรดอย่างเพียงพอ

การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น และในเชิงปฏิบัติ ที่เกษตรกรยอมรับน้อยที่สุด คือ การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ เกษตรกรส่วนใหญ่ ไม่มีการบันทึกข้อมูล ไม่เก็บรักษาบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสาร เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จึงอ่านและเขียนไม่ได้ สอดคล้องกับกฤตวรรณ เวชกิจ. (2555, น. 81) พบว่า เกษตรกรยอมรับในเชิงความคิดเห็นและในเชิงปฏิบัติของการใช้เกษตรดีที่เหมาะสม ข้อที่เกษตรกรยอมรับน้อยที่สุดคือในเรื่องของการบันทึกข้อมูล สอดคล้องกับดิเรก ฤกษ์ห่วย. (2527, น. 57-62) กล่าวว่า สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีหรือ การปฏิบัติทางการเกษตรว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ ปัจจัยเนื่องมาจากนวัตกรรม (innovations) หรือเทคโนโลยีที่จะนำไปเปลี่ยนแปลงเองต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้และเข้าใจง่าย (practical & understood) คือ ต้องไม่เป็นเรื่องที่ยู่ยากซับซ้อนและไม่มีความเสี่ยงที่ยู่ยากเกินไป หากการบันทึกข้อมูลยุ่งยาก ซับซ้อนเกินไป เกษตรกรจะไม่ยอมรับและนำข้อกำหนดไปปฏิบัติได้

2.5 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ด้านความรู้ ด้านการปฏิบัติ และด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเกษตรกรมีปัญหาอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติ ซึ่งพบว่า มีปัญหามากในเรื่องสภาพฤดูกาลไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน (วาทภัย, อุทกภัย, ภัยแล้ง) สอดคล้องกับเอกชัย อุดสาหะ (2555, น. 116) พบว่า ปัญหาในการปลูกสับปะรดของเกษตรกร 3 อันดับแรกคือ ปัญหา

ภัยธรรมชาติ เช่น ฝนแล้ง สอดคล้องกับ สุภาวดี เปรมจิตร์ (2559, น. 58) พบว่า สภาพพื้นที่ลุ่มและต่ำของชุมชนส่งผลกระทบต่อไร่นา บ่อปลา บ่อกึ่ง และผลผลิตทางการเกษตรของชุมชน และของชาวบ้านได้รับความเสียหายจากปัญหาอุทกภัย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรจะต้องมีการปรับตัวในการเผชิญภัยธรรมชาติ สภาพปัญหาด้านพื้นที่ที่เป็นตามธรรมชาติ เนื่องมาจากสภาพ ตามธรรมชาติของแต่ละท้องถิ่นและความผันแปรของของภัยธรรมชาติต่าง ๆ ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ ตามธรรมชาติที่อยู่เหนือการควบคุม

ด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน พบว่า เกษตรกรมีปัญหาต่อการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในระดับมาก คือ 1) ขาดการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน สอดคล้องกับ วชิระวิทย์ วิจิตรานันท์ (2561) ศึกษาบทบาทของรัฐในการส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตรที่เป็นธรรม พบว่า ภาครัฐต้องรักษาผลประโยชน์ ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร ให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุดรวมทั้งส่งเสริมการรวมตัวของเกษตรกรเพื่อวางแผนการและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร 2) ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกษตรกรในพื้นที่ ควรให้ข้อมูลความรู้ ข่าวสาร และข้อมูลสาธารณะ โดยการประชาสัมพันธ์ ธรรมรงค์ เพื่อให้เกษตรกรมีความตื่นตัวในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ทำให้สามารถเตรียมพร้อมรับสถานการณ์กับปัญหาที่เกิดขึ้นได้

2.6 การทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สามารถนำมาอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

2.6.1 สมมติฐานที่ 1

ปัจจัยด้านสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมของเกษตรกร ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้จากการขายสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา รายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา ขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด การเข้าร่วมประชุม ความรู้และแหล่งความรู้ ความคิดเห็น และระดับปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี อย่างน้อย 1 ปัจจัย มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็นสำหรับสับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

1) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น พบว่า มี 2 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น คือ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

(1) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในทิศทาง

เกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น หมายถึง เมื่อจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพิ่มขึ้น การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็นเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากสมาชิกในครัวเรือนมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน เป็นการตัดสินใจของกลุ่มสมาชิกในครัวเรือน เพราะกลุ่มมีอิทธิพลในการที่จะวางกฎเกณฑ์บางอย่างที่สมาชิกต้องปฏิบัติตามลักษณะที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมทั้งหมดนี้ถ้ามีครบ มากที่สุด การยอมรับนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีเกษตรจะรับได้เร็วกว่าและปริมาณมากกว่า

(2) ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในทิศทางเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น หมายถึง เมื่อเกษตรกรเห็นด้วยเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีมากขึ้น การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็นเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ กังสดาลกนกหงษ์ (2562, น.82-83) พบว่า ทักษะต่อวิธีการปลูกพืช GAP มีผลต่อ การยอมรับวิธีการปลูกพืชภายใต้มาตรฐานการปลูกพืช GAP อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าเกษตรกรที่มีทักษะที่ดีมีแนวโน้มที่จะยอมรับวิธีการปลูกพืช GAP ไปปฏิบัติสูง เนื่องจาก ทักษะเป็นเรื่องของจิตใจและความรู้สึกนึกคิด ที่มีต่อข้อมูลสื่อต่างๆ ที่เจ้าหน้าที่นำมาส่งเสริมให้แก่เกษตรกร

2.6.2 สมมติฐานที่ 2

ปัจจัยด้านสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมของเกษตรกร ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้จากการขายสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา รายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา ขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรด การเข้าร่วมประชุม ความรู้และแหล่งความรู้ ความคิดเห็น และระดับปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี อย่างน้อย 1 ปัจจัย มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติสำหรับสับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

1) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติ พบว่า มี 1 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติ คือ แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

(1) แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งสื่อต่างๆ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในทิศทางเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติ หมายถึง เมื่อเกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีจากสื่อต่างๆเพิ่มขึ้น

การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงปฏิบัติเพิ่มขึ้น เมื่อเกษตรกรได้รับสื่อต่างๆ เพิ่มขึ้น เช่น การติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ อยู่เสมอ ความสนใจรับรู้ ข่าวสารแขนงใหม่ๆ จากสื่อสารมวลชน ซึ่งมีบทบาทสำคัญ ยิ่งต่อการก่อให้เกิด การรับรู้ความสนใจ และพยายามนำไปปฏิบัติในที่สุด หลังจากได้ทดลองปฏิบัติรับสื่อต่างๆแล้ว และนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เกษตรกรจะมีการแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจยอมรับ ถ้าข่าวสารที่ได้รับดี เห็นผลประโยชน์ เกษตรกรก็จะสามารถนำข้อปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีไปใช้

3. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกร ในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ มีข้อเสนอแนะ จากผลการวิจัยดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ประสบกับปัญหา ด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน คือขาดการรวมกลุ่มและการดำเนินงานของกลุ่มที่เข้มแข็ง ขาดการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ไม่ให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่ม จึงนำมาซึ่งปัญหาอื่นๆ ดังนั้น เกษตรกรควรรวมกลุ่มเพื่อเรียนรู้องค์ความรู้ต่างๆ ในด้านการตลาด กระบวนการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ การแปรรูปสินค้า เพื่อสามารถกระจายสินค้าและเพิ่มมูลค่าผลผลิตได้ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการสนับสนุน และจูงใจเกษตรกรให้เห็นผลประโยชน์ในการรวมกลุ่ม ให้เห็นได้อย่างชัดเจน โดยอาจต้องเริ่มจากการสร้างกลุ่มตัวอย่างในการบริหารจัดการงาน เพื่อให้เกษตรกรเห็นเป็นตัวอย่าง

3.1.2 จากผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ประสบกับปัญหา ด้านความรู้ เรื่อง การตลาด การแปรรูปสินค้า เนื่องจากเกษตรกรผลิตสับปะรดออกมามากแต่ไม่ได้มีการวางแผนไว้ ทำให้สินค้าล้นตลาด ราคาตกต่ำ ดังนั้น เกษตรกรควรมีการวางแผนการผลิต การลดต้นทุนการผลิต เพื่อลดปัญหาราคาตกต่ำ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐควรเข้ามาช่วยสนับสนุนมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรในช่วงที่ราคาผลผลิตตกต่ำ สร้างกลไกตลาด การเพิ่มช่องทางทางการค้า การแปรรูป การส่งออกผลผลิตทางการเกษตร และการสนับสนุนส่งเสริมด้านปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดอีกทางหนึ่ง

3.1.3 จากผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ประสบกับปัญหา ด้านความรู้ เรื่อง การผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ การดูแลจัดการแปลงสับปะรด เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปลูกสับปะรดมากซึ่งยังยึดติดกับวิธีการผลิตแบบเดิม การขายสินค้ากับพ่อค้า

คนกลาง หรือโรงงานอุตสาหกรรม ไม่สนใจการจำหน่ายสินค้าให้กับผู้บริโภคในระดับที่ปลอดภัย และไม่เข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ดังนั้น เกษตรกรควรใส่ใจในเรื่องของคุณภาพสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค รวมทั้งสร้างค่านิยมปลูกฝังลูกหลาน ให้ซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภค ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ปลอดภัย โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ควรส่งเสริม ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรด เพื่อให้ได้มาตรฐานและมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรยอมรับมากยิ่งขึ้น ควรมีการส่งเสริมการทำสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรด ให้มีความน่าสนใจ เข้าใจง่ายมากยิ่งขึ้น การส่งเสริมจัดทำแปลงเรียนรู้ แปลงสาธิตให้เกษตรกรได้เรียนรู้กระบวนการผลิตสับปะรดตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี หน่วยงานกรมพัฒนาที่ดิน ควรถ่ายทอดความรู้การใช้ประโยชน์จากที่ดิน การตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหารในดิน การปรับปรุงบำรุงดินเพื่อลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร

3.1.4 จากผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ประสบกับปัญหา ด้านการปฏิบัติ เรื่อง สภาพฤดูกาลไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน (วาตภัย, อุทกภัย, ภัยแล้ง) เนื่องจากภัยธรรมชาติเป็นสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมได้ ดังนั้น เกษตรกรควรสร้างระบบชลประทานเพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งภายในพื้นที่ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความรู้ในการจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเตือนภัยแก่เกษตรกร นักวิจัยควรมีการพัฒนาสายพันธุ์สับปะรดที่เหมาะสมกับพื้นที่ปลูก รวมถึงการส่งเสริมการผลิตพืชหลากหลายเพื่อลดความเสี่ยงจากการทำการเกษตรเชิงเดี่ยว

3.1.5 จากผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ประสบกับปัญหา ด้านแหล่งความรู้ เกษตรกรส่วนใหญ่รับข้อมูลจากเพื่อนเกษตรกรด้วยกันมากกว่าแหล่งความรู้ด้านอื่นๆ เนื่องจากความใกล้ชิด การพูดคุยสะดวก เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ดังนั้น เกษตรกรควรมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารให้หลากหลายช่องทางมากยิ่งขึ้น นักส่งเสริมต้องเร่งสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี มีการติดตามเยี่ยมเยียนเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เข้ามามีบทบาทในการนำสื่อออนไลน์มาใช้ในการทำเกษตรมากขึ้น และสื่อมวลชนควรมีการนำเสนอเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรด ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ เพื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ มากยิ่งขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาวิจัยหาแนวทางการจัดการสื่อความรู้ประเภทต่างๆ เพื่อให้เกษตรกรมีสื่อที่สามารถเข้าใจง่าย สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา เนื่องจาก

แหล่งความรู้ที่เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารมีน้อย บางพื้นที่ขาดการใช้เทคโนโลยีและสื่อสมัยใหม่ จึงจำเป็นต้องมีการวิจัยหาแนวทางในการผลิตสื่อที่สามารถให้เกษตรกรได้เรียนรู้ที่สามารถเข้าใจได้ง่าย

3.2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสับปะรด เทคโนโลยี องค์ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต สามารถให้เกษตรกรรุ่นใหม่ได้ศึกษาและเรียนรู้ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ผลิตพืชเชิงเดี่ยว เมื่อผลผลิตสิ้นตลาดทำให้ขายไม่ได้ราคา สาเหตุมาจากปัญหาต้นทุนการผลิตสับปะรดที่สูง จึงควรมีการวิจัยสิ่งที่สามารถนำมาทดแทนทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง เช่น วัสดุใช้ทดแทนถุงกระดาษ สำหรับห่อลูกสับปะรด ปริมาณการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสม การใช้สารเคมีต่างๆ เป็นต้น

3.2.3 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาวิจัยกระบวนการต่างๆ เพื่อวางแผนการผลิต การจัดการแปลงที่มีคุณภาพ พัฒนารูปแบบใช้ในการส่งเสริมการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับสับปะรด การวางแผนการเพาะปลูกเพื่อให้เก็บเกี่ยวผลผลิตให้ตรงกับช่วงที่ราคาสูง

3.2.4 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการเกษตร. (2555). *ระเบียบกรมวิชาการเกษตร ว่าด้วยการรับรองผลิตพืชตามมาตรฐานระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช พ.ศ. 2555*. กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2562, 22 มีนาคม). *สับปะรด โรงงาน ปี 2561*. สืบค้นจาก <http://www.agriinfo.doae.go.th/year60/plant/jan60/short/pineapple.pdf>.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2562, 7 มีนาคม). *ระบบทะเบียนเกษตรกรกรอำเภอชะอำ*. สืบค้นจาก <http://farmer.doae.go.th/index/index/2>.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2556). *คู่มือปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร การทำงานส่งเสริมการเกษตรกับชุมชน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กฤตวรรณ เวชกิจ. (2555). *การยอมรับเกษตรกรที่ีเหมาะสมของเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟในตำบลลาวีอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- กังสดาล กนกหงษ์. (2562, 20 ธันวาคม). *การยอมรับวิธีการปลูกพืชภายใต้มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP) ของเกษตรกร ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงม่อนเงาะอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ วารสารวิจัยและส่งเสริมวิชาการเกษตร 36(1), 75-84* สืบค้นจาก <https://www.tci-thaijo.org/>.
- คณะกรรมการบริหารงานอำเภอชะอำ. (2561). *แผนพัฒนาอำเภอ 4 ปี (พ.ศ. 2561 – 2564)*. ที่ว่าการอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี.
- จินดา ขลิบทอง. (2557). *กระบวนการวิจัยทางส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร*. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการวิจัยเพื่อการพัฒนาการส่งเสริมการเกษตร (หน่วยที่ 1) นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จินดา ขลิบทอง, และเฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ. (2555). *การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการเกษตรเพื่อการพึ่งพาตนเองของชุมชน*. สืบจาก <http://ird.stou.ac.th/dbresearch>.
- เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ. (2561). *เทคนิค วิธีการ และการสื่อสารในการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร*. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการส่งเสริมการเกษตรเพื่อการพัฒนา (หน่วยที่ 5) นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- เฉลิมศรี ตุ่มมะ. (2547). *Food Safety* ผลิตพืชอาหารปลอดภัย นำไทยสู่ครัวโลก. วารสารส่งเสริมการเกษตร ปีที่ 36 ฉบับที่ 193, กรมส่งเสริมการเกษตร, กรุงเทพฯ.
- ณัฐคนัย ก้องเอกภพ. (2557). *ความต้องการการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของสวนสับปะรดภูเก็ต อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ดิเรก ฤกษ์ห่อราย. (2527). *การส่งเสริมการเกษตร หลักการและวิธีการ*. สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, กรุงเทพฯ.
- ทวีศักดิ์ แสงอุดม. (2558). *วิจัยและพัฒนาสับปะรด Research and Development on Pineapple*. กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- ธนยา พร้อมมูล. (2559). *ศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกสับปะรดกรณีศึกษาเกษตรกรรายย่อย ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, นครปฐม.
- นภัสนันท์ ชุมพรพันธุ์. (2557). *การจัดการการผลิตสับปะรดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกสับปะรดภูเก็ต ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- นิภาพร วงศ์สะอาด. (2555). *การปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับลำไยของเกษตรกรอำเภอสามเงา จังหวัดตาก*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- น้ำฝน พวงนางแย้ม. (2555). *ศึกษาการปลูกสับปะรดโรงงานตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรตำบลเกษตรสุวรรณ อำเภอป่าตอง จังหวัดชลบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม จิตต่อนันต์. (2540). *ส่งเสริมการเกษตร*. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2562 จาก https://kukr.lib.ku.ac.th/db/index.php?/BKN/search_detail/result/190626.
- ผกายมาศ สิงห์ขจร. (2550). *การตลาดสับปะรดของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง*. (ปัญหาพิเศษปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). สำนักงานบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้.

- พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์. (2561). *แนวคิดเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการส่งเสริมการเกษตรเพื่อการพัฒนา* (หน่วยที่ 4) นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พัฒนา สุขประเสริฐ. (2551). *กระบวนการทัศน์การส่งเสริมการเกษตรไทยและการยอมรับเทคโนโลยี*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ภรณ์ ต่างวิวัฒน์. (2554). *แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับความรู้และการจัดการความรู้ ใน เอกสารการสอนชุดวิชาระบบสารสนเทศและการวิจัยทางการเกษตร เล่ม 1* (หน่วยที่ 1), นนทบุรี. สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ภาคภูมิ พิษณุหาญณรงค์. (2559). *วารสารเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ 7 (13):1-19* ปีที่ 7 ฉบับที่ 13 มกราคม -มิถุนายน 2559 ความพึงพอใจของเกษตรกร ที่มีต่อเงื่อนไขในสัญญาการขายสับปะรดโรงงานในจังหวัดระยอง คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- มูลนิธิสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม. (2562, 11 เมษายน). *การจัดการความรู้คืออะไร ไม่ทำ-ไม่รู้*. สืบค้นจาก <http://kmi.or.th>.
- เลิศภูมิ จันทร์เพ็ญกุล. (2562, 11 เมษายน). *หลักการส่งเสริมการเกษตร (Principles of Agricultural Extension)*. สืบค้นจาก <http://dspace.bru.ac.th>.
- วชิระวิทย์ วิจิตรานันท์. (2561). *บทบาทของรัฐในการส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตรที่เป็นธรรม กรณีศึกษาการค้าผลไม้ ในภาคตะวันออก วารสารรัชต์ภาคย์, 12 (26), 90-100.* (พฤษภาคม – สิงหาคม 2561).
- วิศิษฐ์ เสือสัมฤทธิ์. (2552). *ทัศนคติของผู้บริโภครวมที่มีผลต่อการยอมรับสินค้าวัฒนธรรมไทย ประเภทเพลงไทยสมัยนิยมที่มีเสียงดนตรีไทยประกอบในเขตกรุงเทพมหานคร*. สืบค้นเมื่อ 11 มีนาคม 2562 จาก <http://dspace.bu.ac.th/>.
- สงวน คำรศ. (2551). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล ตำบลท่าวังผา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต "ไม่" ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์.
- สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีล้านนา. (2560). *กระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสับปะรด*. สืบค้นเมื่อ 11 มีนาคม 2562 จาก <https://www.ookbee.com>.

- สุภาวดี เปรมจิตร. (2559). *สภาพปัญหา สาเหตุและแนวทางการป้องกันอุทกภัยของตำบลบางยาง อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต "ไม่ได้ตีพิมพ์") มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรพงษ์ คงศักดิ์, และ ชีรชาติ ชรรวมวงศ์. (2556). *การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC)*. สาขาวิชาพระพุทธศาสนา สำนักหอสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- แสนสุข รัตนผล, อารีวรรณ ใจเพชร, และณัฐธิยา อชิตกุล. (2562). การจัดการศัตรูพืช โดยวิธีผสมผสาน กongsส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร สืบค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2562 จาก <http://www.k-station.doae.go.th/>.
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี. (2561). *แผนพัฒนาการเกษตรรายสินค้าสับปะรด จังหวัดเพชรบุรี ประจำปี พ.ศ.2561: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี, เพชรบุรี*.
- สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ. (2562, 11 ตุลาคม). *มาตรฐานสินค้าเกษตร แห่งชาติ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. สืบค้นจาก <https://www.acfs.go.th>.
- สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ. (2557). *มาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรด GOOD AGRICULTURAL PRACTICES FOR PINEAPPLE*. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2562, 1 มีนาคม). *ความคิดเห็น*. สืบค้นจาก <http://www.royin.go.th/?knowledges=body-of-knowledge-knowledge-knowledge-management-km>.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2562, 1 มีนาคม). *ความรู้*. สืบค้นจาก <http://www.royin.go.th/?knowledges=body-of-knowledge-knowledge-knowledge-management-km>.
- เอกชัย อุตสาหะ. (2555). การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรดของเกษตรกรในพื้นที่ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2555).
- Best, J. W. (1977). *Research in Education*. (3 rd ed). New Jersey: Prentice hall Inc.

Carmines, E.G., and Zeller, R.A. (1986). *Reliability and Validity Assessment*. London: SAGE Publications.

Ferguson, L.W. (1952). *Personality Measurement*. New York: McGraw-Hill Book Company.

Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill Book Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกร
ในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....นามสกุล.....
บ้านเลขที่..... หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง 1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช คำตอบในแบบสัมภาษณ์นี้ จะนำไปใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบคำถามทุกข้อ ตามความเป็นจริงและตามความคิดเห็นของท่าน

2. เลขที่แบบสัมภาษณ์มีไว้เพื่อการติดตามแบบสัมภาษณ์เท่านั้น

3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูก

สับปะรด

ตอนที่ 2 ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ตอนที่ 4 การยอมรับการปฏิบัติตามระบบการผลิตทางการเกษตรที่ดีสำหรับ

สับปะรดของเกษตรกรในอำเภอชะอำ

ตอนที่ 5 ปัญหา และข้อเสนอแนะของเกษตรกร

4. ผู้สัมภาษณ์อ่านคำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟัง แล้วผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บ () หน้าข้อความที่ต้องการ และ/หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง (.....) ของแต่ละคำถาม เพื่อให้ได้ความหมายที่สมบูรณ์

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด

1.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล

1. เพศ

- () 1.1 ชาย () 1.2 หญิง

2. อายุ.....ปี (เกิน 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)

3. ระดับการศึกษา

- () 3.1 ไม่ได้รับการศึกษา () 3.2 ประถมศึกษา
 () 3.3 มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า
 () 3.4 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ปวช.)
 () 3.5 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.)
 () 3.6 ปริญญาตรี () 3.7 ปริญญาโท
 () 3.8 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด.....ปี

1.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

1. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน

2. จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพเกษตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 2.1 จำนวนแรงงานในครัวเรือน.....คน (รวมผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ด้วย)
 () 2.2 จำนวนแรงงานจ้าง.....คน

3. รายได้จากการขายผลผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมา.....บาท/ไร่/ปี

4. รายจ่ายในการผลิตสับปะรดในรอบปีที่ผ่านมาบาท/ไร่/ปี

5. ภาระหนี้สิน

- () 5.1 ไม่มี () 5.2 มีประมาณบาท

6. ขนาดพื้นที่ปลูกสับปะรดทั้งหมด.....ไร่

7. ลักษณะการถือครองที่ดินในพื้นที่ปลูกสับปะรด

- () 7.1 ของตนเอง () 7.2 เช่าผู้อื่น () 7.3 อื่นๆ (ระบุ).....

1.3 สภาพทางสังคม

1. การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

() 1.1 ไม่เป็น

() 1.2 เป็น โปรดระบุ ดังนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 1.2.1 กลุ่มเกษตรกร () 1.2.2 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

() 1.2.3 กลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส. () 1.2.4 สหกรณ์การเกษตร

() 1.2.5 กลุ่มกิจกรรมทางการเกษตร

() 1.2.6 อื่นๆ ระบุ.....

2. ตำแหน่งทางสังคม

() 2.1 ไม่มี

() 2.2 มี โปรดระบุ ดังนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 2.2.1 กำนัน () 2.2.2 ผู้ใหญ่บ้าน

() 2.2.3 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน () 2.2.4 สมาชิก อบต.

() 2.2.5 อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

() 2.2.6 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. การเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรม สัมมนา และ ศึกษาดูงานด้านการเกษตร (ในรอบปีที่ผ่านมา)

() 3.1 ไม่เคยได้เข้าร่วม

() 3.2 เคยเข้าร่วม โปรดระบุ ดังนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 3.2.1 ประชุม จำนวน.....ครั้ง

() 3.2.2 ฝึกอบรม สัมมนา จำนวน.....ครั้ง

() 3.2.3 ศึกษาดูงาน จำนวน.....ครั้ง

รวมทั้งหมด จำนวน..... ครั้ง

ตอนที่ 2 ความรู้ แหล่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

2.1 ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความรู้ของท่าน

ความรู้เรื่องการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	ถูก	ผิด
1. น้ำที่ใช้ในแปลงปลูกต้องมาจากแหล่งน้ำ ที่ไม่อยู่ในสภาพแวดล้อม ซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลิตผล		
2. เกษตรกรต้องล้างผลสับปะรดหลังการเก็บเกี่ยวทุกครั้ง โดยใช้ น้ำจากแหล่งใดก็ได้		
3. พื้นที่ปลูกสับปะรด ไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปนเปื้อนหรืออันตรายไม่จำเป็นต้องเก็บตัวอย่างดินไปตรวจวิเคราะห์		
4. จัดเก็บวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรชนิดต่างๆ เป็นสัดส่วนในสถานที่เก็บเฉพาะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารแต่ละชนิด		
5. สามารถใช้สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตได้		
6. ส่วนของพืชที่มีโรคและแมลงเข้าทำลายสามารถกำจัดภายในแปลงพื้นที่ปลูกพืชได้โดยตรง		
7. สับปะรดเพื่อการแปรรูปเป็นสับปะรดในภาชนะบรรจุปิดสนิท ให้มีการสุ่มตรวจในเตรคินผลสับปะรด โดยยอมให้มีสารในเตรคได้ไม่เกิน 25 mg/kg (ppm)		
8. การจัดวางผลิตผลในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวในแปลงปลูกต้องเหมาะสมสามารถป้องกันการเสื่อมสภาพของผลิตผลอันเนื่องจากความร้อนและแสงแดด		
9. ผู้ปฏิบัติงานเจ็บป่วยไม่ต้องรายงานให้ผู้ดูแลการผลิตทราบเพื่อปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง		
10. ผลิตผลที่อยู่ระหว่างการเก็บรักษาและขนย้าย หรือบรรจุเพื่อจำหน่าย ต้องมีการระบุรุ่นผลิตผล หรือติดรหัส หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันที่เก็บเกี่ยว ให้สามารถตรวจสอบที่มาของผลิตผลได้		
11. สับปะรดเจริญเติบโตได้ในดินเหนียว มีค่าความเป็นกรดอ่อนประมาณ pH 9 – 10		
12. แมลงที่เป็นศัตรูสำคัญของสับปะรดคือเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล		

ความรู้เรื่องการบริหารจัดการเกษตรที่ดี	ถูก	ผิด
13. ต้องจัดทำประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปี		
14. ควรใช้ปุ๋ยให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินและความต้องการของสับปะรดเพื่อลดต้นทุนการผลิต		
15. ไม่ควรใช้ปุ๋ยในโตรเจนหลังการบังคับดอกเพราะเสี่ยงจะทำให้มีปริมาณไนเตรตตกค้าง		

2.2 แหล่งที่ได้รับความรู้

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้ที่ท่านได้รับ

แหล่งความรู้	ระดับความรู้ที่ได้รับ				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
สื่อบุคคล					
1. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร					
2. เจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตร					
3. เจ้าหน้าที่ อบต./เทศบาล					
4. ผู้นำท้องถิ่น					
5. ญาติ พี่น้อง เพื่อนเกษตรกร					
6. อาสาสมัครเกษตร					
สื่อกลุ่มกิจกรรม					
1. การประชุม					
2. การฝึกอบรม					

แหล่งความรู้	ระดับความรู้ที่ได้รับ				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด
3. การสัมมนา					
4. การดูงาน					
5. การจัดงานวันถ่ายทอด/งานสาธิต					
สื่อมวลชน					
1. หนังสือ					
2. วารสาร					
3. หนังสือพิมพ์					
4. วิทยุกระจายเสียง/วิทยุชุมชน/					
5. โทรทัศน์/โทรทัศน์ดาวเทียม					
6. การจัดนิทรรศการ					
สื่อออนไลน์					
1. Website (เว็บไซต์)					
2. Facebook (เฟสบุ๊ก)					
3. Line (ไลน์)					
4. Youtube (ยูทูป)					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความคิดเห็นของท่าน

ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
1. ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง					
2. ทำให้มีการวางแผนการปรับปรุงบำรุงดินมากขึ้น					
3. ทำให้การใช้จ่ายด้านสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชลดลง					
4. การควบคุมแมลงศัตรูพืชโดยวิธีกล การจับทำลายโดยใช้มือ สามารถปฏิบัติได้ทันที					
5. ช่วยให้ได้บริโภคอาหารที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ					
6. เป็นการอาศัยธรรมชาติในการช่วยควบคุมสภาพแวดล้อม					
7. ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของตัวเองเกษตรกรเอง					
8. ช่วยอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติอย่างสมดุล					
9. เป็นวิธีการแก้ปัญหาเรื่องศัตรูพืชในระยะยาว					
10. ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม					
11. ลดการปนเปื้อนสารเคมีในสิ่งแวดล้อม					
12. ลดการใช้สารกำจัดศัตรูพืช					
13. ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น					

ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	ระดับความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)
14. มีวิธีการจัดการศัตรูพืชให้เลือกใช้ได้หลายวิธี					
15. ราคาผลผลิตดีขึ้น					

ตอนที่ 4 การยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดของเกษตรกร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามระดับการยอมรับของท่านที่มีต่อวิธีการเหล่านี้

ประเภทของการยอมรับการปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดี	ระดับการยอมรับในเชิงความ คิดเห็น					การยอมรับใน เชิงปฏิบัติ	
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)	ปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ
1. แหล่งน้ำ							
1.1 น้ำที่ใช้สะอาดไม่มีการปนเปื้อน วัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลิตผล							
1.2 ไม่ใช้น้ำเสียจากโรงงาน อุตสาหกรรมหรือกิจกรรมอื่นๆ เช่น แหล่งชุมชน โรงพยาบาล							
1.3 การให้น้ำที่เหมาะสมกับความ ต้องการของพืช และความชื้นของดิน							
2. พื้นที่ปลูก							
2.1 พื้นที่ปลูกไม่อยู่ในสภาพแวดล้อม ซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่ง ที่เป็นอันตราย							

ประเภทของการยอมรับการปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดี	ระดับการยอมรับในเชิงความ คิดเห็น					การยอมรับใน เชิงปฏิบัติ	
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)	ปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ
2.2 หากใช้สารเคมีที่ใช้รมหรือราดดิน ให้บันทึกข้อมูลชนิดสารเคมี วันที่ใช้ อัตราส่วนและวิธีใช้ และชื่อ ผู้ปฏิบัติงานพร้อมทั้งเก็บบันทึกไว้ เป็นหลักฐาน							
2.3 ต้องจัดทำประวัติการใช้ที่ดิน ย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปี							
2.4 พื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูกต้อง เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่ เกี่ยวข้อง							
3. วัตถุประสงค์รายทางการเกษตร							
3.1 ให้ใช้วัตถุประสงค์รายทางการเกษตร ตามคำแนะนำ หรืออ้างอิงคำแนะนำ ของกรมวิชาการเกษตร							
3.2 ใช้เครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ รวมทั้งวิธีการพ่นสารเคมีที่ถูกต้อง							
3.3 ทำลายภาชนะบรรจุวัตถุประสงค์ราย ทางการเกษตรที่ใช้หมดแล้ว							
3.4 บันทึกหรือจัดทำบัญชีรายชื่อวัตถุประสงค์ รายทางการเกษตรที่เก็บไว้ใน สถานที่เก็บ							
3.5 ขณะปฏิบัติงานผู้ใช้วัตถุประสงค์ราย ทางการเกษตรต้องสวมเสื้อผ้าให้ มิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ							

ประเภทของการยอมรับการปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดี	ระดับการยอมรับในเชิงความ คิดเห็น					การยอมรับใน เชิงปฏิบัติ	
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)	ปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ
3.6 ผู้ผันวัตถุดิบทรายทางการเกษตร ต้องอาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนเสื้อผ้า ทันที เสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะผันต้อง นำไปซักให้สะอาดทุกครั้ง โดยซัก แยกจากเสื้อผ้าที่ใช้ปกติ							
4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการ ผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว							
4.1 มีแผนควบคุมคุณภาพการผลิต สับปะรด เพื่อให้ได้ผลิตผลตรงตาม วัตถุประสงค์ โดยใช้หลักการปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดี							
4.2 จัดทำรายการและบันทึกข้อมูล ปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา และ รายละเอียดเฉพาะของปัจจัยการผลิต							
4.3 มีการจัดการที่ดีในการใช้ปุ๋ยและ สารปรับปรุงดิน							
4.4 ไม่ใช่สิ่งจับจ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย							
4.5 จัดให้มีอุปกรณ์การเกษตรที่ เหมาะสมและเพียงพอต่อการ ปฏิบัติงาน							
4.6 ให้น้ำเพียงพอ และหยุดให้น้ำก่อน เก็บเกี่ยว 15-30 วัน							

ประเภทของการยอมรับการปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดี	ระดับการยอมรับในเชิงความ คิดเห็น					การยอมรับใน เชิงปฏิบัติ	
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)	ปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ
	5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังเก็บ เกี่ยว						
5.1 เก็บเกี่ยวผลสับปะรดที่มีความแก่ที่ เหมาะสม หรือตามข้อกำหนดของกลุ่มค้า							
5.2 การเก็บเกี่ยวต้องปฏิบัติอย่างถูก สุขลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อน							
5.3 ไม่ใช้ภาชนะบรรจุของเสียและ วัตถุดิบทรายทางการเกษตรปะปนกับ ภาชนะบรรจุในการเก็บเกี่ยวและการ ขนย้าย							
5.4 สถานที่ที่ใช้ในการจัดการหลังการ เก็บเกี่ยว สามารถป้องกันความเสี่ยง จากการปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์							
6. การพักผลิตภัณฑ์ การขนย้ายในแปลง ปลูก การเก็บรักษา และการขนส่ง							
6.1 มีการจัดการด้านสุขลักษณะของ สถานที่และวิธีการขนย้าย พักผลิตภัณฑ์ และ/หรือเก็บรักษาผลิตภัณฑ์							
6.2 ใช้ภาชนะที่ดีและเหมาะสมในการ บรรจุ เพื่อการขนย้าย และ/หรือขนส่ง							
6.3 ขนส่งด้วยความระมัดระวัง และ ขนส่งไปยังจุดรวบรวมสินค้าหรือ โรงงานหรือผู้รับซื้อ โดยเร็ว							

ประเภทของการยอมรับการปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดี	ระดับการยอมรับในเชิงความ คิดเห็น					การยอมรับใน เชิงปฏิบัติ	
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)	ปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ
7. สุขลักษณะส่วนบุคคล							
7.1 ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความ เข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรม สุขลักษณะส่วนบุคคล							
7.2 ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุอันตราย ทางการเกษตรต้องได้รับการตรวจ สุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง							
7.3 กรณีผู้ปฏิบัติงานเจ็บป่วยต้อง รายงานให้ผู้ดูแลการผลิตทราบเพื่อ ตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่ไม่ให้เกิด การปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์							
8. บันทึกข้อมูลและการตามสอบ							
8.1 บันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตราย ทางการเกษตรทุกครั้งที่ใช้							
8.2 บันทึกแหล่งที่มาและประวัติของ หน่อพันธุ์หรือจุก							
8.3 เก็บรักษาบันทึกข้อมูลการ ปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญไว้อย่าง น้อย 2 ปี							
8.4 ทบทวนการปฏิบัติงานด้านการ ปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี อย่างน้อยปี ละ 1 ครั้ง							

ตอนที่ 5 ปัญหา และข้อเสนอแนะ

5.1 ระดับความเป็นปัญหาเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดในระดับใด

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความคิดเห็นของท่าน

ประเภทของปัญหา	ระดับความเป็นปัญหา				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
1. ด้านความรู้					
1.1 ขาดความรู้เรื่อง การป้องกันกำจัดแมลง					
1.2 ขาดความรู้เรื่อง การกำจัดวัชพืช					
1.3 ขาดความรู้เรื่อง การดูแลจัดการแปลง					
1.4 ขาดความรู้เรื่อง การตลาด					
1.5 ขาดความรู้เรื่อง การผลิตสินค้ามีคุณภาพ					
2. ด้านการปฏิบัติ					
2.1 ขาดเงินทุนในการปรับปรุงบำรุงดิน					
2.2 ไม่สามารถควบคุมน้ำได้					
2.3 แหล่งจำหน่ายสารชีวภัณฑ์มีน้อย					
2.4 ไม่มีเวลาดำจัดวัชพืช					
2.5 ขาดแรงงาน					
2.6 ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์					
2.7 ไม่มีวัสดุคูปในการผลิตสารชีวภัณฑ์					
2.8 สภาพฤดูกาลไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน (วาทภัย, อุทกภัย, ภัยแล้ง)					

ประเภทของปัญหา	ระดับความเป็นปัญหา				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
3. ด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน					
3.1 ขาดการให้ความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง					
3.2 ขาดการรวมกลุ่มและการดำเนินงานของกลุ่มที่เข้มแข็ง					
3.3 ขาดการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
3.4 ขาดการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
3.5 ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง					
3.6 ขาดการสร้างเครือข่าย					

5.1.1. อื่นๆ

.....

.....

.....

5.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับปะรดในระดับใด

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อเสนอแนะ	ระดับความเห็น				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
1. ด้านความรู้					
1.1 ควรมีการจัดทำคู่มือ การดูแล รักษา แปลงสับปะรดเพื่อให้ได้มาตรฐาน					
1.2 ควรมีการอบรมการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสับปะรด เช่น ระบบน้ำ การ ปรับปรุงดิน การขยายพันธุ์ การใช้ สารเคมี ฯลฯ					
1.3 ควรมีการถ่ายทอดความรู้ ระบบการ ปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม สำหรับสับปะรด เพื่อให้ได้มาตรฐาน					
1.4 ควรมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการ แปรรูปสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต					
2. ด้านการปฏิบัติ					
2.1 ควรมีแปลงสาธิตเพื่อให้เกษตรกรได้ เรียนรู้					
2.2 หน่วยงานควรมีจุดรวบรวมการรับซื้อ ผลผลิต					
2.3 ควรมีสูนย์รวบรวม กระจายสินค้า ผลิตภัณฑ์สับปะรดครบวงจร					
2.4 ควรมีการจัดกิจกรรมงานวันสาธิต/ งานนิทรรศการ					

ข้อเสนอแนะ	ระดับความเห็น				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
3. ด้านการส่งเสริมและการสนับสนุน					
3.1 ควรมีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิต สับปะรด					
3.2 รัฐควรมีการประกันราคาสับปะรด					
3.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการ ส่งเสริมด้านวิสาหกิจชุมชนการแปรรูป การจำหน่าย					
3.4 ควรมีกิจกรรมประชาสัมพันธ์การ ส่งเสริมบริโภคสับปะรด					
3.5 ควรมีการสนับสนุนองค์ความรู้และ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการ ผลิตสับปะรดที่ทันสมัย					
3.6 ควรมีการวิจัย และพัฒนาสายพันธุ์ สับปะรดที่เหมาะสมกับพื้นที่ปลูก					

5.2.1. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

*****ขอขอบพระคุณท่านเกษตรกรที่ให้ความร่วมมือ*****

ภาคผนวก ข

ระดับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น

ตารางผนวกที่ 1 ระดับการยอมรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในเชิงความคิดเห็น

n = 178

ประเด็นของการ ยอมรับการ ปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี	ระดับการยอมรับในเชิงความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (S.D.)
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
1. แหล่งน้ำ	-	-	-	-	-	4.24 (0.563)
1.1 น้ำไม่มีการ ปนเปื้อน	1 (0.6)	3 (1.7)	57 (32.0)	84 (47.2)	33 (18.5)	3.81 (0.770)
1.2 ไม่ใช้น้ำเสีย	0 (0.0)	0 (0.0)	27 (15.2)	50 (28.1)	101 (56.7)	4.42 (0.741)
1.3 ให้น้ำเหมาะสมกับ ความต้องการของ พืช	0 (0.0)	1 (0.6)	1 (0.6)	85 (47.7)	91 (51.1)	4.49 (0.545)
2. พื้นที่ปลูก	-	-	-	-	-	3.88 (0.308)
2.1 พื้นที่ปลูกไม่อยู่ ใน สภาพแวดล้อม ซึ่งก่อให้เกิดการ ปนเปื้อน	0 (0.0)	2 (1.1)	0 (0.0)	109 (61.2)	67 (37.7)	4.35 (0.546)
2.2 หากใช้สารเคมีที่ ใช้รมหรือราดดิน ให้บันทึกข้อมูล ไว้เป็นหลักฐาน	0 (0.0)	1 (0.6)	37 (20.8)	128 (71.9)	12 (6.7)	3.85 (0.526)

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

n = 178

ประเด็นของการ ยอมรับการ ปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี	ระดับการยอมรับในเชิงความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (S.D.)
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
2.3 จัดทำประวัติ การใช้ที่ดิน ย้อนหลังอย่าง น้อย 2 ปี	0 (0.0)	2 (1.1)	106 (59.6)	67 (37.6)	3 (1.7)	3.40 (0.546)
2.4 พื้นที่เป็นไปตาม ข้อกำหนดของ กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง	0 (0.0)	1 (0.6)	58 (32.6)	67 (37.6)	52 (29.2)	3.96 (0.801)
3. วัตถุประสงค์รายทาง การเกษตร	-	-	-	-	-	4.22 (0.428)
3.1 ให้ใช้วัตถุประสงค์ อันตรายทาง การเกษตร ตาม คำแนะนำของ กรมวิชาการ เกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	35 (19.7)	113 (63.5)	30 (16.8)	3.97 (0.605)
3.2 ใช้เครื่องพ่น สารเคมีและ อุปกรณ์ รวมทั้ง วิธีการพ่น สารเคมีที่ถูกต้อง	0 (0.0)	0 (0.0)	31 (17.4)	47 (26.4)	100 (56.2)	4.39 (0.767)

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

n = 178

ประเด็นของการ ยอมรับการ ปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี	ระดับการยอมรับในเชิงความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (S.D.)
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
3.3 ทำลายภาชนะ บรรจุวัตถุ อันตรายทาง การเกษตรที่ใช้ หมดแล้ว	0 (0.0)	13 (7.3)	16 (9.0)	74 (41.6)	75 (42.1)	4.19 (0.879)
3.4 จัดทำบัญชีรายชื่อ วัตถุอันตรายทาง การเกษตรที่เก็บ ไว้ในสถานที่เก็บ	0 (0.0)	3 (1.7)	76 (42.7)	73 (41.0)	26 (14.6)	3.69 (0.738)
3.5 ผู้ใช้วัตถุอันตราย ทางการเกษตร ต้องสวมเสื้อผ้า ให้มิดชิด มี อุปกรณ์ป้องกัน สารพิษ	0 (0.0)	0 (0.0)	23 (12.9)	48 (27.0)	107 (60.1)	4.47 (0.714)
3.6 ผู้พ้นวัตถุ อันตรายต้อง อาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนเสื้อผ้า ทันที และซักแยก จากเสื้อผ้าที่ใช้ ปกติ	0 (0.0)	0 (0.0)	9 (5.0)	48 (27.0)	121 (68.0)	4.63 (0.580)

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

n = 178

ประเด็นของการ ยอมรับการ ปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี	ระดับการยอมรับในเชิงความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (S.D.)
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
4. การจัดการ คุณภาพใน กระบวนการผลิต ก่อนการเก็บเกี่ยว	-	-	-	-	-	4.27 (0.697)
4.1 มีแผนควบคุม คุณภาพ	0 (0.0)	0 (0.0)	39 (21.9)	53 (29.8)	86 (48.3)	4.26 (0.798)
4.2 จัดทำรายการและ บันทึกข้อมูล ปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา	0 (0.0)	0 (0.0)	43 (24.1)	79 (44.4)	56 (31.5)	4.07 (0.744)
4.3 มีการจัดการที่ดี ในการใช้ปุ๋ยและ สารปรับปรุงดิน	0 (0.0)	0 (0.0)	33 (18.6)	62 (34.8)	83 (46.6)	4.28 (0.759)
4.4 ไม่ใช้สิ่งจับถ้ำย ของคนมาเป็นปุ๋ย	0 (0.0)	0 (0.0)	41 (23.1)	46 (25.8)	91 (51.1)	4.28 (0.816)
4.5 จัดให้มีอุปกรณ์ การเกษตรที่ เหมาะสมและ เพียงพอต่อการ ปฏิบัติงาน	0 (0.0)	25 (14.0)	11 (6.2)	41 (23.1)	101 (56.7)	4.22 (1.071)
4.6 ให้น้ำเพียงพอ และหยุดให้น้ำ ก่อนเก็บเกี่ยว 15-30 วัน	0 (0.0)	4 (2.2)	4 (2.2)	64 (36.0)	106 (59.6)	4.53 (0.657)

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

n = 178

ประเด็นของการ ยอมรับการ ปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี	ระดับการยอมรับในเชิงความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (S.D.)
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
5. การเก็บเกี่ยวและ การปฏิบัติหลัง การเก็บเกี่ยว	-	-	-	-	-	4.31 (0.457)
5.1 เก็บเกี่ยวผล สับปะรดที่มี ความแก่ที่ เหมาะสม	0 (0.0)	4 (2.2)	9 (5.1)	81 (45.5)	84 (47.2)	4.38 (0.688)
5.2 การเก็บเกี่ยวต้อง ปฏิบัติอย่างถูกต้อง สุกแก่ขณะ	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.6)	95 (53.4)	82 (46.0)	4.46 (0.511)
5.3 ไม่ใช้ภาชนะบรรจุ ของเสียและวัตถุ อันตรายทาง การเกษตรปะปน กับภาชนะเก็บ เกี่ยวและขนย้าย	0 (0.0)	0 (0.0)	12 (6.7)	114 (64.1)	52 (29.2)	4.22 (0.557)
5.4 สถานที่ที่ใช้ใน การจัดการหลัง การเก็บเกี่ยว สามารถป้องกัน ความเสี่ยงจาก การปนเปื้อนใน ผลิตภัณฑ์	0 (0.0)	0 (0.0)	26 (14.6)	91 (51.1)	61 (34.3)	4.20 (0.673)

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

n = 178

ประเด็นของการ ยอมรับการ ปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี	ระดับการยอมรับในเชิงความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (S.D.)
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
6. การพักผลผลิต การขนย้ายใน แปลงปลูก การเก็บ รักษา และการ ขนส่ง	-	-	-	-	-	4.16 (0.317)
6.1 มีการจัดการด้าน สุขลักษณะของ สถานที่และ วิธีการขนย้าย พัก ผลผลิต และ/ หรือเก็บรักษา ผลผลิต	0 (0.0)	3 (1.7)	8 (4.5)	142 (79.8)	25 (14.0)	4.06 (0.500)
6.2 ใช้ภาชนะที่ดี เหมาะสมในการ บรรจุ	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (2.2)	145 (81.5)	29 (16.3)	4.14 (0.408)
6.3 ขนส่งด้วยความ ระมัดระวัง	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	126 (70.8)	52 (29.2)	4.29 (0.456)
7. สุขลักษณะ ส่วนบุคคล	-	-	-	-	-	4.29 (0.473)
7.1 ผู้ปฏิบัติงานต้อง มีความรู้ หรือได้ ฝึกอบรม สุขลักษณะส่วน บุคคล	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	98 (55.1)	80 (44.9)	4.45 (0.499)

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

n = 178

ประเด็นของการ ยอมรับการ ปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี	ระดับการยอมรับในเชิงความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (S.D.)
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
7.2 ผู้ปฏิบัติงานต้อง ตรวจสอบสภาพอย่าง น้อยปีละ 1 ครั้ง	0 (0.0)	0 (0.0)	16 (9.0)	93 (52.2)	69 (38.8)	4.30 (0.625)
7.3 ผู้ปฏิบัติงาน เจ็บป่วยต้อง รายงานให้ผู้ดูแล การผลิตทราบ	0 (0.0)	0 (0.0)	20 (11.3)	112 (62.9)	46 (25.8)	4.15 (0.593)
8. บันทึกข้อมูลและ การตามสอบ	-	-	-	-	-	3.43 (0.648)
8.1 บันทึกการใช้วัสดุ อันตรายทุกครั้ง	0 (0.0)	28 (15.7)	43 (24.2)	95 (53.4)	12 (6.7)	3.51 (0.839)
8.2 บันทึกแหล่งที่มา และประวัติของ หน่อพันธุ์หรือจุก	0 (0.0)	7 (3.9)	69 (38.8)	90 (50.6)	12 (6.7)	3.60 (0.675)
8.3 เก็บรักษาบันทึก การปฏิบัติงานและ เอกสารอย่างน้อย 2 ปี	0 (0.0)	33 (18.5)	51 (28.7)	78 (43.8)	16 (9.0)	3.43 (0.895)
8.4 ทบทวนการ ปฏิบัติงาน อย่าง น้อยปีละ 1 ครั้ง	0 (0.0)	32 (18.0)	80 (44.9)	65 (36.5)	1 (0.6)	3.20 (0.729)
รวมเฉลี่ย						4.11 (0.271)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวไพลิน สัจจ์สงเคราะห์
วัน เดือน ปีเกิด	22 กรกฎาคม 2527
สถานที่เกิด	อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (วิทยาศาสตรจารย์การเกษตร) มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2550
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
ตำแหน่ง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

